

เจตนารมณ์
พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๒

กองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คำนำ

ในอดีตที่ผ่านมา การจัดการศึกษาของประเทศไทยต้องประสบกับสภาพปัญหาหลายประการ อันจะเห็นได้จากผลการศึกษาค้นคว้าปัญหาการจัดการเรียนการสอนในมิติต่าง ๆ โดยคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งพบปัญหาสำคัญสามประการ คือ ๑) ยังไม่มีการบูรณาการการทำงานระหว่างองค์กรที่ทำหน้าที่ในด้านหลักสูตร สื่อการสอน การทดสอบและการประเมินผล การบริหาร บุคลากรครู การเงิน และการบริหารจัดการ ๒) ยังขาดกลไกและกระบวนการนโยบายนโยบายไปปฏิบัติ (Policy implementation) และ ๓) นวัตกรรมการเรียนรู้และผลลัพธ์ที่ดีเกิดขึ้นเฉพาะโรงเรียนบางแห่ง ไม่ได้ขยายผลทั้งระบบการศึกษา จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ได้นำมาสู่การเสนอและการตราพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการจัดให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อวัตถุประสงค์ในการ ๑) คิดค้นและพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น ๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา ๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ ๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้งนี้ พื้นที่นวัตกรรมศึกษาดังกล่าวมีลักษณะเป็นพื้นที่ทดลอง (Sandbox) ในการจัดการศึกษารูปแบบใหม่ ซึ่งหากการจัดการศึกษาในพื้นที่ดังกล่าวมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีก็จะขยายผลไปสู่สถานศึกษาแห่งอื่นต่อไป กลไกของกฎหมายฉบับนี้จึงเป็นมิติใหม่ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของประเทศไทยที่บุคคลในวงการการศึกษาควรที่จะได้รับทราบและทำความเข้าใจ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในฐานะที่เป็นหนึ่งในหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบภารกิจในการทำให้กฎหมายเข้าถึงได้โดยสะดวกและเข้าใจได้ง่ายตามแผนปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย โดยกองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม ในฐานะที่เป็นส่วนงานภายในที่รับผิดชอบกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา จึงได้จัดทำเจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้น เพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ ความเป็นมารายมาตรา ตลอดจนแนวคิดและทฤษฎีทางกฎหมาย และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจกฎหมายและเป็นข้อมูลประกอบการบังคับใช้และการตีความกฎหมายแก่ผู้เกี่ยวข้องต่อไป

กองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม

กันยายน ๒๕๖๒

สารบัญ

๑. ความทั่วไป	๑
๒. แนวความคิด หลัก และทฤษฎีกฎหมายและหลักกฎหมายต่างประเทศ ซึ่งเป็นที่มาของหลักการในกฎหมายหรือซึ่งนำมาประกอบการพิจารณา	๒
๓. ความเป็นมาของกฎหมายและเหตุผลความจำเป็นในการเสนอร่างกฎหมาย	๓
๔. สาระสำคัญของกฎหมาย	๑๖
๕. คำอธิบายรายมาตรา	
มาตรา ๑ ชื่อพระราชบัญญัติ	๒๐
มาตรา ๒ วันใช้บังคับ	๒๑
มาตรา ๓ บทนิยาม	๒๒
มาตรา ๔ มาตรารักษาการ	๒๖
หมวด ๑ การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	
มาตรา ๕ วัตถุประสงค์	๒๗
มาตรา ๖ อำนาจกำหนดให้จังหวัดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๓๐
มาตรา ๗ ผู้มีสิทธิเสนอขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๓๒
มาตรา ๘ วิธีการเสนอขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๓๔
มาตรา ๙ การสำรวจความพร้อม	๓๕
หมวด ๒ คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรม	
มาตรา ๑๐ คณะกรรมการนโยบาย	๓๗
มาตรา ๑๑ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	๔๕
มาตรา ๑๒ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	๔๘
มาตรา ๑๓ เหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ	๔๙
มาตรา ๑๔ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง	๕๑
มาตรา ๑๕ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย	๕๓
มาตรา ๑๖ การประชุมของคณะกรรมการนโยบาย	๖๑
มาตรา ๑๗ ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ของกรรมการและอนุกรรมการ	๖๓
มาตรา ๑๘ สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๖๕

หมวด ๓ การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการ

มาตรา ๑๙ คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๗๐
มาตรา ๒๐ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการขับเคลื่อน	๗๔
มาตรา ๒๑ การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการขับเคลื่อน ที่ไม่ใช้กรรมการโดยตำแหน่ง	๘๑
มาตรา ๒๒ การประชุมของคณะกรรมการขับเคลื่อน	๘๒
มาตรา ๒๓ ค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ของคณะกรรมการขับเคลื่อน	๘๓
มาตรา ๒๔ สำนักงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน	๘๔
มาตรา ๒๕ หลักสูตรการศึกษาที่ใช้เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๘๖
มาตรา ๒๖ การมีส่วนร่วมของบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อหลักสูตร ที่ใช้ในเขตพื้นที่การศึกษา	๘๙

หมวด ๔ สถานศึกษานำร่อง

มาตรา ๒๗ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเป็นสถานศึกษานำร่อง	๙๐
มาตรา ๒๘ การจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษานำร่อง	๙๓
มาตรา ๒๙ การรับและใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของสถานศึกษานำร่อง ที่มีผู้บริจาคให้	๙๗
มาตรา ๓๐ การออกระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ของสถานศึกษานำร่อง	๙๙
มาตรา ๓๑ การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง	๑๐๑
มาตรา ๓๒ การแต่งตั้ง อ.ก.ค.ศ. ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๑๐๓
มาตรา ๓๓ การให้สถานศึกษานำร่องดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานอื่น	๑๐๕
มาตรา ๓๔ การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษานำร่อง ร่วมกับหน่วยงานอื่น	๑๐๖
มาตรา ๓๕ การใช้เงินงบประมาณอย่างเป็นอิสระของสถานศึกษานำร่อง	๑๐๗
มาตรา ๓๖ การจัดการทดสอบทางการศึกษาเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การศึกษา	๑๐๙
มาตรา ๓๗ ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษานำร่อง	๑๑๐
มาตรา ๓๘ ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกของสถานศึกษานำร่อง	๑๑๒
มาตรา ๓๙ การพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง	๑๑๔

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

หมวด ๕ การประเมินผล

มาตรา ๔๐ การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๑๑๖
มาตรา ๔๑ การยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๑๑๘
มาตรา ๔๒ การขยายผลสัมฤทธิ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๑๒๐

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายในวาระเริ่มแรก	๑๒๒
มาตรา ๔๔ การรองรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่จัดตั้งอยู่ก่อนแล้ว	๑๒๔
มาตรา ๔๕ การรองรับคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ของจังหวัดที่มีการแต่งตั้งไว้อยู่แล้ว	๑๒๕
มาตรา ๔๖ การรองรับสถานศึกษานำร่องที่มีอยู่ก่อนแล้ว	๑๒๖
มาตรา ๔๗ การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่สถานศึกษานำร่อง ในระหว่างที่ยังไม่มีหลักเกณฑ์	๑๒๗
มาตรา ๔๘ การขอยกเว้นไม่ดำเนินการในโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจ ที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	๑๒๙
มาตรา ๔๙ ผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในวาระเริ่มแรก	๑๓๐
มาตรา ๕๐ การจัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด ในวาระเริ่มแรก	๑๓๒
มาตรา ๕๑ การเตรียมความพร้อมในการสืบทอดบังคับใช้ของพระราชบัญญัติ	๑๓๓

บรรณานุกรม	๑๓๕
------------	-----

ภาคผนวก	๑๓๗
---------	-----

๑. พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒
๒. ร่างพระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูป
การศึกษา (กอปศ.) เสนอ
๓. ร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
(เรื่องเสร็จที่ ๑๘๗๖/๒๕๖๑)
๔. ร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ที่คณะกรรมการการวิจัยและพัฒนา สภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
๕. ร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตรวจสอบพิจารณาแล้ว

เจตนารมณ์
พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒^{*}

๑. ความทั่วไป

จุดประสงค์การจัดทำเจตนารมณ์กฎหมาย เจตนารมณ์กฎหมายฉบับนี้มีจุดประสงค์เพื่อช่วยผู้อ่านในการทำความเข้าใจกฎหมายและเป็นข้อมูลประกอบในการบังคับใช้กฎหมาย แต่ไม่มีจุดประสงค์เพื่อใช้อ้างอิงในการบังคับใช้กฎหมายหรือในการพิจารณาตัดสินคดีของศาล

กระบวนการจัดทำร่างกฎหมายของรัฐบาลจะเริ่มต้นจากหน่วยงานของรัฐได้เสนอร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของตนเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลหรือเพื่อให้ภารกิจของตนคล่อง โดยหลักการของร่างกฎหมายนั้นอาจจะมีที่มาจากนโยบายของรัฐบาลโดยตรง จากการประชุมของคณะกรรมการร่างกฎหมายที่หน่วยงานแต่งตั้ง จากงานวิจัยของนักวิชาการที่หน่วยงานของรัฐได้จัดทำ จากการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายต่างประเทศ จากแนวคิดหลักหรือทฤษฎีกฎหมาย หรือจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เมื่อคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบกับหลักการของร่างกฎหมายแล้ว จะส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งเป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการกฤษฎีกาจะศึกษาค้นคว้าสรุปเจตนารมณ์ของร่างกฎหมายจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น รวมทั้งให้ความเห็นในประเด็นปัญหาข้อกฎหมายและประเด็นเรื่องถ้อยคำและรูปแบบของร่างกฎหมาย เพื่อจัดทำบันทึกความเห็นเจ้าหน้าที่พร้อมเอกสารเสนอประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา ในขั้นพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีการ่วมกับผู้แทนของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง จะมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและมีมติในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ จะได้จัดทำบันทึกประจำวันสรุปประเด็นที่ได้มีการพิจารณาในการประชุมแต่ละครั้งรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบและจัดทำรายงานการประชุมโดยละเอียด

เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเสร็จ ฝ่ายเลขานุการฯ จะจัดทำเรื่องพิจารณาเสร็จประกอบด้วย บันทึกเรื่องพิจารณาเสร็จรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น โดยสรุปความเป็นมาของเรื่องตั้งแต่มติคณะรัฐมนตรี ความเห็นและข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แนวคิด หลักหรือทฤษฎีกฎหมาย ผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ และข้อสังเกตของฝ่ายเลขานุการฯ ร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณา บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างกฎหมาย (ซึ่งมีเนื้อหาทำนองเดียวกับบันทึกเรื่องพิจารณาเสร็จ ทั้งนี้ เพื่อประกอบการ

^{*}ผู้จัดทำ เจ้าหน้าที่กองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบด้วย นางสาวนิภาพรรณ แสงอินทร์ นางวรรณทิพ สมจินตนา นายวชิระ ปากดีสี นายรักไท เทพปัญญา นายปรัชญา เจียสกุล โดยมีผู้อำนวยการกองกฎหมายการศึกษาและวัฒนธรรม (นายวรวิทย์ กาญจนสูตร) ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายการศึกษาขั้นพื้นฐานและการกีฬา (นายสุรพล ทัพย์เสนา) และผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายอุดมศึกษาและวัฒนธรรม (นายชัยยุทธนา วงศ์วานิช) เป็นผู้ควบคุมดูแล

พิจารณาของคณะรัฐมนตรีเมื่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอร่างกฎหมายที่ผ่านการตรวจพิจารณาต่อคณะรัฐมนตรี) บันทึกวิเคราะห์สรุปร่างกฎหมาย (เพื่อประกอบการพิจารณาของรัฐสภา เมื่อร่างกฎหมายได้เสนอต่อรัฐสภา) ในขั้นตอนการตรวจพิจารณาเรื่องเสร็จของผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับผู้อำนวยการกองกฎหมาย กรรมการร่างกฎหมายประจำ รองเลขาธิการฯ และเลขาธิการฯ ก็อาจมีการแก้ไขหรือมีข้อสังเกตต่าง ๆ เมื่อเลขาธิการฯ สั่งให้ดำเนินการได้ก็จะมีการเสนอเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรี

จากนั้นเมื่อร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างกฎหมาย ในการประชุมจะมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นและมติให้แก้ไขร่างกฎหมายในประเด็นต่าง ๆ

อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ถูกกฎหมายได้ประกาศบังคับใช้ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประชาชน หน่วยงานความเจ้าพนักงานตำรวจ พนักงานอัยการ ตลอดจนผู้พิพากษา จะประสบปัญหาในการทำทำความเข้าใจหลักการและรายละเอียดของบทบัญญัติต่าง ๆ ว่ามีเจตนารมณ์ที่แท้จริงอย่างไร ส่วนเหตุผลของกฎหมายในหมายเหตุท้ายกฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาก็อธิบายเพียงภาพรวมกว้าง ๆ เท่านั้น จึงเกิดมีความคิดเห็นและความเข้าใจกฎหมายแตกต่างกันออกไป และความเห็นซึ่งเป็นที่ยุติจะอยู่ที่ศาล แต่ผู้พิพากษาที่พิจารณาส่วนใหญ่จะอาศัยการตีความกฎหมายจากการอ่านบทบัญญัติกฎหมายประกอบกับเอกสารวิชาการต่าง ๆ ที่อาจมีผู้เขียนอธิบายเอาไว้ หรือจากการสัมมนาทางวิชาการ หรือจากการที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายได้จัดสัมมนาหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าว ซึ่งเอกสารดังกล่าวมีอยู่เป็นจำนวนน้อยมากและมีไม่ครบทุกกฎหมาย ส่วนเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในชั้นการยกร่างกฎหมายไม่จะเป็นในชั้นหน่วยงานของรัฐ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและรัฐสภา ไม่ได้เป็นข้อมูลที่มีการเผยแพร่และไม่สามารถเข้าถึงได้ง่าย หรือหากสามารถเข้าถึงได้ ก็จะไม่สามารถค้นหาเหตุผลหรือทำความเข้าใจประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นที่มาของการบัญญัติกฎหมายได้โดยง่ายนัก สภาพปัญหาดังกล่าวก่อให้เกิดผลเสียอย่างใหญ่หลวงจากการที่มีการบังคับใช้กฎหมายไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

๒. แนวความคิด หลัก และทฤษฎีกฎหมาย พร้อมทั้งหลักกฎหมายต่างประเทศซึ่งเป็นที่มาของหลักการในกฎหมายหรือซึ่งนำมาประกอบการพิจารณา

พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ เกิดขึ้นจากแนวความคิดหลักสองประการ คือ แนวคิดการสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพ โดยการลองผิดลองถูกของผู้ปฏิบัติที่อยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ (Bottom-Up Solution) และแนวคิดการสร้างพื้นที่ที่มีปัจจัยเอื้อหนุนให้ผู้ปฏิบัติสามารถทำการทดลองเพื่อสร้างนวัตกรรมได้ (Sandbox)

Sandbox หรือ กระบะทราย ถูกนำไปใช้เป็นคำอุปมาในบริบทต่าง ๆ โดยปรากฏให้เห็นเด่นชัดเป็นพิเศษในบริบทของเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งใช้คำว่า “กระบะทราย” (Sandbox) ในความหมายของกระบวนการทดลองแบบปิดที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้ทำการทดลองกับเว็บไซต์หรือซอฟต์แวร์ได้อย่างปลอดภัย นอกเหนือไปจากนั้น คำว่า Sandbox ยังถูกนำมาเป็นคำอุปมาในบริบท

ของการกำกับดูแลผู้ประกอบการเช่นกัน โดยมีจุดเริ่มต้นมาจากภาคธุรกิจการเงิน (Fintech) ซึ่ง Sandbox ถูกใช้ในความหมายของกลไกหรือกระบวนการกำกับดูแลที่สร้างพื้นที่ให้ผู้ประกอบการสามารถนำนวัตกรรมในการให้บริการทางการเงินมาใช้ในขอบเขตที่จำกัด โดยผู้ประกอบการอาจต้องใช้มาตรการบางอย่างเพื่อลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและต่อผู้บริโภค เพื่อแลกกับการได้รับยกเว้นการบังคับใช้กฎหมายที่เป็นอุปสรรคสำหรับการนำนวัตกรรมมาใช้ในสินค้าหรือบริการ จากจุดเริ่มต้นดังกล่าว แนวคิดของการกำกับดูแลแบบ “กระบะทราย” จึงถูกนำมาขยายผลเพื่อปรับใช้กับการกำกับดูแลในด้านอื่น ๆ ซึ่งไม่จำกัดอยู่เฉพาะการกำกับดูแลด้านเศรษฐกิจ แต่รวมถึงการกำกับดูแลด้านสังคมด้วย

๓. ความเป็นมาของกฎหมายและเหตุผลความจำเป็นในการเสนอร่างกฎหมาย

๓.๑ ความเป็นมา

สืบเนื่องจากคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (กอปศ.) เห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับ อย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย โดยที่ผ่านมามีความพยายามปฏิรูปการศึกษา แต่ยังคงประสบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิรูปหลายประการ กอปศ. จึงได้ดำเนินการศึกษาปัญหาคุณภาพการศึกษาไทย เพื่อนำมาวิเคราะห์ประกอบการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและร่างกฎหมายการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้ดำเนินการร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการในการวางแผนจัดทำโครงการนวัตกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ เช่นการจัดตั้งสถาบันพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนและการจัดทำหลักสูตรแกนกลางที่มีสมรรถนะเป็นฐาน

จากการศึกษาปัญหาคุณภาพการศึกษาไทยดังกล่าว กอปศ. เห็นว่าการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมามีจุดอ่อนสำคัญอย่างน้อยสามประการ **ประการแรก** ยังไม่มีการบูรณาการการทำงานระหว่างองค์กรที่ทำหน้าที่ในด้านหลักสูตร สื่อการสอน การทดสอบและการประเมินผล การบริหารบุคลากรครู การเงิน และการบริหารจัดการ **ประการที่สอง** ยังขาดกลไกและกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และเป้าหมายของกฎหมาย เช่น กฎหมายกำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา แต่ในทางปฏิบัติ เขตพื้นที่การศึกษาหลายแห่งกลับมุ่งดำเนินนโยบายจากส่วนกลางแทนการสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา ทำให้การบริหารการศึกษายังมีลักษณะสั่งการจากบนลงล่าง หรือปัญหาจากการดำเนินงานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สพศ.) ซึ่งนอกจากจะไม่สะท้อนถึงคุณภาพของสถานศึกษาที่ได้รับการประเมิน ยังสร้างภาระการทำเอกสาร ส่งผลให้ครูมีเวลาสอนในห้องเรียนน้อยลงอีกด้วย และ**ประการที่สาม** ไม่มีกลไกที่สามารถนำนวัตกรรมทางการศึกษาไปขยายผลเพื่อใช้กับสถานศึกษาอื่นได้

เพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง มีทัศนคติการเรียนรู้ที่ดี (Attitude) มีทักษะสำคัญ (Skill) และมีความรู้พื้นฐาน (Knowledge) พร้อมสำหรับการสร้างเศรษฐกิจไทย ๔.๐ และอุตสาหกรรมใหม่แห่งอนาคต (New S-Curve) จึงมีความจำเป็นต้องสร้างกลไกให้เกิดนวัตกรรมทางการศึกษาที่สามารถขยายผลนำไปใช้ได้อย่างทั่วถึง เช่น การจัดการเรียนรู้แบบปฏิบัติจริง (Active Learning) ซึ่งส่งเสริมทักษะการทำงานเป็นทีม การคิดสร้างสรรค์ และการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน การออกแบบซอฟต์แวร์เพื่อการเรียนรู้การเขียนโปรแกรม (coding) หรือการสร้างชุมชนการเรียนรู้ของครูออนไลน์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของครู กอปศ. จึงเห็นความจำเป็นต้องจัดตั้ง “เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” เป็นพื้นที่การปฏิรูปที่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างเบ็ดเสร็จในพื้นที่และพัฒนานโยบายและแนวปฏิบัติด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาและการขยายผลนวัตกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษาจนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ดีต่อนักเรียน และนำเสนอแนวปฏิบัติดังกล่าวสู่นโยบายการศึกษาแห่งชาติ ตัวอย่างการบริหารเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งขยายนวัตกรรมการเรียนรู้สู่สถานศึกษาอื่น

ในการนี้ กอปศ. ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และมีการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบออนไลน์ และได้เปิดเผยผลสรุปการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการจบกฎหมาย รวมทั้งการจัดทำคำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย (checklist) ตามแนวทางของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

นายกรัฐมนตรีจึงได้มีคำสั่งให้นำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติ รับทราบแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลาและกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรอง และให้ยกเว้นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ และให้ กอปศ. เร่งรัดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว แล้วแจ้งผลไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวต่อไป

๓.๒ สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.

ที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (กอปศ.) เสนอ

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๕) มีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญในการให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการกำหนดเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กำหนดนโยบาย กำกับดูแล และประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษาหรือเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ตลอดจนเสนอแนะแนวทางต่าง ๆ ต่อคณะรัฐมนตรี เช่น แนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หรือแนวทางการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานหรือยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นต้น (ร่างมาตรา ๖)

(๒) กำหนดสาระในการจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้

(๒.๑) กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยต้องเป็นไปเพื่อ ๑) เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา ๓) รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคม ร่วมกันจัดการศึกษา และ ๔) คิดค้นและพัฒนา นวัตกรรมด้านการศึกษา และดำเนินการให้มีการนำนวัตกรรมนั้นไปใช้ในสถานศึกษาอื่นในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ (ร่างมาตรา ๗)

(๒.๒) กำหนดให้คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนดให้พื้นที่ใดเป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๗/๑)

(๒.๓) กำหนดให้ในแต่ละเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษานำร่อง ผู้แทนครูและบุคลากรทางการศึกษา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตั้งอยู่ นายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่สถานศึกษานำร่องตั้งอยู่ (ร่างมาตรา ๘) มีหน้าที่และอำนาจประการสำคัญในการวางหลักเกณฑ์การกำหนดหลักสูตร และตำรา หรือสื่อการเรียนการสอนของสถานศึกษานำร่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ออกแบบทดสอบผู้เรียนซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ตลอดจนออกระเบียบต่าง ๆ เช่น การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการพัสดุของสำนักงาน หรือสถานศึกษานำร่อง เป็นต้น (ร่างมาตรา ๑๓)

(๒.๔) กำหนดให้การกำหนดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษานำร่องอย่างน้อยต้องครอบคลุมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยต้องจัดสาระสำคัญการเรียนรู้รายวิชาให้หลากหลายและสอดคล้องกับบุคลิก ลักษณะ ความถนัด หรือความสนใจของผู้เรียน (ร่างมาตรา ๑๓ วรรคสอง)

(๒.๕) กำหนดให้แต่ละเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแห่งหนึ่ง ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการ และธุรการของคณะกรรมการบริหาร และปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย โดยสำนักงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจและมีฐานะเป็นนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๑๖)

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานศึกษานำร่อง ดังนี้

(๓.๑) กำหนดให้สถานศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา อาจขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อเป็นสถานศึกษานำร่องได้ (ร่างมาตรา ๒๖)

(๓.๒) ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ในกรณีที่โครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใด อาจทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๗ คณะกรรมการบริหารอาจขอยกเว้นการดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น หรือ ให้ดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจที่คณะกรรมการบริหารกำหนดแทน แล้วแต่กรณี ได้ (ร่างมาตรา ๒๓) ให้สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งจัดหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับอนุมัติ และจัดการ เรียนการสอนตามหลักสูตรโดยสอดคล้องกับบุคลิก ลักษณะ ความถนัด หรือความสนใจของผู้เรียน และสภาพภูมิสังคม โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น (ร่างมาตรา ๒๔) นอกจากนี้ การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษานำร่องอาจดำเนินการร่วมกับ หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศ และต่างประเทศได้ (ร่างมาตรา ๓๐)

(๓.๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคเพื่อการศึกษาให้แก่สถานศึกษา นำร่องในกรณีที่เป็นสถานศึกษาของรัฐหรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถนำไปใช้จ่าย เพื่อพัฒนาหลักสูตร หรือปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน หรือตาม วัตถุประสงค์ของผู้บริจาคได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด โดยไม่ต้องนำส่งคลัง เป็นรายได้แผ่นดิน (ร่างมาตรา ๓๑)

(๓.๔) คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอของคณะกรรมการ นโยบาย จะมีมติให้ จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปแก่สถานศึกษานำร่องที่ประสงค์จะขอรับเงินอุดหนุนดังกล่าวเพื่อนำไปใช้จ่าย ในการดำเนินการ รวมทั้งการให้สิทธิประโยชน์อื่นแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามความเหมาะสม และจำเป็นก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๓)

๓.๓ ข้อสังเกตของหน่วยงาน

(๑) คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ มีความเห็นสรุปได้ว่า อาจพิจารณาความ เหมาะสมในการบรรจุเรื่องเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไว้ในร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. กรณีที่เห็นควรให้มีพระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ควรพิจารณาเรื่อง ความสอดคล้องของภารกิจใหม่กับหน่วยงานของกระทรวงศึกษาที่มีอยู่เดิม เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และเป็นภาระงบประมาณ ควรพิจารณาหลักเกณฑ์การเข้าร่วมของสถานศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการ ให้มีความเหมาะสมเพื่อป้องกันปัญหาความเหลื่อมล้ำ การประเมินผลการดำเนินงานควรมีระบบ การประเมินผลครูผู้สอนที่เป็นระบบ นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้มีการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ที่สามารถนำไปใช้ได้ในทุกพื้นที่และต่อยอดให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละพื้นที่ได้

(๒) กระทรวงการคลัง มีความเห็นสรุปได้ว่า เห็นควรให้ตัดการกำหนด ให้คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่และอำนาจในการออกระเบียบเกี่ยวกับการพัสดุของสำนักงานฯ และ ของสถานศึกษานำร่อง (ร่างมาตรา ๑๓ (๔) และ (๕)) เนื่องจากขัดกับหลักการของกฎหมายว่าด้วย การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และเห็นควรให้พิจารณากรณีที่กำหนดให้มีสำนักงาน คณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เนื่องจาก ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังแก่รัฐ

(๓) **กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม** มีความเห็นสรุปได้ว่า เสนอให้เพิ่มปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นองค์ประกอบคณะกรรมการนโยบายเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ควรมีกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม รวมทั้งการนำนวัตกรรมจากสถานศึกษาต้นแบบไปขยายผลในวงกว้าง และควรสร้างความร่วมมือเฉพาะด้านสำหรับสถานศึกษานำร่อง โดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมยินดีบูรณาการในเรื่องการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลให้แก่เด็กและเยาวชน

(๔) **สำนักงาน ก.พ.** มีความเห็นสรุปได้ว่า การดำเนินการเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาควรโปร่งใส เป็นธรรม กำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับเป้าหมาย มีระบบการประเมินผลที่ชัดเจน และปรับระบบการบริหารงานภายในที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบขั้นตอนการปฏิบัติงาน ระบบการเงิน พัสดุ งบประมาณ เทคโนโลยีสารสนเทศ โครงสร้างหน่วยงาน การบริหารงานบุคคล เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๕) **สำนักงานงบประมาณ** มีความเห็นสรุปได้ว่า ควรกำหนดโครงสร้าง ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้มีความชัดเจนเพราะอาจมีความซ้ำซ้อนกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด การกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่เป็นภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องในระยะยาว จึงเห็นควรให้ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ โดยให้พิจารณาปรับปรุงบทบาท ภารกิจของหน่วยงานที่มีอยู่เดิมก่อน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนของภารกิจและไม่เป็นภาระงบประมาณเพิ่มขึ้น สำหรับการกำหนดให้การบริหารการเงินของสถานศึกษานำร่องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด และการกำหนดให้คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบายมีมติเกี่ยวกับการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่สถานศึกษานำร่อง หากเป็นเงินงบประมาณแผ่นดินจะต้องมีความสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัดด้วย

(๖) **คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา** (หนังสือฉบับลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑) มีความเห็นสรุปได้ว่า กรณีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งจะก่อให้เกิดภาระงบประมาณนั้น คณะกรรมการอิสระฯ ได้เสนอร่างต่อรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศ.คลินิก นพ.อุดม คชินทร) และคณะกรรมการสภาการศึกษาแล้ว ได้ขอเสนอแนะว่า ให้จัดตั้ง “พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” แทน “เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ซึ่งจะไม่มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และไม่ทำให้เกิดภาระงบประมาณ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ในชั้นการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำหรับประเด็นการขอความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังให้สถานศึกษานำร่องไม่ต้องนำส่งเงินบริจาคต่อคลังเป็นรายได้แผ่นดิน (ร่างมาตรา ๓๑) นั้น กระทรวงการคลังได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

๓.๔ มติคณะรัฐมนตรี

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูป

การศึกษา (กอปศ.) เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ไปดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับฟังและนำความเห็นจากภายนอกมาพิจารณา ด้วย เพื่อให้เกิดความร่วมมือและได้รับความเห็นของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ กระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงาน ก.พ. สำนักงานงบประมาณ และคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (ตามหนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๓๑๑/๑๔๖ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑) ไปประกอบการพิจารณาด้วย รวมทั้งให้พิจารณาความเชื่อมโยงเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดด้วย แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๓.๕ หลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานฯ

ร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. มีสาระสำคัญสรุปได้ดังต่อไปนี้

(๑) ระยะเวลาใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีขึ้นเพื่อให้เกิดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สำหรับทดลองการบริหารจัดการศึกษาจึงต้องกำหนดระยะเวลาการทดลองให้ชัดเจน โดยให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นระยะเวลาเจ็ดปี และสามารถขยายระยะเวลาออกไปได้อีกหนึ่งครั้งแต่ไม่เกินเจ็ดปีโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๒)

(๒) หมวด ๑ การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๒.๑) วัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- ๑) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอื่น
- ๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา
- ๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- ๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาคีรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (ร่างมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง)

(๒.๒) การกำหนดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายเป็นผู้มีอำนาจกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยคณะกรรมการนโยบายจะต้องพิจารณาความเหมาะสมของจังหวัด ความพร้อม การมีส่วนร่วม และโอกาสที่จะประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน และต้องคำนึงถึงผลการดำเนินการที่ผ่านมาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้วด้วย (ร่างมาตรา ๖)

(๒.๓) การขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จังหวัดใดประสงค์จะเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะผู้เสนอ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อดำเนินการ ขอจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งคณะผู้เสนอจะต้องแสดงให้เห็นถึงความมีส่วนร่วมและความพร้อม ของจังหวัดในการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พร้อมทั้งดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด (ร่างมาตรา ๗ และร่างมาตรา ๘)

(๓) หมวด ๒ คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๓.๑) ให้มีคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ และให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๐) โดยคณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญในการกำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์ของประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คำแนะนำ ในการกำหนดและยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการ ขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์และกฎหมายลำดับรองต่าง ๆ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

(๓.๒) ให้จัดตั้งสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นส่วน ราชการภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงาน ธุรการของคณะกรรมการนโยบาย (ร่างมาตรา ๑๘)

(๔) หมวด ๓ การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๔.๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา จำนวนไม่เกินยี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน กรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งอาจแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้ แต่อย่างน้อยต้องมี กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ ผู้แทน สถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตและพัฒนาครู ผู้แทนองค์กรเอกชน และกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๙) โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนมีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญในการกำหนด ยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา นำหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับใช้กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ของสถานศึกษานำร่องอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง (ร่างมาตรา ๒๐)

(๔.๒) ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน (ร่างมาตรา ๒๔)

(๕) หมวด ๔ สถานศึกษานำร่อง

(๕.๑) การเป็นสถานศึกษานำร่อง ให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือของเอกชน ที่อยู่ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาซึ่งประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่อง ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน แล้วแต่กรณี และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานดังกล่าวแล้ว ให้ขออนุมัติต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อเป็นสถานศึกษานำร่อง (ร่างมาตรา ๒๗)

(๕.๒) การจัดสรรงบประมาณเฉพาะในส่วนของเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้แก่สถานศึกษานำร่องเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ให้จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจัดสรรให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งโดยตรง โดยคำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของสำนักงบประมาณ (ร่างมาตรา ๒๘) ส่วนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของสถานศึกษานำร่อง ให้คณะกรรมการนโยบายประสานงานกับกระทรวงการคลังเพื่อออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่องขึ้นใช้เองทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (ร่างมาตรา ๓๐)

(๕.๓) การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษานำร่อง ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. เพื่อให้มีการออกกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข สำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุ แต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน และการประเมินวิทยฐานะ ให้เหมาะสมกับการบริหารงานของสถานศึกษานำร่อง ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการนโยบายอาจเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. ให้ตั้ง อ.ก.ค.ศ. สำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยเฉพาะก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๑ และร่างมาตรา ๓๒)

(๕.๔) การจัดทำ คัดเลือก จัดหา หรือใช้ตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานำร่อง ให้กระทำได้โดยอิสระโดยใช้เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร (ร่างมาตรา ๓๕)

(๕.๕) การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด (ร่างมาตรา ๓๗ และร่างมาตรา ๓๘)

(๕.๖) การพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง สถานศึกษานำร่องจะพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง เมื่อ ๑) สถานศึกษานำร่องนั้นร้องขอและคณะกรรมการขับเคลื่อนให้ความเห็นชอบ ๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนมีมติให้พ้น เพราะสถานศึกษานำร่องแห่งนั้นไม่สามารถดำเนินการให้เป็นตามวัตถุประสงค์หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง ๓) ครบกำหนดระยะเวลาตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่องและไม่ประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่องต่อไป หรือ ๔) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด ทั้งนี้

ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนดเงื่อนไขให้สถานศึกษานำร่องปฏิบัติเพื่อไม่ให้นักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบจากการพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่องด้วย (ร่างมาตรา ๓๙)

(๖) หมวด ๕ การประเมินผล

กำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทุกสามปี โดยคณะผู้ประเมินอิสระซึ่งคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้งเป็นผู้ทำการประเมิน แล้วรายงานผลการประเมินพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อพิจารณา หากปรากฏผลการประเมินว่าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาใดไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตามเงื่อนไขและเงื่อนไขที่กำหนด ในการนี้ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ให้ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกด้วย (ร่างมาตรา ๔๐ และร่างมาตรา ๔๑) ในกรณีที่ผลการประเมินปรากฏว่า การดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะกรรมการนโยบายดำเนินการเพื่อให้มีการขยายผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวไปใช้กับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอื่นต่อไป (ร่างมาตรา ๔๒)

(๗) บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๔๓ ถึงร่างมาตรา ๕๐)

กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับการดำเนินการต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

(๗.๑) ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบาย ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง และให้ทำการประชุมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๓)

(๗.๒) ให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้วตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป (ร่างมาตรา ๔๔) โดยให้คณะกรรมการขับเคลื่อนของพื้นที่ดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๕) รวมทั้งให้สถานศึกษานำร่องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว เป็นสถานศึกษานำร่องตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๖)

(๗.๓) กำหนดบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษานำร่องในระหว่างที่ยังไม่มีการออกหลักเกณฑ์การคำนวณงบประมาณตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๗)

(๗.๔) กำหนดให้มีผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในวาระเริ่มแรก โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี สั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม (ร่างมาตรา ๔๘)

๓.๖ หลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. สรุปผลการพิจารณาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ระยะเวลาใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีขึ้นเพื่อให้เกิดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สำหรับทดลองการบริหารจัดการศึกษาจึงต้องกำหนดระยะเวลาการทดลองให้ชัดเจน โดยให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นระยะเวลาเจ็ดปี และสามารถขยายระยะเวลาออกไปได้อีกหนึ่งครั้งแต่ไม่เกินเจ็ดปีโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๒)

(๒) หมวด ๑ การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๒.๑) วัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๑) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอื่น

๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ

๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาคีรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (ร่างมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง)

(๒.๒) การกำหนดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายเป็นผู้มีอำนาจกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยคณะกรรมการนโยบายจะต้องพิจารณาความเหมาะสมของจังหวัด ความพร้อม การมีส่วนร่วม และโอกาสที่จะประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน และต้องคำนึงถึงผลการดำเนินการที่ผ่านมาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้วด้วย (ร่างมาตรา ๖)

(๒.๓) การขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จังหวัดใดประสงค์จะเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะผู้เสนอ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อดำเนินการขอจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งคณะผู้เสนอจะต้องแสดงให้เห็นถึงความร่วมมือและความพร้อมของจังหวัดในการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พร้อมทั้งดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด (ร่างมาตรา ๗ และร่างมาตรา ๘)

(๓) หมวด ๒ คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๓.๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนห้าคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินเจ็ดคน และให้เลขาธิการ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๐)

(๓.๒) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีหน้าที่ และอำนาจสำคัญในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศในการดำเนินการส่งเสริม ให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คำแนะนำในการกำหนดและยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กำกับดูแล การดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์ และกฎหมายลำดับรองต่าง ๆ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

(๓.๓) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็น ส่วนราชการภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและ งานธุรการของคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (ร่างมาตรา ๑๘)

(๔) หมวด ๓ การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๔.๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา จำนวนไม่เกินยี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน กรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งอาจแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้ แต่อย่างน้อยต้องมี กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ ผู้แทน สถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตและพัฒนาครู ผู้แทนองค์กรเอกชน และกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๙) โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนมีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญในการ กำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา นำหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับใช้กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษา ของสถานศึกษานำร่องอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง (ร่างมาตรา ๒๐)

(๔.๒) ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน (ร่างมาตรา ๒๔)

(๕) หมวด ๔ สถานศึกษานำร่อง

(๕.๑) การเป็นสถานศึกษานำร่อง ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือของเอกชน ที่อยู่ ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาซึ่งประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่อง ขอความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน แล้วแต่กรณี และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานดังกล่าวแล้ว ให้ขออนุมัติต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อเป็นสถานศึกษานำร่อง (ร่างมาตรา ๒๗)

(๕.๒) การจัดสรรงบประมาณเฉพาะในส่วนของเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้แก่สถานศึกษานำร่องเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ให้จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจัดสรรให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งโดยตรง โดยคำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของสำนักงานงบประมาณ (ร่างมาตรา ๒๘) ส่วนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของสถานศึกษานำร่อง ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประสานงานกับกระทรวงการคลังเพื่อออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่องขึ้นใช้เองทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (ร่างมาตรา ๓๐)

(๕.๓) การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษานำร่อง ให้คณะกรรมการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเสนอแนะต่อคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เพื่อให้มีการออกกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข สำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน และการประเมินวิทยฐานะ ให้เหมาะสมกับการบริหารงานของสถานศึกษานำร่อง ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการนโยบายอาจเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. ให้ตั้ง อ.ก.ค.ศ. สำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยเฉพาะก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๑ และร่างมาตรา ๓๒)

(๕.๔) การจัดทำ คัดเลือก จัดหา หรือใช้ตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานำร่อง ให้กระทำได้โดยอิสระโดยใช้เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร (ร่างมาตรา ๓๕)

(๕.๕) การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนด (ร่างมาตรา ๓๗ และร่างมาตรา ๓๘)

(๕.๖) การพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง สถานศึกษานำร่องจะพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง เมื่อ ๑) สถานศึกษานำร่องนั้นร้องขอและคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้ความเห็นชอบ ๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนมีมติให้พ้น เพราะสถานศึกษานำร่องแห่งนั้นไม่สามารถดำเนินการให้เป็นตามวัตถุประสงค์หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง ๓) ครบกำหนดระยะเวลาตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง และไม่ประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่องต่อไป หรือ ๔) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนดเงื่อนไขให้สถานศึกษานำร่องปฏิบัติเพื่อไม่ให้นักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบจากการพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่องด้วย (ร่างมาตรา ๓๙)

(๖) หมวด ๕ การประเมินผล

กำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทุกสามปี โดยคณะผู้ประเมินอิสระซึ่งคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่งตั้งเป็นผู้ทำการประเมิน แล้วรายงานผลการประเมินพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพิจารณา หากปรากฏผลการประเมินว่าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาใดไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตามเงื่อนไขและเงื่อนไขที่กำหนด ในการนี้ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อไม่ให้ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกด้วย (ร่างมาตรา ๔๐ และร่างมาตรา ๔๑) ในกรณีที่ผลการประเมินปรากฏว่า การดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาดำเนินการเพื่อให้มีการขยายผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวไปใช้กับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอื่นต่อไป (ร่างมาตรา ๔๒)

(๗) บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๔๓ ถึงร่างมาตรา ๕๐)

กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับการดำเนินการต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

(๗.๑) ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง และให้ทำการประชุมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๓)

(๗.๒) ให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้วตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป (ร่างมาตรา ๔๔) โดยให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของพื้นที่ดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๕) รวมทั้งให้สถานศึกษานำร่องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว เป็นสถานศึกษานำร่องตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๖)

(๗.๓) กำหนดกรณีการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษานำร่องในระหว่างที่ยังไม่มีการออกหลักเกณฑ์การคำนวณงบประมาณตามพระราชบัญญัตินี้ โดยกำหนดให้ได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่สถานศึกษานั้นได้รับก่อนเป็นสถานศึกษานำร่อง (ร่างมาตรา ๔๗)

(๗.๔) กำหนดให้มีผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในวาระเริ่มแรก โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี สั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม (ร่างมาตรา ๔๘)

๔. สาระสำคัญของกฎหมาย

พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

๔.๑ ระยะเวลาใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีขึ้นเพื่อให้เกิดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสำหรับทดลองการบริหารจัดการศึกษาจึงต้องกำหนดระยะเวลาการทดลองให้ชัดเจน โดยให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นระยะเวลาเจ็ดปี และสามารถขยายระยะเวลาออกไปได้อีกหนึ่งครั้งแต่ไม่เกินเจ็ดปีโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (ร่างมาตรา ๒)

๔.๒ หมวด ๑ การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๑) วัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๑) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ

๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (ร่างมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง)

(๒) การกำหนดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายเป็นผู้มีอำนาจกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยคณะกรรมการนโยบายจะต้องพิจารณาความเหมาะสมของจังหวัด ความพร้อม การมีส่วนร่วม และโอกาสที่จะประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน และต้องคำนึงถึงผลการดำเนินการที่ผ่านมาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้วด้วย (ร่างมาตรา ๖)

(๓) การขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จังหวัดใดประสงค์จะเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะผู้เสนอ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อดำเนินการขอจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งคณะผู้เสนอจะต้องแสดงให้เห็นถึงความมีส่วนร่วมและความพร้อมของจังหวัดในการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยในการเสนอต้องกระทำการอย่างเปิดเผยและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด (ร่างมาตรา ๗ และร่างมาตรา ๘)

๔.๓ หมวด ๒ คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเจ็ดคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินแปดคน และให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๐)

(๒) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีหน้าที่และอำนาจสำคัญในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คำแนะนำในการกำหนดและยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กำหนดหลักเกณฑ์และกฎหมายลำดับรองต่าง ๆ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ตลอดจนเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกายกเวลาใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

(๓) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นส่วนราชการภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานธุรการของคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (ร่างมาตรา ๑๘)

๔.๔ หมวด ๓ การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวนไม่เกินยี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งอาจแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้ แต่อย่างน้อยต้องมีกรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตและพัฒนาครู ผู้แทนองค์กรเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๙) โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนมีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับใช้กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง (ร่างมาตรา ๒๐)

(๒) ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการดำเนินการดังกล่าว (ร่างมาตรา ๒๔)

๔.๕ หมวด ๔ สถานศึกษานำร่อง

(๑) การเป็นสถานศึกษานำร่อง ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือของเอกชนที่อยู่ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาซึ่งประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่อง ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน แล้วแต่กรณี และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานดังกล่าวแล้ว ให้ขออนุมัติต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อเป็นสถานศึกษานำร่อง (ร่างมาตรา ๒๗)

(๒) การจัดสรรงบประมาณเฉพาะในส่วนของเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้แก่สถานศึกษานำร่องเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ให้จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจัดสรรให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งโดยตรง โดยคำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของสำนักงบประมาณ (ร่างมาตรา ๒๘) ส่วนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของสถานศึกษานำร่อง ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประสานงานกับกระทรวงการคลังเพื่อออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่องขึ้นใช้เองทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (ร่างมาตรา ๓๐)

(๓) การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษานำร่อง ให้คณะกรรมการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเสนอแนะต่อคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เพื่อให้มีการออกกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข สำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน และการประเมินวิทยฐานะ ให้เหมาะสมกับการบริหารงานของสถานศึกษานำร่อง ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการนโยบายอาจเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. ให้ตั้ง อ.ก.ค.ศ. สำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยเฉพาะก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๑ และร่างมาตรา ๓๒)

(๔) การจัดทำ คัดเลือก จัดหา หรือใช้ตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานำร่อง ให้กระทำได้โดยอิสระโดยใช้เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร (ร่างมาตรา ๓๕)

(๕) การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนด (ร่างมาตรา ๓๗ และร่างมาตรา ๓๘)

(๖) การพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง สถานศึกษานำร่องจะพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง เมื่อ ๑) สถานศึกษานำร่องนั้นร้องขอและคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้ความเห็นชอบ ๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนมีมติให้พ้น เพราะสถานศึกษานำร่องแห่งนั้นไม่สามารถดำเนินการให้เป็นตามวัตถุประสงค์หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง ๓) ครบกำหนดระยะเวลาตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง และไม่ประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่องต่อไป หรือ ๔) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนดเงื่อนไขให้สถานศึกษานำร่องปฏิบัติเพื่อไม่ให้นักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบจากการพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่องด้วย (ร่างมาตรา ๓๙)

๕.๖ หมวด ๕ การประเมินผล

กำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทุกสามปี โดยคณะผู้ประเมินอิสระซึ่งคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่งตั้งเป็นผู้ทำการประเมิน แล้วรายงานผลการประเมินพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพิจารณา หากปรากฏผลการประเมินว่าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาใดไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตามเงื่อนไขและเงื่อนไขเวลาที่กำหนด ในการนี้ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อไม่ให้ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกด้วย (ร่างมาตรา ๔๐ และร่างมาตรา ๔๑) ในกรณีที่ผลการประเมินปรากฏว่าการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาดำเนินการเพื่อให้มีการขยายผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวไปใช้กับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอื่นต่อไป (ร่างมาตรา ๔๒)

๕.๗ บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๔๓ ถึงร่างมาตรา ๕๑)

กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับการดำเนินการต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

(๑) ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง และให้ทำการประชุมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๓)

(๒) ให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้วตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป (ร่างมาตรา ๔๔) โดยให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของพื้นที่ดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๕) รวมทั้งให้สถานศึกษานำร่องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าวเป็นสถานศึกษานำร่องตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๖)

(๓) กำหนดกรณีการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษานำร่องในระหว่างที่ยังไม่มีการออกหลักเกณฑ์การคำนวณงบประมาณตามพระราชบัญญัตินี้ โดยกำหนดให้ได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่สถานศึกษานั้นได้รับก่อนเป็นสถานศึกษานำร่อง (ร่างมาตรา ๔๗)

(๔) กำหนดให้มีผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในวาระเริ่มแรก โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี สั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม (ร่างมาตรา ๔๘)

(๕) กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนดมาตรการรองรับและกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองสิทธินักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งปีก่อนสถานศึกษานำร่องสิ้นสุดการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเนื่องจากพระราชบัญญัตินี้ส่งผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕๑)

๕. คำอธิบายรายมาตรา

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒”	ชื่อพระราชบัญญัติ
---	-------------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดชื่อพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับสาระสำคัญของบทบัญญัติ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการสภาการศึกษาได้มีข้อสังเกตถึงคณะรัฐมนตรีผ่านคณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษา ขอให้เปลี่ยนแปลงหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาเสนอ โดยเสนอให้ตัดเรื่องการจัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาออกเพื่อไม่ให้เกิดภาระงบประมาณหรือภาระทางการคลังเพิ่มเติม และให้เปลี่ยนชื่อร่างพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าว จากเดิมชื่อ “พระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” เป็น “พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” โดยคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาอนุมัติหลักการและให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการับความเห็นดังกล่าวไปพิจารณาด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้ว จึงได้แก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติตามข้อเสนอของคณะกรรมการสภาการศึกษาดังกล่าว และให้แก้ไขถ้อยคำ “เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ในร่างพระราชบัญญัติทุกแห่งเป็น “พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ด้วย

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เป็นเวลาเจ็ดปี	วันใช้บังคับ
การขยายเวลาใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาโดยให้กระทำได้เพียงหนึ่งครั้งแต่ไม่เกินเจ็ดปี	

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดวันใช้บังคับและระยะเวลาสิ้นสุดการบังคับใช้ของกฎหมายฉบับนี้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่หลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการทดลองการบริหารจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม (Sandbox) เพื่อนำผลการดำเนินการไปประเมินและขยายผลในกรณีที่ประสบความสำเร็จ จึงสมควรต้องมีการกำหนดระยะเวลาทดลองให้ชัดเจน และในกรณีที่ได้ประเมินผลการทดลองแล้วเห็นว่าน่าจะดำเนินการทดลองต่อไปอีกระยะหนึ่ง คณะรัฐมนตรีอาจขยายระยะเวลาต่อไปได้อีก ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงได้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดการบังคับใช้ โดยกำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นเวลาเจ็ดปี และกำหนดให้คณะรัฐมนตรีอาจตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อขยายการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ได้หนึ่งครั้งแต่ไม่เกินเจ็ดปี^๒

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เป็นเวลาเจ็ดปี

การขยายเวลาใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาโดยให้กระทำได้เพียงหนึ่งครั้งแต่ไม่เกินเจ็ดปี

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ผ่านการพิจารณาร่างมาตรา ๒ โดยไม่มีการแก้ไข แต่ได้มีการอภิปรายถึงความจำเป็นในการกำหนดให้กฎหมายมีระยะเวลาใช้บังคับเพียง ๗ ปี ซึ่งที่ประชุม

^๒บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑ และบันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

เห็นว่าอาจใช้วิธีการยกเลิกกฎหมาย โดยให้มีการทบทวนประเมินผลการดำเนินการก่อน และหากพบว่าการใช้กฎหมายดังกล่าวส่งผลดีต่อการศึกษาของชาติ ก็สมควรใช้กฎหมายนั้นต่อไป

ในประเด็นนี้ ได้มีผู้ชี้แจงถึงความประสงค์ของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ที่เห็นว่าในต่างประเทศมีการใช้กฎหมายที่มีอายุจำกัดอยู่อย่างปกติ โดยร่างกฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการทดลอง จึงควรกำหนดระยะเวลาการทดลองไว้อย่างจำกัด และกำหนดให้กฎหมายสิ้นผลเมื่อระยะเวลาผ่านไปครบเจ็ดปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่เกิดจากการนำเวลาที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสามปี ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสามปี มารวมกับระยะเวลาเตรียมการและประเมินผลอีกหนึ่งปี รวมเป็นเจ็ดปี^๓ นอกจากนี้ หากการดำเนินการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประสบความสำเร็จก่อนที่กฎหมายจะครบอายุ และรัฐบาลเห็นว่าสมควรใช้กฎหมายฉบับนี้โดยถาวร ก็ย่อมสามารถเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับแก้ไขเพิ่มเติม เพื่อให้แก้ไขร่างมาตรา ๒ ให้กฎหมายสามารถใช้บังคับถาวรได้^๔

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้	บทนิยาม
“นวัตกรรมการศึกษา” หมายความว่า แนวคิด วิธีการ กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน หรือการบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ ซึ่งได้มีการทดลองและพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือว่าสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการศึกษา และให้หมายความรวมถึงการนำสิ่งดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย	นวัตกรรมการศึกษา
“พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” หมายความว่า พื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่ปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา	พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
“ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา” หมายความว่า พัฒนาการของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ สมรรถนะทักษะ และเจตคติ	ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
“สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทสามัญศึกษา	สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
“สถานศึกษานำร่อง” หมายความว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือของเอกชน ที่อยู่ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอนุมัติให้เป็นสถานศึกษานำร่อง	สถานศึกษานำร่อง
“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	คณะกรรมการนโยบาย

^๓บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๒ วันอังคาร ที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

^๔บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

“คณะกรรมการขับเคลื่อน” หมายความว่า คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	คณะกรรมการขับเคลื่อน
“คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
“ก.ค.ศ.” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	ก.ค.ศ.
“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้	รัฐมนตรี

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดความหมายของคำว่า “นวัตกรรมการศึกษา” “พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” “ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา” “สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” “สถานศึกษานำร่อง” “คณะกรรมการนโยบาย” “คณะกรรมการขับเคลื่อน” “คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” “ก.ค.ศ.” และ “รัฐมนตรี”

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“สถานศึกษานำร่อง” หมายความว่า สถานศึกษาที่คณะกรรมการบริหารอนุมัติให้เป็นสถานศึกษานำร่องตามหมวด ๒ ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเอกชน

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

“คณะกรรมการบริหาร” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการการศึกษา

ในการพิจารณาบทนิยาม คณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ได้มีการแก้ไขบทนิยาม เพิ่มบทนิยาม และตัดบทนิยามบางส่วนออก ดังนี้

(๑) การแก้ไขบทนิยาม

แก้ไขบทนิยาม “พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” โดยคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) เห็นว่า ควรกำหนดความหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นไปเพื่อการปฏิรูปการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทั้งในด้านความรู้ สมรรถนะ ทักษะ และทัศนคติ^๕ นอกจากนี้ คณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) เห็นควรให้กำหนดนิยามสำหรับคำว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา” ไว้ต่างหากให้หมายความว่า พัฒนาการของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ สมรรถนะ ทักษะ และทัศนคติ^๖

แก้ไขบทนิยาม “สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) เห็นว่า ร่างเดิมที่หน่วยงานเสนอคณะรัฐมนตรี ใช้คำว่า “สถานศึกษา” อาจทำให้เกิดความสับสนกับกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติที่มีการใช้ทั้งคำว่า “สถานศึกษา” และ “สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” จึงควรระบุให้ชัดเจนว่าเป็น “สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”^๗ ทั้งนี้ คณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ยังมีข้อสังเกตอีกว่า คำว่าสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความหมายนี้ควรจะรวมไปถึงสถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัยด้วย ซึ่งสอดคล้องกับความหมายของคำว่าจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่หมายรวมถึงการศึกษาปฐมวัยด้วยอยู่แล้ว^๘

แก้ไขบทนิยาม “สถานศึกษานำร่อง” โดยคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) เห็นว่า เป็นที่เข้าใจได้อยู่แล้วว่า “สถานศึกษานำร่อง” ตามที่กำหนดไว้ในบทนิยาม และ “สถานศึกษานำร่อง” ตามที่กำหนดไว้ในหมวดว่าด้วยสถานศึกษานำร่อง มีความหมายอย่างเดียวกัน จึงให้ตัดการอ้างอิงถึงหมวดว่าด้วยสถานศึกษานำร่องออกจากบทนิยาม^๙ และ คณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ยังเห็นสมควรให้เปลี่ยนชื่อ “คณะกรรมการบริหาร” เป็น “คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” จึงได้แก้ไขบทนิยาม โดยกำหนดให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นผู้อนุมัติให้สถานศึกษาเป็นสถานศึกษานำร่อง และให้ใช้คำว่า “สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” แทนคำว่า “สถานศึกษา” เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น^{๑๐}

(๒) การเพิ่มบทนิยาม

เพิ่มบทนิยาม “นวัตกรรมการศึกษา” โดยให้หมายความว่า “แนวคิด วิธีการ กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน หรือการบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ ซึ่งได้มีการทดลองและพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือว่าสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และการจัด

^๕บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑

^๖บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

^๗บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

^๘บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

^๙บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑

^{๑๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

การศึกษา และให้หมายความรวมถึงการนำสิ่งดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย” เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการตีความว่านวัตกรรมการศึกษามีความหมายอย่างไร ทั้งนี้ ตามนิยามคำว่า “นวัตกรรมการศึกษา” ที่ได้เพิ่มขึ้นใหม่นั้น มีความมุ่งหมายให้รวมไปถึงสิ่งที่ไม่ใช่สิ่งใหม่ แต่ไม่เคยนำมาใช้และจะนำมาใช้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย เช่น แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จในต่างประเทศมาแล้ว และนำมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ ที่ประชุมเห็นควรให้แก้ไขถ้อยคำ “นวัตกรรมการศึกษา” เป็น “นวัตกรรมการศึกษา” ทุกแห่งในร่างพระราชบัญญัตินี้^{๑๑}

เพิ่มพินิยาม “คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” และ “ก.ค.ศ.” ให้หมายความว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามลำดับ เพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

(๓) การดัดบทนิยาม

ดัดบทนิยาม “สำนักงาน” และ “ผู้อำนวยการ” ออก โดยในเบื้องต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า ได้ตัดเรื่องการจัดตั้งสำนักงานเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาออกตามข้อเสนอของคณะกรรมการสภาการศึกษาแล้ว ดังนั้น จึงสมควรแก้ไขนิยาม “สำนักงาน” โดยเปลี่ยนจากหน่วยธุรการของคณะกรรมการในระดับพื้นที่มาเป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการนโยบายในส่วนกลางแทน และให้เปลี่ยนตำแหน่ง “ผู้อำนวยการ” เป็น “เลขาธิการ” เพื่อให้สอดคล้องกับภาระหน้าที่ของหัวหน้าส่วนงานที่ปฏิบัติหน้าที่ธุรการให้กับคณะกรรมการ^{๑๒} อย่างไรก็ดี เมื่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เห็นควรให้มีหน่วยงานระดับกองในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการนโยบายในส่วนกลาง จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดให้มีตำแหน่งเลขาธิการอีก จึงได้ดัดบทนิยามในส่วนนี้ออกทั้งหมด

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“นวัตกรรมการศึกษา” หมายความว่า แนวคิด วิธีการ กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน หรือการบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ ซึ่งได้มีการทดลองและพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือว่าสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการศึกษา และให้หมายความรวมถึงการนำสิ่งดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย

“พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” หมายความว่า พื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่ปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา

^{๑๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑

“ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา” หมายความว่า พัฒนาการของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ สมรรถนะ ทักษะ และเจตคติ

“สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทสามัญศึกษา

“สถานศึกษานำร่อง” หมายความว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือของเอกชน ที่อยู่ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอนุมัติให้เป็นสถานศึกษานำร่อง

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

“คณะกรรมการขับเคลื่อน” หมายความว่า คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

“คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“ก.ค.ศ.” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้ผ่านการพิจารณาร่างมาตรา ๓ โดยไม่มีการแก้ไข แต่ได้มีการอภิปรายในประเด็นนิยามคำว่า “นวัตกรรมการศึกษา” สรุปความได้ว่า “นวัตกรรมการศึกษา” มิได้จำกัดอยู่เฉพาะนวัตกรรมสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในห้องเรียนเท่านั้น แต่มีความหมายครอบคลุม โดยอาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ส่วน คือ ๑) แนวคิด วิธีการ กระบวนการ สื่อการเรียนการสอนซึ่งเป็นการดำเนินการภายในห้องเรียน และ ๒) การบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ เช่น การบริหารงบประมาณ หรือการบริหารบุคลากร ซึ่งมีใช่เรื่องที่อยู่ในห้องเรียนโดยตรง แต่มีผลกระทบกับการเรียนในห้องเรียน^{๓๓}

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้	มาตรา รักษาการ
---	----------------

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

^{๓๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมพิจารณาเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัตินี้แล้วเห็นว่า เป็นการกิจของกระทรวงศึกษาธิการโดยตรง จึงสมควรให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ส่วนนายกรัฐมนตรีนั้น ได้กำหนดให้เป็นประธานคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้ว

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

หมวด ๒

คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

วัตถุประสงค์

มาตรา ๕ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

(๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

(๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ

(๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในกรณีที่มีปัญหาเรื่องการตีความหรือการวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ การตีความจะต้องเื้อออำนาจให้เกิดการสร้างนวัตกรรมการศึกษา และมุ่งเน้นให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นสำคัญ

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดวัตถุประสงค์ของการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๗ การจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา

(๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

(๓) รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคม ร่วมกันจัดการศึกษา

(๔) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา และดำเนินการให้มีการนำนวัตกรรมนั้นไปใช้ในสถานศึกษาอื่นในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการพิจารณาวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษา คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่าวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการจัดการศึกษา เป็นสาระสำคัญหลักของร่างฯ ควรนำมากำหนดไว้เป็นมาตราแรกของหมวด ๑ และให้แก้ไขชื่อหมวด เป็น “การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” โดยกำหนดให้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้^{๑๔}

๑) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาอื่น (ทั้งนี้ การขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาอื่นนั้น สามารถทำได้ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาที่อยู่ในหรือนอกพื้นที่ก็ตาม)

๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา (ไม่ว่าจะเป็นในด้านโอกาส คุณภาพ หรือประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา)

๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารจัดการมีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ

๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ทั้งนี้ ในส่วนของวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษานั้น เนื่องจากได้มีการตัด “เขตพื้นที่การศึกษา” ออกจากร่างฯ ซึ่งมีผลทำให้ “เขตพื้นที่การศึกษา” ไม่มีบทบาทในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยตรง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงเห็นควรกำหนดให้กระจายอำนาจและอิสระไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในพื้นที่แทน โดยให้เปลี่ยน “เขตพื้นที่การศึกษา” เป็น “หน่วยงานทางการศึกษา” ซึ่งเป็นถ้อยคำที่มีความหมายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และ

^{๑๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑

เห็นควรให้แก้ไขถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนขึ้น ว่าการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องนั้นหมายความว่าถึงหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา^{๑๕}

นอกจากนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่าควรเพิ่มวรรคสองเพื่อกำหนดให้การตีความหรือการวินิจฉัยปัญหาจากการใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้ จะต้องเป็นไปโดยเอื้ออำนวยให้เกิดการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา และมุ่งเน้นให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นสำคัญ ทั้งนี้ เพื่อให้การตีความกฎหมายนี้เป็นไปโดยสอดคล้องกับเจตนารมณ์และตีความไปในแนวทางเดียวกัน^{๑๖}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๕ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาอื่น

(๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

(๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ

(๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในกรณีที่มีปัญหาเรื่องการตีความหรือการวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ การตีความจะต้องเอื้ออำนวยให้เกิดการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา และมุ่งเน้นให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นสำคัญ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้ผ่านการพิจารณาร่างมาตรา ๕ โดยไม่มีการแก้ไข แต่ได้มีการอภิปรายในส่วนของวัตถุประสงค์ “ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา” ว่าอาจกำหนดไว้ในเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติด้วย รวมทั้งอาจนำวัตถุประสงค์ดังกล่าวไปกำหนดเป็นวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๕ เพื่อเน้นย้ำความสำคัญของการลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา อย่างไรก็ตาม เนื่องจาก

^{๑๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

เหตุผลของร่างพระราชบัญญัติมีไว้เพียงเพื่อยกตัวอย่างในการเสนอว่าควรมีกฎหมายฉบับนี้เพราะเหตุใด ดังนั้น จึงควรกำหนดวัตถุประสงค์ของกฎหมายไว้ในเนื้อหาของร่างฯ โดยในกรณีของวัตถุประสงค์เรื่องลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา ได้ถูกกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๕ ซึ่งได้มีการแยกวัตถุประสงค์ของเป็นสื่อนุมตรา จึงมีความชัดเจนเพียงพอแล้ว^{๑๗}

มาตรา ๖ คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายมีอำนาจกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการนโยบายพิจารณาความเหมาะสมของการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยคำนึงถึงความพร้อม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และโอกาสที่จะประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนประกอบด้วย โดยอย่างน้อยจะต้องคำนึงถึงผลการดำเนินการที่ผ่านมาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอื่นที่มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้ว การพิจารณาว่าจังหวัดใดมีความพร้อมเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด	อำนาจกำหนดให้จังหวัดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดวิธีการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๗/๑ คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายจะกำหนดให้พื้นที่ใดเป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาก็ได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามวรรคหนึ่งครอบคลุมเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ให้หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารหรือสำนักงาน แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายจะประกาศกำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษาที่มีความพร้อมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบาย เป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นรายการณิตามวรรคหนึ่งก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย”

^{๑๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๒ วันอังคาร ที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการพิจารณาวิธีการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า ควรกำหนดให้มีหมวด ๑ การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และกำหนดวิธีการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามความในร่างมาตรา ๗/๑ วรรคหนึ่ง (ร่างพระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ) ไว้เป็นมาตราแรกของหมวดดังกล่าว โดยให้คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายเป็นผู้มีอำนาจกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้มีความสอดคล้องกับผลของการกำหนดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่จะทำให้พื้นที่ดังกล่าวได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายอื่น ๆ หลายฉบับ^{๑๘}

นอกจากนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เพิ่มเงื่อนไขสำหรับการกำหนดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในวรรคสอง โดยกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดในการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และในกรณีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่มีการจัดตั้งอยู่ก่อน ให้คำนึงถึงผลการดำเนินการที่ผ่านมาของพื้นที่ดังกล่าว เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบของแนวทางปฏิบัติทางการศึกษาที่ดีที่สมควรจะมีการขยายผลต่อไปก่อนที่จะมีการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้มีการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยไม่มีความพร้อม และไม่ให้มีการตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามากเกินไป^{๑๙}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๖ คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายมีอำนาจกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการนโยบายพิจารณาความเหมาะสมของการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยคำนึงถึงความพร้อม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และโอกาสที่จะประสบความสำเร็จอย่างยิ่งยวดประกอบด้วย โดยอย่างน้อยจะต้องคำนึงถึงผลการดำเนินการที่ผ่านมาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอื่นที่มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้ว

การพิจารณาว่าจังหวัดใดมีความพร้อมเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้ผ่านการพิจารณาร่างมาตรา ๖ โดยไม่มีการแก้ไข แต่ได้มีการอภิปรายในประเด็นผู้มีอำนาจกำหนดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สรุปความได้ว่าเหตุผลที่กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรี เนื่องจากการดำเนินการบางอย่างมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน และการตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน

^{๑๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑ และครั้งที่ ๓ วันศุกร์ ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

^{๑๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

การกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะรัฐมนตรีจึงมีความเหมาะสมมากกว่าการกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย^{๒๐}

มาตรา ๗ จังหวัดใดประสงค์จะเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะผู้เสนอโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๖ โดยแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง และแสดงให้เห็นว่าจังหวัดนั้นมีความพร้อมที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ผู้มีสิทธิเสนอ
ขอเป็นพื้นที่
นวัตกรรมการ
ศึกษา

จำนวนและคุณสมบัติของคณะผู้เสนอ หลักเกณฑ์และวิธีการเสนอตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายอาจกำหนดให้แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาก็ได้

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดผู้ที่มีสิทธิเสนอขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๗/๑ คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายจะกำหนดให้พื้นที่ใดเป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาก็ได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามวรรคหนึ่งครอบคลุมเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ให้นำที่และอำนาจของคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น เป็นที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารหรือสำนักงาน แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายจะประกาศกำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษาที่มีความพร้อมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบาย เป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นรายกรณีตามวรรคหนึ่งก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย”

^{๒๐}บันทึกการประชุม คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๒ วันอังคาร ที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการการศึกษา

ในการพิจารณาวิธีการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) เห็นว่า ควรกำหนดวิธีการเสนอขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามความในร่างมาตรา ๗/๑ วรคสาม (ร่างพระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ) ไว้เป็นอีกหนึ่งมาตรา โดยกำหนดให้คณะบุคคลในแต่ละจังหวัดซึ่งอาจมีองค์ประกอบแตกต่างกันได้ เป็นผู้เสนอขอจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในส่วนของการพิจารณาการเสนอขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น ให้คำนึงถึงความพร้อมของสถานศึกษา ความมีส่วนร่วมตลอดจนโอกาสที่จะประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน และไม่ควรถูกกำหนดให้มีการอุทธรณ์กรณีที่ไม่อนุมัติให้จัดตั้งเพราะเป็นเรื่องทางนโยบายโดยที่จะต้องพิจารณาตามความเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้การพิจารณาให้พื้นที่ใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปอย่างมีมาตรฐาน คณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) จึงกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจในการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอ^{๒๑} รวมถึงมีอำนาจกำหนดจำนวนและคุณสมบัติของคณะผู้เสนอด้วย^{๒๒}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการการศึกษา

“มาตรา ๗ จังหวัดใดประสงค์จะเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะผู้เสนอ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๖ โดยแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง และแสดงให้เห็นว่าจังหวัดนั้นมีความพร้อมที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จำนวนและคุณสมบัติของคณะผู้เสนอ หลักเกณฑ์และวิธีการเสนอ ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายอาจกำหนดให้แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาก็ได้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้ผ่านการพิจารณาร่างมาตรา ๗ โดยไม่มีการแก้ไข ทั้งนี้ คณะกรรมการวิสามัญฯ ได้แสดงความกังวลถึงการเข้ามามีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในกระบวนการเสนอขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ความโปร่งใสของกระบวนการพิจารณาตลอดจนการให้โอกาสคณะผู้เสนออย่างเป็นธรรมโดยไม่ตัดสิทธิผู้ที่มีความพร้อมน้อยกว่า โดยสำหรับประเด็นดังกล่าว ได้มีการชี้แจงถึงกลไกที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจะประกอบไปด้วยกลไก ๒ ส่วน คือ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อสร้างแนวทางการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ และการพิจารณาคำขอในลำดับขั้นต่าง ๆ โดยคำนึงถึงข้อดีข้อเสีย ตลอดจนคำคัดค้าน ดังนั้น จึงทำให้มั่นใจได้ว่าการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจะมีความ

^{๒๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

^{๒๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ ตุลาคม

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

รอบคอบ รัดกุม และให้โอกาสคณะผู้เสนออย่างเป็นธรรม โดยอาจกำหนดให้ดำเนินการอย่างเปิดเผย เพื่อให้เกิดความโปร่งใสด้วย

มาตรา ๘ การเสนอให้จัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตาม
มาตรา ๗ วรรคสอง ต้องกระทำอย่างเปิดเผย และอย่างน้อยต้องมี
รายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) รายชื่อคณะผู้เสนอ

(๒) สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ประสงค์จะเข้าร่วมเป็น
สถานศึกษานำร่อง

(๓) องค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน

(๔) แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตาม
มาตรา ๕

(๕) แนวทางการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

(๖) ผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง และการ
วิเคราะห์ความพร้อมในการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอย่างรอบด้าน

องค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนตาม (๓) ในแต่ละ
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอาจมีความแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ ความพร้อม
และความจำเป็นของแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

วิธีการเสนอ
ขอเป็นพื้นที่
นวัตกรรมการ
ศึกษา

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดวิธีการเสนอขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๗/๑ คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายจะ
กำหนดให้พื้นที่ใดเป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามวรรคหนึ่งครอบคลุมเขต
พื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ให้หน้าที่และอำนาจ
ของคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ
กระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหาร
หรือสำนักงาน แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ
นโยบายจะประกาศกำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษาที่มีความพร้อมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่
คณะรัฐมนตรีกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบาย เป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
เป็นรายการนี้ตามวรรคหนึ่งก็ได้

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการการศึกษา

ในการพิจารณาวิธีการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) เห็นว่า ควรกำหนดรายละเอียดของหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามร่างมาตรา ๗ วรรคสอง ว่าอย่างน้อยจะต้องมีรายละเอียดใดบ้าง โดยกำหนดขึ้นเป็นอีกหนึ่งมาตรา

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการการศึกษา

“มาตรา ๘ การเสนอให้จัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ วรรคสอง อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) รายชื่อคณะผู้เสนอ
- (๒) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประสงค์จะเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง
- (๓) องค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน
- (๔) แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕
- (๕) แนวทางการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนตาม (๓) ในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอาจมีความแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ ความพร้อม และความจำเป็นของแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีการแก้ไขร่างมาตรา ๘ โดยได้เพิ่มเติมเนื้อหาในส่วนของรายละเอียดและขั้นตอนในการทำลวเคราะห์ก่อนการประกาศเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อให้วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเกิดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีความโปร่งใส และสร้างความรับผิดชอบให้กับรัฐในการตรากฎหมาย นอกจากนั้น เพื่อให้การเสนอจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นไปอย่างเปิดเผย คณะกรรมการวิสามัญฯ จึงได้เพิ่มเติมข้อความโดยกำหนดให้ในการเสนอให้จัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ต้องกระทำอย่างเปิดเผยด้วย^{๒๓}

มาตรา ๙ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นว่าจังหวัดใดมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ คณะกรรมการนโยบายอาจให้คณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัดสำรวจความพร้อมของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชา

การสำรวจความพร้อม

^{๒๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๒ วันอังคาร ที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

สังคมที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตาม มาตรา ๗ และมาตรา ๘ ในกรณีที่มีความพร้อมตามมาตรา ๖ ให้ คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อประกาศให้จังหวัดนั้นเป็น พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายสามารถเสนอจังหวัดที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๗/๑ คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบาย จะกำหนดให้พื้นที่ใดเป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามวรรคหนึ่งครอบคลุมเขตพื้นที่ การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ให้หน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหาร หรือสำนักงาน แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ นโยบายจะประกาศกำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษาที่มีความพร้อมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบาย เป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการ การศึกษาเป็นรายกรณีตามวรรคหนึ่งก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการ การศึกษาด้วย”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการพิจารณาวิธีการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการ กฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า ควรกำหนดให้กรณีพื้นที่หรือจังหวัดใดซึ่งมีความจำเป็นต้องนำ นวัตกรรมการศึกษามาใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา แต่พื้นที่หรือจังหวัด นั้นยังไม่มีความพร้อมเพียงพอ คณะกรรมการนโยบายอาจกำหนดให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ทำการสำรวจความพร้อมของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการขอให้พื้นที่หรือจังหวัดนั้นเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้ และหากพื้นที่ หรือจังหวัดนั้นมีความพร้อมตามร่างมาตรา ๖ แล้ว ก็ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

เพื่อประกาศให้จังหวัดหรือพื้นที่ในจังหวัดนั้นเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้ โดยกำหนดขั้นตอนดังกล่าวไว้เป็นอีกมาตรา^{๒๔}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๙ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นว่าจังหวัดใดมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ คณะกรรมการนโยบายอาจให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดสำรวจความพร้อมของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ในกรณีที่มีความพร้อมตามมาตรา ๖ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อประกาศให้จังหวัดนั้นเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- ไม่มีการแก้ไข -

หมวด ๒ คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ประกอบด้วย (๑) นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ (๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเจ็ดคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหาร การเงิน การพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม การประเมินผล กฎหมาย	คณะกรรมการ นโยบาย
--	------------------------------

^{๒๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือด้านอื่นอันจะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ จำนวนไม่เกินแปดคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

๑. หลักการและวัตถุประสงค์^{๒๕}

คณะกรรมการ คือ กลุ่มบุคคลที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ดำเนินการด้านบริหารหรือกระทำการบางอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน และมีความสัมพันธ์ร่วมกันอย่างใดอย่างหนึ่ง รวมทั้งต่างมีอิทธิพลซึ่งกันและกันเพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ในทางการบริหารนั้นเราถือว่าคณะกรรมการเป็นการกระทำของกลุ่ม และถือว่าคณะกรรมการเป็นกลุ่มก่อให้เกิดการรวมพลัง (synergy) ผลรวมของงานที่เกิดขึ้นจากการทำงานเป็นกลุ่มย่อมมีมากกว่าผลรวมของงานที่เกิดจากต่างคนต่างทำ

คณะกรรมการอาจมีชื่อเรียกแตกต่างกัน เช่น Board, Commission, Task Force หรือ Team Work

คณะกรรมการเป็นกลุ่มที่เกิดจากการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ มีอำนาจหน้าที่หรือภาระที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน อาจได้รับการแต่งตั้งเป็นการถาวรหรือเป็นหน่วยเฉพาะกิจก็ได้

การกำหนดให้มีคณะกรรมการนั้น อาจเป็นไปด้วยความมุ่งหมายต่าง ๆ กัน เช่น

- คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้มีอำนาจในการจัดการ
- คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้มีอำนาจในการตัดสินใจ
- คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นเพื่อให้ทำหน้าที่แต่เฉพาะศึกษารายละเอียดโดย

ไม่มีอำนาจที่จะตัดสินใจ

- คณะกรรมการที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ผู้จัดการหรือผู้บังคับบัญชา ซึ่งผู้จัดการหรือผู้บังคับบัญชาจะตัดสินใจตามที่เสนอหรือไม่ก็ได้

- คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรับข้อมูลข่าวสารโดยไม่มีอำนาจที่จะให้คำแนะนำหรือตัดสินใจในทางธุรกิจหรือการปฏิบัติราชการ

การจัดองค์กรในรูป “คณะกรรมการ” หากพิจารณาตามหลักการจัดองค์กรและการบริหารแล้ว อาจแบ่งออกได้เป็น ๔ ประเภท คือ

^{๒๕}คู่มือแบบการร่างกฎหมาย, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หน้า ๔๓๓ - ๔๓๘

๑. คณะกรรมการนโยบาย เป็นคณะกรรมการที่อยู่ในระดับสูงที่สุดในองค์กร เป็นผู้วางนโยบายหลักให้แก่องค์กรนั้น ๆ ฉะนั้น คุณสมบัติของกรรมการจึงต้องอยู่ในระดับสูง คณะกรรมการนโยบายอาจแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบายระดับชาติ และคณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบายระดับองค์กรฝ่ายปกครอง

๒. คณะกรรมการที่ปรึกษา เป็นคณะกรรมการที่มีระดับความสำคัญในองค์กร ในระดับที่สูง คือ เป็นผู้ที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ หรือความเห็นใด ๆ ต่อผู้มีอำนาจตัดสินใจในองค์กร คุณสมบัติจึงต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเป็นอย่างดี และมักจะต้องมี “กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ” เพื่อร่วมให้ความรู้ในเรื่องนั้น ๆ

๓. คณะกรรมการบริหาร เป็นคณะกรรมการที่มีความสำคัญของหน่วยงาน ที่มีอำนาจตัดสินใจดำเนินการ คุณสมบัติของกรรมการจึงต้องมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ภายในองค์กรโดยตรง มักใช้ในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการเงินประเภทกองทุนต่าง ๆ องค์กรควบคุมการ ประกอบวิชาชีพอิสระ และสภาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

๔. คณะกรรมการปฏิบัติ เป็นองค์กรในระดับล่างที่จะเป็นผู้ดำเนินการต่าง ๆ โดยหลักแล้วคุณสมบัติของกรรมการอาจจะไม่ต้องอยู่ในระดับสูง แต่หากคณะกรรมการนี้ทำหน้าที่ปน กับหน้าที่ในสามลักษณะข้างต้นคุณสมบัติของกรรมการก็ต้องคำนึงถึงเป็นพิเศษด้วย

เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้ว ในคณะกรรมการแต่ละประเภทกฎหมายอาจจะ กำหนดให้มีภาระหน้าที่หลายอย่างก็ได้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการนโยบายเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

(๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายคนหนึ่ง เป็นรองประธาน

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง แรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นกรรมการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิอันจะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคุณภาพและ ประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเขต พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ จำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

(๕) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และผู้อำนวยการ สำนักงานงบประมาณ เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมได้พิจารณาองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้^{๒๖}

(๑) องค์ประกอบในส่วนของการบริหารโดยตำแหน่งนั้น มีรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงเป็นองค์ประกอบอยู่หลายตำแหน่ง ซึ่งอาจทำให้คณะกรรมการขาดความคล่องตัวในการประชุม จึงเห็นควรให้ตัดรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรัฐมนตรี เนื่องจากไม่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง

(๒) ตัดปลัดกระทรวงศึกษาธิการออก เนื่องจากมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นกรรมการโดยตำแหน่งอยู่แล้ว ตัดผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณออกเนื่องจากไม่ใช่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง และเพิ่มเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการโดยตำแหน่งเนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง

(๓) กำหนดเพิ่มเติมให้ผู้ทรงคุณวุฒิมาจากการแต่งตั้งของคณะรัฐมนตรี โดยแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการพัฒนาการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหารการเงิน หรือด้านอื่นอันจะเป็นประโยชน์เกี่ยวข้อง และแก้ไขจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากจำนวนไม่เกินห้าคนเป็นจำนวนไม่เกินเจ็ดคน เพื่อให้มีจำนวนที่ได้สัดส่วนกันกับจำนวนของกรรมการโดยตำแหน่ง

(๔) กำหนดให้เลขาธิการสำนักงานที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับร่างตามแนวทางดังกล่าวเป็นดังนี้

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการนโยบายเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน

(๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายคนหนึ่ง เป็นรองประธาน

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี **ปลัดกระทรวงการคลัง และเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน** เป็นกรรมการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านการพัฒนาการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหาร

^{๒๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

การเงิน หรือด้านอื่นอันจะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา
๗ จำนวนไม่เกินเจ็ด ~~ห้า~~คน เป็นกรรมการ

(๕) ~~ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และผู้อำนวยการสำนัก~~
งบประมาณ เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและอธิบดีผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครอง
ส่วนท้องถิ่นเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ต่อมา ในการพิจารณาครั้งที่สอง ที่ประชุมได้พิจารณาทบทวนความเหมาะสม
ขององค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายอีกครั้ง และเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้^{๒๗}

(๑) เห็นควรกำหนดให้รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย
เป็นประธานกรรมการได้ด้วย และแก้ไขให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองประธาน
กรรมการแทน

(๒) เห็นควรกำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาและผู้แทน
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยเลขานุการฯ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติที่กำหนดให้
สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนราชการในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการชุดนี้

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับร่างตามแนวทางดังกล่าวเป็นดังนี้

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษา” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย
เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรี
มอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ห้าคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เลขาธิการ
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้
ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
การบริหารการเงิน หรือด้านอื่นอันจะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการ

^{๒๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันจันทร์ ที่ ๒๕
ตุลาคม ๒๕๖๑

จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ จำนวนไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ในการพิจารณาวันที่สาม ที่ประชุมมีข้อสังเกตว่า หากกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประกาศใช้บังคับก่อนร่างพระราชบัญญัตินี้ จะต้องทำการแก้ไขในส่วนของกรรมการโดยตำแหน่งจาก “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” เป็น “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” ให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนห้าคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหารการเงิน หรือด้านอื่นอันจะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ จำนวนไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในการพิจารณาของคณะกรรมการการศึกษา มีประเด็นอภิปรายเกี่ยวกับความเหมาะสมที่กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการเนื่องจากเลขาธิการฯ อาจมีภารกิจมากและอาจกระทบต่อความเป็นอิสระในการบริหารจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ให้ข้อมูลว่าสถานศึกษานำร่องตามพระราชบัญญัตินี้เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การกำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ จะทำให้การขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่องด้านการบริหารจัดการงบประมาณ ที่ประชุมจึงเห็นชอบให้คงไว้ตามร่างเดิม

ประเด็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ประชุมได้อภิปรายว่าควรเพิ่มจำนวนและกำหนดความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ในด้านประสงค์จะให้มาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ชัดเจนยิ่งขึ้นหรือไม่ เช่น การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหารการเงิน การประเมินผล กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ และนวัตกรรมการศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ที่ประชุมมีข้อเสนอว่า ควรองค์ประกอบให้มีกรรมการจากผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยด้วยหรือไม่^{๒๘}

ต่อมา ที่ประชุมได้พิจารณาทบทวนเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบาย ตามที่ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้หารือร่วมกันแล้ว เสนอให้เพิ่มกรรมการโดยตำแหน่งจากห้าคนเป็นหกคน โดยเพิ่ม “ผู้แทนที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย” เป็นกรรมการ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ควรกำหนดให้ชัดเจนเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการมอบหมายหรือแต่งตั้งผู้แทนว่าอาจส่งคนที่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมาเป็นกรรมการ ซึ่งเจตนารมณ์ต้องการให้อธิการบดีมาเป็นกรรมการเอง ที่ประชุมจึงแก้ไขเป็น “ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย”

ในส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีข้อเสนอแก้ไขให้เพิ่มจำนวนจากเจ็ดคนเป็นแปดคน และกำหนดความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ของผู้ซึ่งจะเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้มีความชัดเจนและหลากหลายยิ่งขึ้น โดยแยก “การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา” ออกจาก “การพัฒนาการศึกษา” และแยกด้าน “การบริหาร” ออกมาเป็นอีกด้านหนึ่งซึ่งจะกว้างและครอบคลุมหลายมิติมากกว่า “การบริหารการเงิน” รวมทั้งเพื่อด้านการประเมินผล กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ เพราะเป็นด้านที่เป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการนโยบาย ทั้งนี้ ร่างมาตรา ๑๐ ที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้วเป็นดังนี้^{๒๙}

^{๒๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๒ วันอังคาร ที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

^{๒๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๓ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒

“มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนห้าหกคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหาร การเงิน การประเมินผล กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ หรือด้านอื่นอันจะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ขึ้นพื้นฐานของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ จำนวนไม่เกินเจ็ดแปดคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด”

ครบกำหนดแปดปีปรากฏว่ามีสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติแปดปี ในร่างมาตรา ๑๐ จำนวน ๑ คน คือ นายสุพันธุ์ มงคลสุธี ขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๐ (๓) โดยแก้ไขจาก “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย” เป็น “ปลัดกระทรวงมหาดไทย” และขอให้เพิ่ม “ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม” เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง รวมทั้งขอแก้ไขความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) โดยตัดในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ออก และเพิ่มด้านการพาณิชย์กรรมและการอุตสาหกรรม

ที่ประชุมพิจารณาคำแปรญัตติแล้ว เห็นชอบกับการเปลี่ยนจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็น ปลัดกระทรวงมหาดไทย แต่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องเพิ่มปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเพราะไม่มีภารกิจโดยตรงกับร่างพระราชบัญญัตินี้ นอกจากนี้ ที่ประชุมเห็นว่า กรรมการโดยตำแหน่งตาม (๓) ควรกำหนดให้เป็นตำแหน่งระดับปลัดกระทรวงทั้งหมด จึงแก้ไขจาก “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” เป็น “ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” ในส่วนของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) ที่ประชุมเห็นว่า ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นด้านที่เป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการนโยบาย จึงขอให้คงไว้ตามร่างเดิม แต่เห็นชอบให้เพิ่มผู้เชี่ยวชาญด้าน “การพาณิชย์กรรมและการอุตสาหกรรม” ทั้งนี้ ที่ประชุมให้เพิ่มด้าน “เทคโนโลยีและนวัตกรรม” เพื่อให้มีผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้มาเป็นกรรมการได้ด้วย

ร่างมาตรา ๑๐ ในส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้^{๓๐} โดยผู้แปรญัตติพอใจ
“มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบาย
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ประกอบด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนห้าคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง
ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รัฐมนตรีว่าการปลัดกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการ
ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ
และสังคม และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย
เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้
ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมการ
การศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหาร การเงิน การพาณิชย์กรรมและการอุตสาหกรรม
การประเมิณผล กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือด้านอื่นอันจะเป็นประโยชน์
แก่การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ จำนวนไม่เกินเจ็ดแปดคน เป็นกรรมการ

ฯลฯ

ฯลฯ

การประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติในวาระที่สองและวาระที่สาม

ที่ประชุม สนช. มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๐ (๓) โดยเพิ่มให้ ปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง แม้ว่าจะมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองประธาน
กรรมการอยู่แล้ว แต่เนื่องจากภารกิจตามร่างพระราชบัญญัตินี้เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ
โดยตรง การมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการมาร่วมเป็นกรรมการด้วยจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการ
ขับเคลื่อนการดำเนินงานต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มี
ลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ
หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการ
ทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

คุณสมบัติและ
ลักษณะต้องห้าม
ของกรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ

^{๓๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๕ วันอังคาร ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

เนื่องจากการแต่งตั้งบุคคลซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการในคณะกรรมการจำเป็นต้องมีการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้ด้วย ในกรณีนี้จะแตกต่างจากกรรมการโดยตำแหน่งที่ไม่ต้องมีการกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามไว้ เพราะบุคคลที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่งนั้นจะมิกรอบของคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของตำแหน่งนั้น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้อยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องกำหนดอีกแต่อย่างใด

โดยหลัก คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามโดยทั่ว ๆ ไป เช่น มีสัญชาติไทย มีอายุไม่ต่ำกว่า...ปี ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ส่วนคุณสมบัติดังที่กล่าวมาจะกำหนดไว้ในกฎหมายหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับกฎหมายนั้น ๆ ว่าจะมีความจำเป็นต้องระบุคุณสมบัติดังกล่าวไว้หรือไม่ หากเห็นว่าจำเป็นต้องระบุคุณสมบัติไว้ก็ระบุเท่าที่มีความจำเป็นสำหรับกฎหมายนั้น ๆ นอกจากนั้น ยังมีกรณีที่เป็นคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเฉพาะกรณี เช่น เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือการเป็นผู้มีส่วนได้เสีย เป็นต้น ซึ่งอาจมีความจำเป็นต้องระบุไว้ในกฎหมายบางฉบับแต่บางฉบับจะไม่ได้มีความจำเป็นต้องระบุไว้ก็ได้ ดังนั้น การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไว้ในกฎหมายใดก็ต้องพิจารณาให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และความจำเป็นของกฎหมายนั้น ๆ และเหมาะสมกับการดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการตามกฎหมายแต่ละฉบับด้วย เพื่อให้เป็นไปโดยถูกต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น ๆ แต่ไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติไว้เหมือนกันทุก ๆ กฎหมาย^{๓๑}

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

- ไม่มี -

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

เนื่องจากร่างฯ ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการมาไม่มีบทบัญญัติกำหนดเรื่องคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบาย ซึ่งที่ประชุมได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับร่างฯ ตามรูปแบบการร่างกฎหมายซึ่งจะมีการกำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ด้วย ในการเสนอร่างเพื่อพิจารณาวาระที่สอง ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้เพิ่มเป็นร่างมาตรา ๑๐

^{๓๑}คู่มือแบบการร่างกฎหมาย, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หน้า ๔๔๖ - ๔๔๗

ดังนี้^{๓๒} ทั้งนี้ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยแต่มีการแก้ไขเล็กน้อยโดยตัดเรื่องการเป็นบุคคลล้มละลายออก โดยไม่ถือว่าเป็นลักษณะต้องห้ามแต่จะสมควรแต่งตั้งบุคคลล้มละลายเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือไม่เป็นข้อเท็จจริงที่สามารถพิจารณารายบุคคล

“มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ
- (๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ
- (๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการวิสามัญฯ มีประเด็นอภิปรายเกี่ยวกับการกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทย ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า หากบุคคลไม่มีสัญชาติไทยแต่เป็น

^{๓๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

ผู้มีความรู้ความสามารถที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบาย
คณะกรรมการฯ สามารถแต่งตั้งบุคคลนั้น ให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการฯ ได้ จึงเห็นชอบให้
คงไว้ตามร่างเดิม^{๓๓}

การประชุมคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในวงงาน ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ^{๓๔}

ที่ประชุมมีความเห็นให้แก้ไขร่างมาตรา ๑๑ (๒) จาก “ไม่เป็นหรือเคยเป็น
บุคคลล้มละลายทุจริต” เป็น “ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต” เพื่อให้
เป็นไปในแนวทางเดียวกับร่างพระราชบัญญัติอื่น ๆ ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้ว เห็นชอบให้แก้ไขตามความเห็นดังกล่าว

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่ง คราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสอง วาระไม่ได้	วาระการดำรง ตำแหน่งของ กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ
เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังไม่ได้มีการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตาม วาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่	

๑. หลักการและวัตถุประสงค์^{๓๕}

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวัตถุประสงค์เป็นการ
กำหนดให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นในคราวใดสามารถดำรงตำแหน่งนั้นได้โดยมี
กำหนดเวลาสูงสุดเท่าใด ส่วนการจะกำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่ง
ยาวนานแค่ไหนเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับนโยบายและวัตถุประสงค์ของกฎหมายนั้นเป็นสำคัญ
โดยจะต้องกำหนดให้สอดคล้องกับภารกิจของกรรมการในหน่วยงานนั้น ๆ ด้วย การกำหนดให้
กรรมการดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียวหรือดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้นั้น ขึ้นอยู่กับ
วัตถุประสงค์ของกฎหมายแต่ละฉบับว่าประสงค์จะให้กรรมการดำรงตำแหน่งเช่นใด ซึ่งส่วนใหญ่แล้ว
บทบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับคณะกรรมการจะกำหนดให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ
อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ โดยผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งตาม
วาระไม่ว่าจะดำรงตำแหน่งจนครบวาระหรือออกจากตำแหน่งก่อนวาระก็ถือว่าได้ดำรงตำแหน่ง

^{๓๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๒ วันอังคาร ที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

^{๓๔}สรุปผลการประชุมคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในวงงานของสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ วันจันทร์ ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒

^{๓๕}คู่มือแบบการร่างกฎหมาย, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หน้า ๔๕๔ - ๔๕๕

มาแล้วหนึ่งวาระ สำหรับการกำหนดรองรับให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปได้ จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ บทบัญญัติในลักษณะดังกล่าวเป็นผลให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นสามารถดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปได้ในขณะที่ยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ทั้งนี้ เพื่อมิให้ การดำเนินงานของคณะกรรมการต้องสะดุดหยุดลงด้วยเหตุที่องค์ประกอบของคณะกรรมการไม่ครบ ตามองค์ประกอบที่กฎหมายกำหนดไว้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

- ไม่มี -

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

เนื่องจากร่างฯ ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการมาไม่มีบทบัญญัติกำหนด เรื่องวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบาย ซึ่งที่ประชุมได้ มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับร่างฯ ตามรูปแบบการร่างกฎหมายซึ่งจะมีการกำหนดเรื่องดังกล่าว ไว้ด้วย ในการเสนอร่างเพื่อพิจารณาวาระที่สอง ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้เพิ่มเป็นร่างมาตรา ๑๑ ดังนี้^{๓๖}

“มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังไม่ได้มีการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังไม่ได้มีการแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- ไม่มีการแก้ไข -

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตาม
มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ
(๑) ตาย

เหตุแห่งการพ้น
จากตำแหน่ง
ก่อนครบวาระ

^{๓๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

- (๒) ลาออก
(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑
(๔) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

๑. หลักการและวัตถุประสงค์^{๓๗}

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวาระแล้ว ยังมีกรณีเหตุอื่นที่เป็นอุปสรรคทำให้กรรมการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ แม้ว่าจะยังไม่ครบวาระการดำรงตำแหน่ง เช่น ตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือเป็นผู้มีส่วนได้เสียตามลักษณะที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้เหตุที่กล่าวแล้วยังมีกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเพราะผู้มิอำนาจแต่งตั้งให้ออก ซึ่งกฎหมายได้เขียนกรณีนี้ไว้เป็นสองแบบ คือ **แบบที่หนึ่ง** กำหนดไว้แต่เพียงว่าให้ผู้แต่งตั้งมีอำนาจสั่งให้ออก ผู้แต่งตั้งจึงมีอำนาจสั่งให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งได้ตามที่เห็นสมควร และ **แบบที่สอง** ได้กำหนดเงื่อนไขหรือเหตุผลในการสั่งให้ออกไว้ด้วย ซึ่งจะเป็นการสอดคล้องกับหลักกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองที่ให้การออกคำสั่งทางปกครองจะต้องมีเหตุผลประกอบด้วยเพื่อเป็นการควบคุมการใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจแต่งตั้งไว้ เช่น ให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ อย่างไรก็ตาม ด้วยเหตุผลที่กฎหมายมีเจตนารมณ์จะให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งอยู่โดยไม่จำเป็นต้องกังวลต่อการให้ออกจากตำแหน่งโดยปราศจากเหตุผล ดังนั้น แม้ว่ากฎหมายจะระบุให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็จริง แต่ก็ได้หมายความว่าผู้มิอำนาจแต่งตั้งจะสั่งให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิออกจากตำแหน่งใน “เวลา” ใดก็ได้ หรือเพราะ “เหตุ” ใดๆ ก็ได้ อำนาจในการสั่งให้ออกจะกระทำได้อีกเฉพาะตามกรณีที่กำหนดไว้ในกฎหมายเท่านั้น ซึ่งจะมีข้อจำกัดเรื่อง “เวลา” และ “เหตุ” ของการสั่งไว้ กล่าวคือ จะสั่งให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระได้ ก็ต้องเป็นเหตุเพราะ “บกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ” ตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

- ไม่มี -

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

เนื่องจากร่างฯ ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการมาไม่มีบทบัญญัติกำหนดเหตุแห่งการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบาย ซึ่งที่ประชุมได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับร่างฯ ตามรูปแบบการร่างกฎหมายซึ่งจะมีการกำหนด

^{๓๗} คู่มือแบบการร่างกฎหมาย, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หน้า ๔๕๗ - ๔๕๘

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

เรื่องดังกล่าวไว้ด้วย ในการเสนอร่างเพื่อพิจารณาวาระที่สอง ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้เพิ่มเป็นร่างมาตรา ๑๒ ดังนี้^{๓๔}

“มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

(๔) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑

(๔) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- ไม่มีการแก้ไข -

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือในกรณีที่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนหรือเพิ่มขึ้นก็ได้ และให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่

การแต่งตั้ง
กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิแทน
ตำแหน่งที่ว่าง

^{๓๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

๑. หลักการและวัตถุประสงค์^{๓๙}

การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นหรือแทนที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นนั้น โดยปกติมักกำหนดให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับ วาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว ทั้งนี้ เพื่อให้การพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการ ทั้งคณะเป็นไปในคราวเดียวกัน ไม่เกิดปัญหาเกี่ยวกับวาระการดำรงตำแหน่งระหว่างกรรมการ เหลื่อมล้ำกัน เว้นแต่ในกรณีที่วาระของกรรมการนั้นเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ โดยให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่ ทั้งนี้ เพื่อให้คณะกรรมการครบองค์ประกอบ และสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่หยุดชะงัก

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

- ไม่มี -

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

เนื่องจากร่างฯ ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการมาไม่มีบทบัญญัติกำหนด เรื่องการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างในคณะกรรมการนโยบาย ซึ่งที่ประชุมได้ มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับร่างฯ ตามรูปแบบการร่างกฎหมายซึ่งจะมีการกำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ ด้วย ในการเสนอร่างเพื่อพิจารณาวาระที่สอง ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้เพิ่มเป็นร่างมาตรา ๑๓ ดังนี้^{๔๐}

“มาตรา ๑๓ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบ วาระ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือในกรณีที่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่ เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือ ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนหรือเพิ่มขึ้นก็ได้ และให้คณะกรรมการ ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือในกรณีที่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระ ที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนหรือเพิ่มขึ้นก็ได้ และให้คณะกรรมการ ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่

^{๓๙}คู่มือแบบการร่างกฎหมาย, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หน้า ๔๕๕

^{๔๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- ไม่มีการแก้ไข -

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ (๑) กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (๒) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการประกาศกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งประกาศยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (๓) กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๕ (๔) กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงาน และการบริหารจัดการในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (๕) กำหนดแนวทางให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาหรือศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (๖) กำหนดมาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและศึกษานำร่อง (๗) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีให้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐและของเอกชน (๘) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยนำผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว (๙) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกาขยายเวลาใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ (๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาของศึกษานำร่อง	หน้าที่และอำนาจ ของคณะกรรมการ นโยบาย
--	---

(๑๑) ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน การเงิน สิทธิประโยชน์ และการประเมินผลภายในสถานศึกษานำร่อง

(๑๒) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

(๑๓) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๔) หน้าที่และอำนาจอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย

หลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตาม (๔) ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕

๑. หลักการและวัตถุประสงค์^{๔๑}

การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเป็นสาระสำคัญของคณะกรรมการตามกฎหมาย เพราะเป็นการกำหนดบทบาทของคณะกรรมการนั้น ๆ ว่าจะให้มีเพียงใด ซึ่งโดยปกติจะขึ้นอยู่กับนโยบายและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งคณะกรรมการของกฎหมายแต่ละฉบับ การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่วนใหญ่จะมีข้อพิจารณาตามประเภทของอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ในการเสนอความเห็นหรือให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่องค์กรผู้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามกฎหมาย

(๒) อำนาจหน้าที่ในการบริหารงาน การออกกฎหรือการกำหนดขอบเขตการดำเนินงานเพื่อให้องค์กรอื่นปฏิบัติตาม หรือการให้ความเห็นชอบในการปฏิบัติงานขององค์กรอื่น

(๓) อำนาจหน้าที่ในการวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

(๔) อำนาจหน้าที่ในการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการกำหนดให้พื้นที่ใดเป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๒) กำหนดนโยบาย กำกับดูแล และประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗

^{๔๑}คู่มือแบบการร่างกฎหมาย, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หน้า ๔๕๙

(๓) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ หรือเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๔) เสนอแนะแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ และดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่ละแห่งทุกสามปี

(๕) เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานหรือยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินตาม (๔) ต่อคณะรัฐมนตรี

(๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย

หลักเกณฑ์ตาม (๔) ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ สมรรถนะ ทักษะ และทัศนคติ และการลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

ในกรณีที่มีการยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตาม (๕) ให้โอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน พนักงานและลูกจ้าง และเงินงบประมาณของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้สถานศึกษานำร่องในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ยุบเลิกนั้น ไปอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมพิจารณาในเบื้องต้นแล้ว ได้ทำการแก้ไขการอ้างอิงเลขมาตราที่อ้างถึงวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกัน และเห็นควรให้แยกเรื่องการดำเนินการกรณีที่มีการยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแยกออกไปเป็นอีกมาตราหนึ่ง^{๔๒}

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับร่างฯ ตามแนวทางดังกล่าว เป็นดังนี้

“มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการกำหนดให้พื้นที่ใดเป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๒) กำหนดนโยบาย กำกับดูแล และประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๔/๑ ๗

^{๔๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑

(๓) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ หรือเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๔) เสนอแนะแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ และดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่ละแห่งทุกสามปี

(๕) เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานหรือยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินตาม (๔) ต่อคณะรัฐมนตรี

(๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย

หลักเกณฑ์ตาม (๔) ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ สมรรถนะ ทักษะ และทัศนคติ และการลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

ในกรณีที่มีการยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตาม (๕) ให้โอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน พนักงานและลูกจ้าง และเงินงบประมาณของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้สถานศึกษานำร่องในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ยุบเลิกนั้น ไปอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด” (หมายเหตุ - ย้ายไปไว้เป็นมาตราอื่น)

ต่อมา ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับบทบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาอีกครั้ง โดยที่ประชุมเห็นควรให้ตัดหน้าที่และอำนาจตาม (๔) ออก เนื่องจากเห็นว่าอยู่ใน (๒) อยู่แล้ว ส่วนรายละเอียดเรื่องการประเมินผลสัมฤทธิ์ทุกสามปีควรไปกำหนดเป็นมาตราเฉพาะ และเห็นควรให้แยกหน้าที่และอำนาจตาม (๕) ออกเป็นสองส่วน โดยส่วนที่เกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้นำมากำหนดเป็น (๒/๑) และส่วนที่เกี่ยวกับการยุบเลิกพื้นที่ให้คงไว้โดยแก้ไขลำดับเป็น (๔) รวมทั้งเห็นควรให้แยกหน้าที่และอำนาจตาม (๓) ออกเป็นสองส่วน เนื่องจากเห็นว่าหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอแนะให้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถเสนอโดยตรงไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นผู้สั่งการให้ทางปฏิบัติจะทำให้ลดขั้นตอนและรวดเร็วขึ้น สำหรับส่วนที่เกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้แยกออกมากำหนดเป็น (๓/๑) โดยให้เสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเช่นเดิม นอกจากนี้ ในส่วนของวรรคท้ายซึ่งเป็นบทบัญญัติ

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

กรณีที่มีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ที่ประชุมเห็นควรให้แยกไปกำหนดเป็นมาตราเฉพาะว่าด้วยเรื่องของการยุบเลิกพื้นที่ ปรากฏรายละเอียดของร่างฯ ที่แก้ไขเพิ่มเติมดังนี้^{๔๓}

“มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการกำหนดให้พื้นที่ใดเป็นเขตพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษา

(๒) กำหนดนโยบาย กำกับดูแล และประเมินผลการดำเนินงานและการ
บริหารจัดการเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารขับเคลื่อน
เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ ๔/๑

(๒/๑) กำหนดแนวทางให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงแก้ไขการ
ดำเนินงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๓) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้มีการนำ
แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐและของเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ หรือเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ
ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องโดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ในการ
ดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๓/๑) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ
ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วย
ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยนำผลสัมฤทธิ์ในการ
ดำเนินงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว

(๔) เสนอแนะแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของเขต
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ และดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์
ในการดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่ละแห่งทุกสามปี

(๕) (๕) เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานหรือ
เสนอแนะให้มีการยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินตาม (๔) (๒) ต่อ
คณะรัฐมนตรี

(๕) (๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น
กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย

หลักเกณฑ์การประเมินตาม (๒) (๔) ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ
การจัดตั้งเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๔/๑ ๗ โดยคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
พัฒนาการของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ สมรรถนะ ทักษะ และทัศนคติ และการลดความเหลื่อมล้ำ
ในการศึกษา

^{๔๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ ที่ ๒๘ กันยายน

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ในกรณีที่มีการยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตาม (๕) ให้โอนกิจการทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน พนักงานและลูกจ้าง และเงินงบประมาณของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้สถานศึกษานำร่องในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ยุบเลิกนั้น ไปอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด” (หมายเหตุ : ย้ายความในวรรคท้ายไปเป็นมาตราอื่น)

ในการพิจารณาวาระที่สอง ที่ประชุมได้พิจารณาบทบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายที่ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับเสนอแล้ว มีความเห็นดังนี้^{๔๔}

(๑) ควรแยกอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตาม (๒) ออกมาเป็น (๒/๑)

(๒) แก้ไขถ้อยคำใน (๓) ให้ชัดเจนว่าเป็นเรื่องของการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษานำร่องที่อยู่ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๓) ในวรรคสอง เห็นควรให้ตัดความ “โดยคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา” ออก เนื่องจากทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษานั้นอยู่ในวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ อยู่แล้ว และเห็นควรให้ย้ายเรื่องการจัดให้มีการประเมินผลทุกสามปีไปไว้เป็นมาตรา ๓๔/๑ โดยเพิ่มขึ้นเป็นหมวด ๕ การประเมินผลและการยุบเลิกเพื่อกำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๑๔ (๒/๑) ทุกสามปี โดยคณะผู้ประเมินอิสระที่คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง และในกรณีที่ผู้คณะประเมินอิสระเห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ แต่ยังอยู่ในวิสัยที่จะปรับปรุงได้ ก็ให้เสนอรายงานพร้อมข้อเสนอแนะในการปรับปรุงต่อคณะกรรมการนโยบาย แต่หากเห็นว่าไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ได้ ก็ให้เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อให้มีการยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น ปรากฏรายละเอียดของร่างฯ ที่แก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

“มาตรา ๑๔ คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการประกาศกำหนดให้จังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งประกาศยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๒) กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๕ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๒/๑) กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

^{๔๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕

ตุลาคม ๒๕๖๑

(๓) กำหนดแนวทางให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๔) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานของรัฐและของเอกชน

(๕) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องโดยนำผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

(๗) ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน การเงิน สิทธิประโยชน์ และการประเมินผล ภายในสถานศึกษานำร่อง

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

(๙) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย

หลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตาม (๒/๑) ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ โดยคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และต้องจัดให้มีการประเมินผลดังกล่าวทุกสามปี”

ในการพิจารณาบทบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ที่ประชุมเห็นสมควรให้เพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายอีกเรื่องหนึ่ง เพื่อให้สอดคล้องกัน คือ “กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ^{๔๕}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๕ คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๒) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการประกาศกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งประกาศยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

^{๔๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๙ วันศุกร์ ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

(๓) กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๕

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๕) กำหนดแนวทางให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๖) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีให้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐและของเอกชน

(๗) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยนำผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

(๙) ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน การเงิน สิทธิประโยชน์ และการประเมินผล ภายในสถานศึกษานำร่อง

(๑๐) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

(๑๑) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๒) หน้าที่และอำนาจอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย

หลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตาม (๔) ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายตามร่างมาตรา ๑๕ หน้าที่และอำนาจของสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามร่างมาตรา ๑๘ และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการขับเคลื่อนตามร่างมาตรา ๒๔ จะต้องสอดคล้องกัน จึงได้แก้ไขร่างมาตรา ๑๕ (๑) เป็น “กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของระดับประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” และเพิ่มอนุมาตรา (๕/๑) กำหนดมาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง” ทั้งนี้ (๕/๑) จะสอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๘ ที่มีการเพิ่ม (๓/๑) เพื่อกำหนดให้สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีหน้าที่ในการจัดทำ

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และสถานศึกษานำร่องเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย^{๔๖}

ต่อมา เมื่อที่ประชุมได้พิจารณาทบทวนหลักการของร่างมาตรา ๒ เรื่องการตราพระราชกฤษฎีกายกเวลาการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ และเห็นควรให้คงไว้ตามร่างเดิม ที่ประชุมจึงเห็นควรเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายตามร่างมาตรา ๑๕ ขึ้นอีกหนึ่งเรื่อง เพื่อให้คณะกรรมการนโยบายเป็นผู้ทำหน้าที่พิจารณาในเบื้องต้นก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีว่าสมควรจะขยายเวลาใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้หรือไม่และจัดทำข้อมูลเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาตราพระราชกฤษฎีกาตามร่างมาตรา ๒ โดยเพิ่มเป็นอนุมาตรา “**(๗/๑) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกายกเวลาการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้**” ^{๔๗}

มาตรา ๑๖ การประชุมคณะกรรมการนโยบายต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการนโยบาย ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

คณะกรรมการนโยบายต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

การประชุมของ
คณะกรรมการ
นโยบาย

๑. หลักการและวัตถุประสงค์^{๔๘}

โดยที่ลักษณะของคณะกรรมการนั้นเป็นองค์กรกลุ่ม การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจึงอยู่ในรูปแบบของการประชุมร่วมกันเพื่อพิจารณาหรือมีมติในเรื่องต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนั้น ๆ ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องมีบทบัญญัติที่กำหนดเรื่องเกี่ยวกับการประชุมเพื่อไม่ให้เกิดข้อขัดแย้งในทางปฏิบัติสำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการเอาไว้ ทั้งนี้ สาระสำคัญของหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการจะประกอบด้วยเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

๑. องค์ประชุม โดยในการประชุมของคณะกรรมการจะต้องมีกรรมการมาร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะสามารถเป็นองค์ประชุมที่ทำการประชุมและลงมติได้

^{๔๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

^{๔๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๕ วันอังคาร ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒

^{๔๘}คู่มือแบบการร่างกฎหมาย, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หน้า ๔๖๑ - ๔๖๒

๒. ผู้ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม กำหนดให้ประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมและดำเนินการประชุมจนเสร็จสิ้น เว้นแต่กรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ก็ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

๓. การวินิจฉัยชี้ขาดและการลงคะแนนเสียง กำหนดให้กรรมการหนึ่งคนมีเสียงในการลงคะแนนหนึ่งเสียง และการวินิจฉัยชี้ขาดก็ให้ใช้เสียงข้างมากเป็นมติ ในกรณีที่มีการลงคะแนนเสียงแล้วแต่กรรมการที่มีความเห็นแตกต่างกันแต่ละฝ่ายมีเสียงเท่ากัน ก็ให้ประธานในที่ประชุมสามารถออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาดได้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

- ไม่มี -

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

เนื่องจากร่างฯ ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการมาไม่มีบทบัญญัติกำหนดเรื่องการประชุมของคณะกรรมการนโยบาย ซึ่งที่ประชุมได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับร่างฯ ตามรูปแบบการร่างกฎหมายซึ่งจะมีการกำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ด้วย ในการเสนอร่างเพื่อพิจารณาครั้งที่สอง ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้เพิ่มเป็นร่างมาตรา ๑๕ ดังนี้^{๔๔} ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายต้องทำการประชุมอย่างน้อยทุกสี่เดือนต่อหนึ่งครั้ง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

“มาตรา ๑๕ การประชุมคณะกรรมการนโยบายต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการนโยบาย ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

ต่อมา ในการพิจารณาครั้งที่สาม ที่ประชุมได้พิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างฯ โดยในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ก็ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม และหากรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้แล้ว จึงให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม เนื่องจากคณะกรรมการชุดนี้ได้กำหนดให้มีรองประธานกรรมการเอาไว้ด้วย นอกจากนี้ การกำหนดให้คณะกรรมการต้องทำการ

^{๔๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ ตุลาคม

ประชุมทุกสี่เดือน นั้น ที่ประชุมเห็นควรให้กำหนดเป็นอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นขึ้น แต่ก็ไม่ควรนานเกินไป ปราบกฏรายละเอียดของร่างฯ เป็นดังนี้^{๕๐}

“มาตรา ๑๖ การประชุมคณะกรรมการนโยบายต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการนโยบาย ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

คณะกรรมการต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง ทุกสี่เดือนต่อปี”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๖ การประชุมคณะกรรมการนโยบายต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการนโยบาย ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

คณะกรรมการนโยบายต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- ไม่มีการแก้ไข -

มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการนโยบาย รองประธานกรรมการนโยบาย กรรมการนโยบาย และอนุกรรมการที่คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง ได้รับคำตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

คำตอบแทน
และสิทธิประโยชน์
ของกรรมการ
และอนุกรรมการ

^{๕๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๑. หลักการและวัตถุประสงค์^{๕๑}

โดยปกติประโยชน์ตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการจะมีการกำหนดไว้เป็นกฎหมายทั่วไปใช้กับทุกคณะกรรมการตามกฎหมายอยู่แล้ว แต่ก็มีบางกรณีที่กฎหมายมีความจำเป็นต้องกำหนดกรณีประโยชน์ตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายอื่นเป็นกรณีพิเศษ ส่วนใหญ่กฎหมายที่มีบทบัญญัติที่ว่าด้วยประโยชน์ตอบแทนของกรรมการเป็นกรณีพิเศษนั้น จะเป็นกรณีของกฎหมายที่เกี่ยวข้องการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน กองทุน หรือการสาธารณประโยชน์

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการนโยบาย กรรมการนโยบาย ประธานกรรมการบริหาร กรรมการบริหาร อนุกรรมการ และคณะทำงานได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมได้แก้ไขถ้อยคำในร่างฯ ให้สอดคล้องกับชื่อของคณะกรรมการ ขั้เปลี่ยนเป็น “มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการนโยบาย กรรมการนโยบาย ประธานกรรมการ ขับเคลื่อนบริหาร กรรมการ ขับเคลื่อนบริหาร อนุกรรมการ และคณะทำงานได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด” โดยมีข้อสังเกตว่า ค่าตอบแทนตามร่างมาตรานี้หมายถึงเบี้ยประชุมใช่หรือไม่^{๕๒}

ในการพิจารณาวาระที่สาม ที่ประชุมเห็นว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการ นโยบายมีรองประธานกรรมการ จึงได้แก้ไขเพิ่มเติมให้ค่าตอบแทนตามมาตรานี้รวมไปถึงรองประธานกรรมการนโยบายด้วย เป็นดังนี้^{๕๓}

“มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการนโยบาย รองประธานกรรมการนโยบาย กรรมการนโยบาย และอนุกรรมการ ที่คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง ได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการนโยบาย รองประธานกรรมการนโยบาย กรรมการนโยบาย และอนุกรรมการที่คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง ได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- ไม่มีการแก้ไข -

^{๕๑}คู่มือแบบการร่างกฎหมาย, สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, หน้า ๔๖๖

^{๕๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันอังคาร ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๕๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

มาตรา ๑๘ ให้จัดตั้งสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการ และงานธุรการของคณะกรรมการนโยบาย รวมทั้งให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และรับผิดชอบงานธุรการของ คณะกรรมการนโยบาย (๒) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศในการ ดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเสนอต่อ คณะกรรมการนโยบาย (๓) จัดให้มีการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (๔) จัดทำมาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยน ข้อมูลการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย (๕) รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์แนวทางการจัด การศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งนำเสนอแนวทางการขยายผล แนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อ คณะกรรมการนโยบาย (๖) กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดการศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา (๗) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา (๘) ปฏิบัติงานอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่ บัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน หรือตามที่คณะกรรมการนโยบาย มอบหมาย	สำนักงานบริหาร พื้นที่นวัตกรรม การศึกษา
--	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

โดยปกติแล้วในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการจำเป็นที่จะต้องมีผู้ที่ รับผิดชอบงานเลขานุการและงานทางด้านธุรการเพื่อสนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการให้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ ร่างมาตรานี้จึงกำหนดให้มีสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นส่วนราชการ ภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของ คณะกรรมการนโยบาย เพื่อรับผิดชอบเกี่ยวกับงานวิชาการและงานธุรการของคณะกรรมการนโยบาย

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการการศึกษา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

- ไม่มี -

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการการศึกษา

เนื่องจากร่างฯ ที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการมาไม่มีบทบัญญัติกำหนดให้หน่วยงานใดเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนการทำงานของคณะกรรมการนโยบาย ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าจำเป็นต้องมีสำนักงานเพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการนโยบาย จึงได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ปรับร่างฯ มาเสนอ ซึ่งในการเสนอร่างเพื่อพิจารณาครั้งที่สอง ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ เสนอบทบัญญัติเกี่ยวกับสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบาย ต่อที่ประชุมเป็นสองแนวทาง ดังนี้^{๕๔}

แนวทางที่หนึ่ง กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ โดยนำแนวทางมาจากสำนักงาน ก.ค.ศ. และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยกำหนดว่า “ให้มีสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งมีฐานะเป็นอธิบดีและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ พนักงานและลูกจ้าง และรับผิดชอบการดำเนินงานของสำนักงาน”

แนวทางที่สอง กำหนดให้สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นส่วนราชการที่มีอยู่แล้วเป็นผู้รับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบาย ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า ควรใช้ตามแนวทางที่สอง และเห็นควรให้แก้ไขถ้อยคำใน (๓) โดยกำหนดให้สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจในการ “จัดให้มีการวิเคราะห์และวิจัย...” เพื่อให้สำนักงานสามารถมอบหมายให้หน่วยงานภายนอกเป็นผู้ทำการวิเคราะห์และวิจัยได้ โดยสำนักงานไม่ต้องดำเนินการเองทุกกรณี ทั้งนี้ ได้ยกร่างตามแนวทางที่สองเป็นร่างมาตรา ๑๗ ดังนี้

“มาตรา ๑๗ ให้สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทำหน้าที่เกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบาย รวมทั้งให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการนโยบาย

(๒) จัดทำข้อเสนอแนะ นโยบาย และยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อคณะกรรมการนโยบาย

^{๕๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ ตุลาคม

(๒) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย^{๕๕}

(๓) **จัดให้มีการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิด**
นวัตกรรมการศึกษา

(๔) รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๕) กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม
การศึกษา

(๖) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม
การศึกษา

(๗) ปฏิบัติงานอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้
เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน หรือตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย”

ต่อมา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ชี้แจงต่อ
ที่ประชุมว่า ประสงค์ที่จะให้สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับกอง
ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการนโยบาย
ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากเห็นว่า เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจรับผิดชอบงานด้านการพัฒนา
นวัตกรรมการจัดการศึกษาอยู่แล้ว และผู้ปฏิบัติงานในสำนักฯ ก็ไม่ประสงค์จะไปสังกัดสำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วมีข้อสังเกตว่า อัตรากำลังของสำนักฯ อาจ
ไม่เพียงพอต่อการดำเนินการที่เพิ่มขึ้นตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งผู้แทนฯ ได้หารือในระดับ
นโยบายกับเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้เกิดความรอบคอบอีกครั้งหนึ่งแล้ว
ยืนยันว่า ขอให้หน่วยธุรการของคณะกรรมการนโยบายเป็นหน่วยงานระดับกองภายในสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่านั้น แต่เพื่อไม่ให้เกิดภาระงานแก่สำนักนวัตกรรมการ
จัดการศึกษามากเกินไป จึงขอเสนอให้จัดตั้งหน่วยงานใหม่เป็นหน่วยงานระดับกองขึ้นในสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจใช้ชื่อว่า “สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา”
เพื่อเป็นหน่วยงานรับผิดชอบงานตามร่างพระราชบัญญัตินี้โดยตรง ซึ่งที่ประชุมเห็นด้วยในหลักการ
ตามที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอ แต่เนื่องจากมีแนวทางการร่างกฎหมาย
ที่จะไม่บัญญัติให้จัดตั้งหน่วยงานระดับต่ำกว่ากรมในร่างกฎหมาย ที่ประชุมจึงเห็นควรให้เชิญผู้แทน
สำนักงาน ก.พ.ร. เข้าร่วมพิจารณาในประเด็นนี้เพื่อให้เกิดความรอบคอบ^{๕๖}

ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.ร. ได้เข้าร่วมการประชุมและชี้แจงว่า ร่างมาตรานี้
เป็นการจัดตั้งส่วนราชการระดับกอง จึงควรนำไปกำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ
นอกจากนี้ ยังต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบไว้แล้วอีกด้วย โดยจะต้อง
ไม่ระบุการจัดตั้งกองไว้ในกฎหมาย และจะต้องดำเนินการขอจัดตั้งกองต่อสำนักงาน ก.พ.ร. เสียก่อน

^{๕๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๙ วันศุกร์ ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๕๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๙ วันศุกร์ ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นควรให้คงร่างมาตรานี้ไว้เช่นเดิม โดยให้ดำเนินการขอยกเว้นมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวโดยอาศัยเหตุผลว่าร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเพียงเจ็ดปี หากต้องดำเนินการกระบวนการขอจัดตั้งส่วนราชการที่เป็นกองตามขั้นตอนปกติจะต้องใช้เวลานานซึ่งไม่สอดคล้องกับการที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น^{๕๗}

ในการพิจารณาวาระที่สาม ที่ประชุมเห็นควรให้แก้ไขความในร่างมาตรา ๑๘ (๓) เป็น “จัดให้มีการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดนวัตกรรมการศึกษา” เพื่อให้หน้าที่และอำนาจตาม
อ นู ม า ต ร า นี้
มีขอบเขตที่กว้างขึ้น ไม่จำกัดเฉพาะเรื่องการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดนวัตกรรมเท่านั้น^{๕๘}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๘ ให้จัดตั้งสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานธุรการของคณะกรรมการนโยบาย รวมทั้งให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการนโยบาย

(๒) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๓) จัดให้มีการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๔) รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๕) กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๖) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๗) ปฏิบัติงานอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน หรือตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

^{๕๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๕๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

คณะกรรมการการศึกษา ได้พิจารณาหน้าที่และอำนาจของสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา แล้วเห็นว่า สำนักงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จึงต้องมีหน้าที่ขยายผลการดำเนินการที่มีความชัดเจน เพื่อให้เกิดการผลักดันการขยายผลพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ เช่น การรวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง รวมทั้งต้องนำเสนอแนวทางการขยายผลแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายต่อไป ที่ประชุมจึงเห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๘ (๔) เป็นดังนี้^{๕๙}

“มาตรา ๑๘ ให้จัดตั้งสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานธุรการของคณะกรรมการนโยบาย รวมทั้งให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑๓๓

๑๓๓

(๔) รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องใน รวมทั้งนำเสนอแนวทางการขยายผลแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

๑๓๓

๑๓๓

ต่อมาได้มีการพิจารณาทบทวนและแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๘ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๕^{๖๐} โดยได้เพิ่ม (๓/๑) จัดทำมาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสถานศึกษานำร่องเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย นอกจากนี้ ที่ประชุมเห็นสมควรให้แก้ไขถ้อยคำให้ (๒) และ (๔) ให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๑๕ ด้วย เป็นดังนี้

“(๒) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ของระดับประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๔) รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องใน พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งนำเสนอแนวทางการขยายผลแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย”

^{๕๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๒ วันอังคาร ที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

^{๖๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

หมวด ๓
การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา ๑๙ ในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะหนึ่ง จำนวนไม่เกิน ยี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตและพัฒนาครู ผู้แทนองค์กรเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

องค์ประกอบของคณะกรรมการ จำนวน คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการขับเคลื่อน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยให้พิจารณาจากคำขอจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ และให้คำนึงถึงความหลากหลายและการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ

เมื่อคณะรัฐมนตรีประกาศให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้ว ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดของจังหวัดนั้น ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการขับเคลื่อนตามวรรคหนึ่ง เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง

คณะกรรมการ
ขับเคลื่อนพื้นที่
นวัตกรรมการ
การศึกษา

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้แต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาหนึ่งคณะ ซึ่งคณะกรรมการนโยบายจะเป็นผู้ทำการแต่งตั้งโดยมีจำนวนไม่เกิน ยี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วย (๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และ (๒) กรรมการอื่น ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ องค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน จึงไม่ได้ถูกกำหนดตายตัวเอาไว้แต่คณะกรรมการนโยบายจะเป็นผู้ประกาศกำหนดว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนในแต่ละพื้นที่จะเป็นอย่างไรบ้างซึ่งอาจแตกต่างกันได้ในแต่ละพื้นที่ แต่อย่างน้อยจะต้องประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตและพัฒนาครู ผู้แทนองค์กรเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ นอกจากเรื่ององค์ประกอบแล้ว รายละเอียดอื่น ๆ เช่น จำนวน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการ

ขับเคลื่อน ก็จะเป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเช่นกัน

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ตามร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการนั้น ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการในระดับเขตพื้นที่ซึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” และมีการกำหนดองค์ประกอบเอาไว้ตายตัวแล้ว โดยประกอบไปด้วยตัวแทนจากสถานศึกษา ครู หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน ท้องถิ่น และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้เกิดความมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา^{๖๑} ซึ่งจะแตกต่างจากพระราชบัญญัติที่ประกาศใช้ โดยมีเนื้อหาดังนี้

“มาตรา ๘ ในแต่ละเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้มีคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบาย จำนวนหนึ่งคน เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิภาคธุรกิจในพื้นที่ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะกรรมการร่วมสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย จำนวนสามคน เป็นกรรมการ โดยในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยแห่งละหนึ่งคน

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายจากภาควิชาการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม จำนวนสี่คน เป็นกรรมการ

(๔) ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษานำร่องซึ่งมาจากการเลือกกันเองของผู้บริหารสถานศึกษานำร่อง จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนครูและบุคลากรการศึกษาในสถานศึกษานำร่องซึ่งมาจากการเลือกกันเองของครูและบุคลากรการศึกษาในสถานศึกษานำร่อง จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ

(๖) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตั้งอยู่

(๗) นายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่สถานศึกษานำร่องตั้งอยู่

ให้ผู้อำนวยการเป็นเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การเลือกกันเองตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดตามข้อเสนอแนะของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

^{๖๑} คำชี้แจงเพื่อจัดตั้ง “เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” หน้า ๑๒.

ในระหว่างที่ไม่มีกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตาม (๖) หรือ (๗) หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประกอบด้วยกรรมการเพียงเท่าที่มีอยู่”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) คณะกรรมการฯ ได้ทำการแก้ไขชื่อของคณะกรรมการในระดับพื้นที่จาก “คณะกรรมการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” เป็น “คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” เพื่อแสดงให้เห็นถึงลักษณะของการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่จะอาศัยความร่วมมือกัน ไม่ใช้การบริหารแบบสั่งการจากบนลงสู่ล่าง นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ยังเห็นควรให้แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการเอาไว้อย่างกว้าง ๆ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่น โดยให้คณะกรรมการนโยบายเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว^{๖๒} ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้ทำการปรับปรุงร่างมาตรานี้ให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมและที่ประชุมก็ให้ความเห็นชอบด้วย โดยมีรายละเอียดคือ^{๖๓}

(๑) กำหนดให้ในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวนไม่เกินยี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้แทนจากสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตและพัฒนาครู ผู้แทนองค์กรเอกชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับองค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ โดยให้พิจารณาจากคำขอจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้งนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้วเห็นควรให้กำหนดเพิ่มเติมว่า ในการออกประกาศดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงความหลากหลายและส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ด้วย

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๑๙ ในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะหนึ่ง จำนวนไม่เกินยี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้แทนสถาบัน

^{๖๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

^{๖๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๙ วันศุกร์ ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

อุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตและพัฒนาครู ผู้แทนองค์กรเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

องค์ประกอบของคณะกรรมการ จำนวน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการขับเคลื่อน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยให้พิจารณาจากคำขอจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ และให้คำนึงถึงความหลากหลายและการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ

เมื่อคณะรัฐมนตรีประกาศให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้ว ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดของจังหวัดนั้น ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการขับเคลื่อนตามวรรคหนึ่งเพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในการประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีการอภิปรายเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งมีการเสนอความเห็นว่าคุณคณะกรรมการชุดนี้ควรมีความเชื่อมโยงกับคณะผู้เสนอโดยให้คณะผู้เสนอจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการขับเคลื่อนด้วย อย่างไรก็ตาม ได้มีการเสนอความเห็นว่าคุณคณะกรรมการดังกล่าวอยู่แล้วเนื่องจากเป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับพื้นที่นวัตกรรมศึกษานั้น ๆ ประกอบกับเพื่อป้องกันไม่ให้คณะผู้เสนอมีความรู้สึกรู้ว่าตนเป็นเจ้าของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการดำเนินการในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้อย่างแท้จริง จึงควรคงร่างไว้ตามเดิม และยังมีการเสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าการให้มี “ผู้แทนคณะผู้เสนอ” อาจส่งผลกระทบในการเลือกบุคคลในคณะผู้เสนอเป็นกรรมการได้ การไม่บัญญัติไว้จะมีความยืดหยุ่นกว่า ภายหลังจากการอภิปรายแล้วที่ประชุมก็ไม่ได้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นนี้

นอกจากนี้ ยังได้มีการอภิปรายว่า ควรเพิ่มถ้อยคำ “ภาคประชาสังคม” ในร่างมาตรานี้หรือไม่ โดยกำหนดให้หมายถึงการรวมตัวกันของประชาชน ซึ่งในการประชุมได้มีการชี้แจงว่า หากจะเพิ่มให้มี “ผู้แทนภาคประชาสังคม” เป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมศึกษาก็จะต้องเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา รวมถึงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้แทนภาคประชาสังคมด้วย ทำให้เกิดความยุ่งยากในการดำเนินการ ในขณะที่หากไม่บัญญัติไว้ก็สามารถตั้งกรรมการผู้แทนภาคประชาสังคมในสัดส่วนของผู้แทนภาคเอกชนได้ ซึ่งจะมีความยืดหยุ่นมากกว่า นอกจากนี้ หากต้องการให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมศึกษาประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติหรือจากบุคคลกลุ่มใด หรือต้องการผู้แทนแต่ละภาคส่วนจำนวนเท่าใด คณะกรรมการนโยบายก็สามารถกำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ได้อยู่แล้ว

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ซึ่งจะมีความยืดหยุ่นมากกว่าการบัญญัติเอาไว้ในกฎหมาย^{๖๔} ซึ่งในที่สุดแล้วที่ประชุมไม่แก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นนี้เช่นกัน

มาตรา ๒๐ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๒) ประสานให้หน่วยงานทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐและเอกชน ดำเนินการร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานตาม (๑)

(๓) ประสานให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะให้การสนับสนุนทางเทคนิคในการจัดทำสื่อการสอน จัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ พัฒนาบุคลากร จัดระบบการประเมินและวัดผล และการอื่นที่จำเป็นสำหรับพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๔) นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติไปปรับใช้กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๕) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสมกับสภาพในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๖) จัดให้มีการออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๗) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และติดตามสถานศึกษานำร่องเพื่อให้จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและเกิดการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

(๘) เสริมสร้างและเตรียมความพร้อมให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในการเป็นสถานศึกษานำร่องหรือในการนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษา

(๙) เพิ่มขีดความสามารถให้แก่หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อทำการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาหรือนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้

(๑๐) จัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของ

หน้าที่และอำนาจ
ของคณะกรรมการ
ขับเคลื่อน

^{๖๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๓ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๑

สถานศึกษานำร่อง

(๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนมอบหมาย

(๑๒) รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษารวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๑๓) หน้าที่และอำนาจที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการขับเคลื่อน

(๑๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย การดำเนินการตาม (๑) (๒) (๔) (๖) และ (๑๐) ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

การออกแบบทดสอบตาม (๖) และการประเมินผลตาม (๑๐) ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่คณะกรรมการขับเคลื่อนเห็นว่าสถานศึกษานำร่องใดมีความพร้อม อาจมอบหมายหน้าที่และอำนาจตาม (๖) ให้แก่สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินการในส่วนของตนได้

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยมีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญ เช่น กำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับใช้กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หรือจัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง เป็นต้น

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๑๓ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ ให้คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) วางหลักเกณฑ์การกำหนดหลักสูตร และตำราหรือสื่อการเรียนการสอนของสถานศึกษานำร่อง

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

(๓) พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

(๔) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการพัสดุของสำนักงาน

(๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การประเมินผลการปฏิบัติงาน การเงิน และการพัสดุของสถานศึกษานำร่องและของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

(๖) ออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย

(๘) ออกแบบการทดสอบผู้เรียนซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๗

(๙) ประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

(๑๐) เสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีการนำวิธีการปฏิบัติที่ดีและมีประสิทธิภาพของสถานศึกษานำร่องไปใช้กับเขตพื้นที่การศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

(๑๑) หน้าที่หรืออำนาจที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่หรืออำนาจของคณะกรรมการบริหาร

การกำหนดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตาม (๑) อย่างน้อย ต้องครอบคลุมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยต้องจัดสาระการเรียนรู้รายวิชาให้หลากหลาย และสอดคล้องกับบุคลิก ลักษณะ ความถนัด หรือความสนใจของผู้เรียน ในกรณีที่สถานศึกษานำร่อง ต้องการจัดทำหลักสูตรที่แตกต่างจากหลักเกณฑ์ตาม (๑) ต้องขออนุมัติจากคณะกรรมการบริหาร

การดำเนินการตาม (๑) (๒) (๘) และ (๙) ให้คณะกรรมการบริหาร ปริกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

ระเบียบตาม (๔) (๕) และ (๖) เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตาม (๗) ให้กระทำเพียง เท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการดำเนินงาน และให้ กำหนดภารกิจและกรอบเวลาดำเนินงานของคณะกรรมการหรือคณะทำงานให้ชัดเจน

การออกแบบทดสอบตาม (๘) และการประเมินผลตาม (๙) ต้อง สอดคล้องกับสมรรถนะและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารเห็นว่าสถานศึกษานำร่องใดมีความ พร้อม อาจมอบหมายอำนาจหน้าที่ใน (๑) (๓) และ (๘) ตามวรรคหนึ่งให้แก่สถานศึกษาดังกล่าว ดำเนินการในส่วนของตนได้”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้มีการอภิปรายในประเด็นเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในการกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนของสถานศึกษานำร่อง ได้มีการอภิปรายว่า การกำหนดอำนาจดังกล่าวจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบโดยให้สัมพันธ์กับตำราและสื่อการสอน การประเมินผล รวมทั้งความต่อเนื่องของผู้เรียนในสถานศึกษานำร่องที่จะไปศึกษาต่อในสถานศึกษาระดับต่อไปได้^{๖๕} นอกจากนี้ ยังเห็นควรเพิ่มให้คณะกรรมการขับเคลื่อนมีอำนาจในการปรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อนำมาใช้ในพื้นที่นวัตกรรมศึกษาให้เกิดความเหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ จากที่ตามร่างเดิมที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการจะกำหนดให้คณะกรรมการในระดับพื้นที่มีอำนาจในการวางหลักเกณฑ์การกำหนดหลักสูตรของสถานศึกษานำร่อง^{๖๖}

ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นว่าเห็นควรแยกความในวรรคสองออกไปเป็นอีกมาตราหนึ่งเพื่อกำหนดเกี่ยวกับการกำหนดหลักสูตรของสถานศึกษานำร่องเอาไว้เป็นการเฉพาะ และยังเห็นควรให้แยกเรื่องตำราและสื่อการสอนที่ใช้ในสถานศึกษานำร่องไปกำหนดเป็นอีกมาตราหนึ่ง^{๖๗}

(๒) อำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องตาม (๒) ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นควรกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการนโยบายแทนที่จะเป็นคณะกรรมการในระดับพื้นที่ และควรกำหนดให้การประเมินคุณภาพนี้เป็นการประเมินคุณภาพตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนเพิ่มบทบัญญัติเพื่อกำหนดหน่วยงานที่จะเป็นผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกด้วย

(๓) อำนาจในการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องตาม (๓) ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ในการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษานั้นสถานศึกษาสามารถดำเนินการได้เองอยู่แล้ว บทบาทของคณะกรรมการขับเคลื่อนจึงเป็นเพียงการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพเท่านั้น

(๔) ตัดอำนาจในการออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการพัสดุของสำนักงาน ตาม (๔) ออก เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนหลักการของร่างเดิมที่เป็นการจัดตั้ง “เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” มาเป็นการจัดตั้ง “พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ซึ่งส่งผลให้ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ไม่มีการจัดตั้งสำนักงานในระดับเขตพื้นที่อีก

(๕) อำนาจในการออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การประเมินผลการปฏิบัติงาน การเงิน และการพัสดุของสถานศึกษานำร่องและของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ตาม (๕) ที่ประชุมเห็นว่า ควรกำหนดหน้าที่และอำนาจนี้ให้เป็นของคณะกรรมการนโยบายแทนที่จะเป็นของคณะกรรมการขับเคลื่อน และควร

^{๖๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

^{๖๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๔ วันจันทร์ ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๖๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

กำหนดให้ชัดเจนด้วยว่าระเบียบที่ออกตามอนุमतรานี้จะนำมาใช้เฉพาะแต่สถานศึกษานำร่องที่เป็นของรัฐเท่านั้น

(๖) อำนาจในการออกแบบการทดสอบผู้เรียน และอำนาจในการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องตาม (๘) และ (๙) ที่ประชุมเห็นควรให้เพิ่มถ้อยคำ “จัดให้มีการ” สำหรับหน้าที่และอำนาจทั้งสอง เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าการดำเนินการตามอนุमतตราทั้งสองนี้ คณะกรรมการขับเคลื่อนอาจให้ผู้อื่นเป็นผู้ดำเนินการแทนได้ ไม่จำเป็นต้องดำเนินการเอง นอกจากนี้ ที่ประชุมยังเห็นควรให้กำหนดให้การทดสอบที่จัดโดยคณะกรรมการขับเคลื่อนถือว่าการทดสอบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และการออกแบบทดสอบ และการประเมินผลตามสองอนุमतตรา นี้ จะต้องสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่คณะกรรมการขับเคลื่อนได้ทำการปรับให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย

(๗) อำนาจในการเสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการนำวิธีการปฏิบัติที่ดีและมีประสิทธิภาพของสถานศึกษานำร่องไปใช้กับเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการตาม (๑๐) นั้น ที่ประชุมเห็นว่าเมื่อคณะกรรมการนโยบายมีอำนาจในการเสนอแนะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้มีการนำแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปขยายผลต่อตามร่างมาตรา ๖ (๓) อยู่แล้ว อีกทั้งคณะกรรมการดังกล่าวยังมีอำนาจในการเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกฎหมายลำดับรองได้อีก จึงเห็นว่าไม่จำเป็นต้องกำหนดอำนาจตามอนุमतตราให้กับคณะกรรมการขับเคลื่อนอีก และเห็นควรกำหนดให้คณะกรรมการขับเคลื่อนเพียงมีหน้าที่และอำนาจในการรายงานผลการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อคณะกรรมการนโยบายเท่านั้น^{๖๘}

(๘) อำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตาม (๗) ซึ่งวรรคห้าของร่างมาตรา นี้ได้กำหนดเอาไว้ด้วยการแต่งตั้งดังกล่าวจะต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการดำเนินงาน และให้กำหนดภารกิจและกรอบเวลาดำเนินงานของคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานให้ชัดเจน นั้น ที่ประชุมเห็นว่าไม่จำเป็นต้องกำหนดความในวรรคห้าดังกล่าวและเห็นควรให้ตัดออก เนื่องจากความดังกล่าวเป็นเพียงการกำหนดแนวทางปฏิบัติเท่านั้น^{๖๙} นอกจากนี้ ยังเห็นควรให้ตัดอำนาจในการแต่งตั้งคณะทำงานออก คงไว้แต่เพียงอำนาจในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเท่านั้น^{๗๐}

(๙) ที่ประชุมเห็นควรเพิ่มหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ให้แก่คณะกรรมการขับเคลื่อน^{๗๑} ได้แก่

^{๖๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๔ วันจันทร์ ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๖๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๔ วันจันทร์ ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๗๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๙ วันศุกร์ ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๗๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๙ วันศุกร์ ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

๑) หน้าที่และอำนาจในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อให้คณะกรรมการขับเคลื่อนสามารถกำหนดยุทธศาสตร์ระดับพื้นที่ได้

๒) หน้าที่และอำนาจในการประสานให้หน่วยงานทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐและเอกชน ดำเนินการร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงาน เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังกล่าวสามารถทำร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้

๓) หน้าที่และอำนาจในการประสานให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญ เฉพาะให้การสนับสนุนทางเทคนิคในการจัดทำสื่อการสอน จัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ พัฒนาบุคลากร จัดระบบการประเมินและวัดผล และการอื่นที่จำเป็นสำหรับพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้งนี้ การใช้ถ้อยคำ “และการอื่นที่จำเป็นสำหรับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าจำกัดเฉพาะที่จำเป็นสำหรับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเท่านั้น เพื่อไม่ให้มีขอบเขตที่กว้างเกินไป^{๗๒}

๔) หน้าที่และอำนาจในการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และติดตามสถานศึกษานำร่องเพื่อให้จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและเกิดการพัฒนา นวัตกรรมการศึกษา

๕) หน้าที่และอำนาจในการเสริมสร้างและเตรียมความพร้อม ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในการเป็นสถานศึกษานำร่องหรือในการนำ นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษา

๖) หน้าที่และอำนาจในการเพิ่มขีดความสามารถให้แก่หน่วยงาน ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อการพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาหรือนำ นวัตกรรมการศึกษาไปใช้

ทั้งนี้ หน้าที่และอำนาจตาม ๔) ๕) และ ๖) ที่ประชุมได้เพิ่มขึ้นมา เพื่อให้สามารถดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๐ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ให้คณะกรรมการ ขับเคลื่อนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา

(๒) ประสานให้หน่วยงานทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐและเอกชน ดำเนินการร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานตาม (๑)

^{๗๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

(๓) ประสานให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะให้การสนับสนุนทางเทคนิคในการจัดทำสื่อการสอน จัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ พัฒนาบุคลากร จัดระบบการประเมินและวัดผล และการอื่นที่จำเป็นสำหรับพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๔) นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติไปปรับใช้กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๕) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสมกับสภาพในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๖) จัดให้มีการออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๗) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และติดตามสถานศึกษานำร่องเพื่อให้จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและเกิดการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

(๘) เสริมสร้างและเตรียมความพร้อมให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในการเป็นสถานศึกษานำร่องหรือในการนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษา

(๙) เพิ่มขีดความสามารถให้แก่หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อทำการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาหรือนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้

(๑๐) จัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

(๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนมอบหมาย

(๑๒) รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษารวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๑๓) หน้าที่หรืออำนาจที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่หรืออำนาจของคณะกรรมการขับเคลื่อน

(๑๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

การดำเนินการตาม (๑) (๒) (๔) (๖) และ (๑๐) ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

การออกแบบทดสอบตาม (๖) และการประเมินผลตาม (๑๐) ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่คณะกรรมการขับเคลื่อนเห็นว่าสถานศึกษานำร่องใดมีความพร้อม อาจมอบหมายหน้าที่และอำนาจใน (๖) ให้แก่สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินการในส่วนของตนได้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญได้มีการแก้ไขถ้อยคำใน (๑๓) ให้เป็น “หน้าที่หรือและอำนาจที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่หรือและอำนาจของคณะกรรมการขับเคลื่อน”^{๗๓}

มาตรา ๒๑ ให้นำความในมาตรา ๑๒ วรรคสอง และ มาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการอื่นนอกจาก กรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการขับเคลื่อนโดยอนุโลม

การพ้นจาก
ตำแหน่งของ
กรรมการ
ขับเคลื่อนที่
ไม่ใช่กรรมการ
โดยตำแหน่ง

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดเรื่องการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการอื่นในคณะกรรมการขับเคลื่อนที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปี
ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

^{๗๓}รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ภาคผนวก (ก) หน้า ๘

(๔) คณะกรรมการนโยบายมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามเพราะเหตุที่มีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ฝ่ายเลขานุการฯ ได้การปรับปรุงร่างมาตราชี้โดยให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการนโยบายมาใช้บังคับโดยอนุโลม เนื่องจากมีหลักการเช่นเดียวกันจึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติเอาไว้ซ้ำกันอีก ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นชอบด้วยตามแนวทางดังกล่าว

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๑ ให้นำความในมาตรา ๑๒ วรรคสอง และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการอื่นนอกจากกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการขับเคลื่อนโดยอนุโลม”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๒๒ ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการขับเคลื่อนโดยอนุโลม

การประชุมของ
คณะกรรมการ
ขับเคลื่อน

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๑๔ การประชุมคณะกรรมการบริหารต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการบริหาร ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ทำการปรับปรุงร่างมาตรานี้โดยให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการนโยบายมาใช้บังคับโดยอนุโลม เนื่องจากมีหลักการเช่นเดียวกันจึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติเอาไว้ซ้ำกันอีก และคณะกรรมการฯ เห็นชอบด้วยตามแนวทางดังกล่าว

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๒ ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการขับเคลื่อนโดยอนุโลม”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๒๓ ให้ประธานกรรมการขับเคลื่อน กรรมการขับเคลื่อน และอนุกรรมการที่คณะกรรมการขับเคลื่อนแต่งตั้ง ได้รับคำตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง	คำตอบแทนและสิทธิประโยชน์ของคณะกรรมการขับเคลื่อน
--	---

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้คำตอบแทนและสิทธิประโยชน์ของประธานกรรมการและกรรมการขับเคลื่อน และอนุกรรมการที่คณะกรรมการขับเคลื่อนแต่งตั้ง เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ทั้งนี้ ระเบียบดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบของกระทรวงการคลังด้วย

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการนโยบาย กรรมการนโยบาย ประธานกรรมการบริหาร กรรมการบริหาร อนุกรรมการ และคณะทำงานได้รับคำตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับปรุงร่างมาตรานี้โดยกำหนดให้ประธานกรรมการขับเคลื่อน กรรมการขับเคลื่อน และอนุกรรมการ ที่คณะกรรมการขับเคลื่อนแต่งตั้ง ได้รับคำตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามระเบียบที่คณะกรรมการ นโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง จากที่ตามร่างเดิมจะให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนด

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๓ ให้ประธานกรรมการขับเคลื่อน กรรมการขับเคลื่อน และอนุกรรมการ ที่คณะกรรมการขับเคลื่อนแต่งตั้ง ได้รับคำตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามระเบียบที่คณะกรรมการ นโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีระบบข้อมูลตามมาตรฐานที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด รวมทั้งศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๒) จัดให้มีการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๓) จัดทำรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด โดยให้แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทราบด้วย

(๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายหรือคณะกรรมการขับเคลื่อนมอบหมาย

ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือแก่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

สำนักงานธุรการ
ของคณะกรรมการ
ขับเคลื่อน

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่การศึกษา และกำหนดหน้าที่และอำนาจของสำนักงานดังกล่าว

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๑๖ ในแต่ละเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่ละแห่ง ให้มีสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแห่งหนึ่ง ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและธุรการของคณะกรรมการบริหาร และปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย

สำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล

ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมได้พิจารณาร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการแล้ว เห็นควรให้ตัดบทบัญญัติที่กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หลักเกณฑ์เกี่ยวกับผู้อำนวยการของสำนักงานดังกล่าว ระบบบัญชีของสำนักงาน การจัดทำรายงานการเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงิน การตรวจสอบบัญชีของสำนักงาน ตลอดจนการจัดทำรายงานประจำปี ออก (ตัดร่างมาตรา ๑๖ ถึงร่างมาตรา ๒๕ ออก) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่แก้ไขใหม่ที่จะไม่มีการจัดตั้ง “เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” และ “สำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” แล้ว เพื่อไม่ให้เกิดภาระงบประมาณสำหรับการจัดตั้งหน่วยงานใหม่^{๗๔}

สำหรับหน่วยธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อนนั้น ที่ประชุมเห็นว่าเมื่อไม่มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้ว แต่คณะกรรมการดังกล่าวก็ยังจำเป็นต้องมีหน่วยธุรการเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน จึงเห็นสมควรกำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทำหน้าที่รับผิดชอบเป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน เนื่องจากลักษณะงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจะครอบคลุมทั้งจังหวัด และมีความเชื่อมโยงกับผู้ว่าราชการจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยสรุปแล้ว กรณีตามร่างมาตรานี้จึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน และปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนมอบหมาย รวมทั้งควรกำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีหน้าที่จัดทำรายงานสรุปเรื่องที่คณะกรรมการขับเคลื่อนมีมติหรือดำเนินการแจ้งต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อทราบด้วย โดยมีศึกษาธิการจังหวัดเป็นเลขานุการของคณะกรรมการขับเคลื่อน^{๗๕}

อนึ่ง สำหรับถ้อยคำใน (๓) ที่กำหนดให้สำนักงานฯ มีหน้าที่และอำนาจในการ “จัดให้มีการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” เพื่อแสดงให้เห็นหน้าที่และอำนาจตามอนุมาตรานี้มีขอบเขตที่กว้าง ไม่จำกัดเฉพาะเรื่องการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดนวัตกรรมเท่านั้น

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีการรวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

^{๗๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันอังคาร ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๗๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันอังคาร ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

(๒) จัดให้มีการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๓) จัดทำรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด โดยให้แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทราบด้วย

(๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายหรือคณะกรรมการขับเคลื่อนมอบหมาย”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในการประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดใน (๑) เป็น “จัดให้มีการรวบรวมระบบข้อมูลตามมาตรฐานที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด รวมทั้งศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” เพื่อให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมีหน้าที่จัดทำระบบข้อมูลตามมาตรฐานที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดขึ้น ทั้งนี้ ได้มีการอภิปรายว่าระบบข้อมูลดังกล่าวมีความสำคัญต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมเป็นอย่างมาก และเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการ นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้เพิ่มความในวรรคสองเป็น “ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือแก่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง” เพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจอยู่ต่างสังกัดกันให้ความร่วมมือแก่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดด้วย^{๗๖}

มาตรา ๒๕ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับ
การปรับเพื่อนำไปใช้ตามมาตรา ๒๐ (๔) ต้องครอบคลุมสมรรถนะสำคัญของ
ผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยต้อง
จัดสาระการเรียนรู้รายวิชาให้หลากหลายและสอดคล้องกับความสามารถ
ความถนัดหรือความสนใจของผู้เรียน และสภาพภูมิสังคม
ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องต้องการปรับหลักสูตรเพิ่มเติม
จากหลักสูตรตามมาตรา ๒๐ (๔) ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการขับเคลื่อน
ให้ถือว่าการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรตามวรรคหนึ่ง
และวรรคสองเป็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

หลักสูตรการศึกษา
ที่ใช้เขตพื้นที่
นวัตกรรม
การศึกษา

^{๗๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

สถานศึกษานำร่องที่ประสงค์จะจัดการเรียนการสอนโดยไม่ใช้หลักสูตรตามมาตรา ๒๐ (๔) หรือโดยใช้หลักสูตรต่างประเทศต้องเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายการเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบวุฒิการศึกษาของผู้เรียนระหว่างสถานศึกษานำร่องและสถานศึกษาอื่นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดรายละเอียดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการปรับให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่จะต้องครอบคลุมถึงสิ่งใดและมีสาระอย่างไรบ้าง นอกจากนี้ ยังกำหนดหลักเกณฑ์อื่น ๆ เกี่ยวกับหลักสูตรดังกล่าว ได้แก่ ขั้นตอนการดำเนินการกรณีที่สถานศึกษานำร่องจะนำหลักสูตรดังกล่าวมาปรับเปลี่ยนเพิ่มเติม หรือกรณีที่สถานศึกษานำร่องจะใช้หลักสูตรอื่นหรือใช้หลักสูตรของต่างประเทศ กำหนดรองรับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรดังกล่าวให้ถือว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจนกำหนดเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียนและเทียบวุฒิการศึกษาของผู้เรียนระหว่างสถานศึกษานำร่องและสถานศึกษาอื่น

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๑๓ เพื่อบรรลววัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ ให้คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) วางหลักเกณฑ์การกำหนดหลักสูตร และตำราหรือสื่อการเรียนการสอนของสถานศึกษานำร่อง

ฯลฯ

ฯลฯ

การกำหนดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตาม (๑) อย่างน้อยต้องครอบคลุมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยต้องจัดสาระการเรียนรู้รายวิชาให้หลากหลายและสอดคล้องกับบุคลิก ลักษณะ ความถนัด หรือความสนใจของผู้เรียน ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องต้องการจัดทำหลักสูตรที่แตกต่างจากหลักเกณฑ์ตาม (๑) ต้องขออนุมัติจากคณะกรรมการบริหาร

การดำเนินการตาม (๑) (๒) (๘) และ (๙) ให้คณะกรรมการบริหารปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารเห็นว่าสถานศึกษานำร่องใดมีความพร้อมอาจมอบหมายอำนาจหน้าที่ใน (๑) (๓) และ (๘) ตามวรรคหนึ่งให้แก่สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินการในส่วนของตนได้

มาตรา ๒๘ ให้สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งจัดหลักสูตรตามที่ได้รับอนุมัติตามมาตรา ๑๓ (๑) และจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนั้น โดยสอดคล้องกับบุคลิก ลักษณะ ความถนัด หรือความสนใจของผู้เรียน และสภาพภูมิสังคม โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมได้เปลี่ยนจากการกำหนดให้คณะกรรมการระดับพื้นที่เป็นผู้วางหลักเกณฑ์การกำหนดหลักสูตรซึ่งสถานศึกษานำร่องจะต้องจัดหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว เพื่อให้คณะกรรมการขับเคลื่อนมีอำนาจในการปรับหลักสูตรแกนกลาง โดยหลักสูตรดังกล่าวจะต้องครอบคลุมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน^{๗๗} เพื่อควบคุมให้หลักสูตรที่มีการปรับยังคงความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของประเทศ^{๗๘} ซึ่งเมื่อมีการปรับหลักสูตรแล้วหากสถานศึกษานำร่องจะปรับหลักสูตรดังกล่าวเป็นการเพิ่มเติมอีกก็สามารถทำได้โดยจะต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อน ทั้งนี้ การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ได้รับการปรับไม่ว่าจะโดยคณะกรรมการขับเคลื่อนหรือสถานศึกษานำร่องก็ตาม ให้ถือว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติด้วย^{๗๙}

สำหรับกรณีที่สถานศึกษานำร่องประสงค์จะจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรอื่นนอกจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการปรับโดยคณะกรรมการขับเคลื่อนหรือโดยใช้หลักสูตรของต่างประเทศ จะต้องเสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายเสียก่อน อย่างไรก็ตาม การจัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตรนี้จะไม่ถือว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่อย่างใด เนื่องจากหลักสูตรดังกล่าวไม่มีการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมาใช้^{๘๐} แตกต่างจากกรณีที่เป็นหลักสูตรที่คณะกรรมการขับเคลื่อนหรือสถานศึกษานำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมาปรับให้เหมาะสมกับพื้นที่

นอกจากนี้ ที่ประชุมได้เพิ่มเติมความเป็นวรรคทายให้มีการเทียบโอนผลการเรียนรู้และการเทียบวุฒิการศึกษาของผู้เรียนทั้งระหว่างสถานศึกษานำร่องด้วยกันหรือระหว่างสถานศึกษานำร่องกับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ โดยให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๕ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการปรับเพื่อนำไปใช้ตามมาตรา ๒๐ (๔) ต้องครอบคลุมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึง

^{๗๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันอังคาร ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๗๘}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.

^{๗๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันอังคาร ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๘๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๔ วันจันทร์ ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยต้องจัดสาระการเรียนรู้รายวิชาให้หลากหลายและสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดหรือความสนใจของผู้เรียน และสภาพภูมิสังคม

ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องต้องการปรับหลักสูตรเพิ่มเติมจากหลักสูตร ตามมาตรา ๒๐ (๔) ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ คณะกรรมการขับเคลื่อน

ให้ถือว่าการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรตามวรรคหนึ่งและวรรค สองเป็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วย การศึกษาแห่งชาติ

สถานศึกษานำร่องที่ประสงค์จะจัดการเรียนการสอนโดยไม่ใช้หลักสูตร ตามมาตรา ๒๐ (๔) หรือโดยใช้หลักสูตรต่างประเทศต้องเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อขอ เห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบาย

การเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบวุฒิการศึกษาของผู้เรียน ระหว่างสถานศึกษานำร่องและสถานศึกษาอื่นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๒๖ ในการดำเนินการตามมาตรา ๒๕ คณะกรรมการ ขับเคลื่อน หรือสถานศึกษานำร่อง แล้วแต่กรณี ต้องจัดให้มีการรับฟังความ คิดเห็นจากผู้เรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชน และผู้แทนภาคประชาสังคม ในพื้นที่นวัตกรรมการ ศึกษาด้วย

การมีส่วนร่วมของ บุคคลที่เกี่ยวข้อง ต่อหลักสูตรที่ใช้ใน เขตพื้นที่การศึกษา

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้การปรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมาใช้ให้เหมาะสม กับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่คณะกรรมการขับเคลื่อนเป็นผู้ดำเนินการ หรือสถานศึกษานำร่องได้นำหลักสูตรที่คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับเปลี่ยนแล้วมาทำการปรับเพิ่มเติม จะต้องรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชน และผู้แทน ภาคประชาชนสังคม

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๒๘ ให้สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งจัดหลักสูตรตามที่ได้รับ อนุมัติตามมาตรา ๑๓ (๑) และจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนั้น โดยสอดคล้องกับบุคลิก

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ลักษณะ ความถนัด หรือความสนใจของผู้เรียน และสภาพภูมิสังคม โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการการศึกษา

ในการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ปรับปรุงร่างมาตรานี้เสียใหม่ โดยกำหนดว่า ในการดำเนินการปรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อนำมาใช้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น จะต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนชุมชน ผู้แทนภาคประชาสังคม และผู้แทนภาคเอกชน ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นให้เพิ่มเติมกรณีที่สถานศึกษานำร่องเป็นผู้ปรับหลักสูตรก็ต้องรับฟังความคิดเห็นด้วยเช่นกัน และได้ตัดการรับฟัง “ผู้แทนชุมชน” ออก^{๔๑}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการการศึกษา

“มาตรา ๒๖ ในการดำเนินการตามมาตรา ๒๕ คณะกรรมการขับเคลื่อนหรือสถานศึกษานำร่อง แล้วแต่กรณี ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เรียน ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชน และผู้แทนภาคประชาสังคม ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

หมวด ๔
สถานศึกษานำร่อง

มาตรา ๒๗ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแห่งใดประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่อง ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๒) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นสังกัด

(๓) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาและกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชนในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด แล้วแต่กรณี

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเป็นสถานศึกษานำร่อง

^{๔๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๙ วันศุกร์ ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ขออนุมัติต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนด

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการเป็นสถานศึกษานำร่องของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยกำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานดังกล่าวที่มีความประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่อง ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษานั้นและได้รับความเห็นชอบจากต้นสังกัด ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชนในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดแล้วแต่กรณี และเมื่อได้รับความเห็นชอบดังกล่าวแล้ว จึงอาจยื่นต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ เพื่อกำหนดกระบวนการและขั้นตอนการคัดเลือกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความพร้อมและการมีส่วนร่วมของฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

หลักการของร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการนั้น กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอาจขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา) เพื่อกำหนดให้เป็นสถานศึกษานำร่อง ก่อนขอรับการพิจารณาอนุมัติดังกล่าวสถานศึกษานั้นต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษานั้น ซึ่งหากเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่ได้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ต้องได้รับความเห็นชอบจากต้นสังกัด และกำหนดให้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุมัติและการอนุมัติดังกล่าวเป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนด นอกจากนี้ ยังได้กำหนดบทบัญญัติอันมีผลเป็นการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษานำร่องดังกล่าวมิให้ถูกระทบกระทบกระเทือน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาที่จะจัดให้เป็นสถานศึกษานำร่องดังกล่าว ดังนี้

“มาตรา ๒๖ สถานศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษานั้น อาจขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อเป็นสถานศึกษานำร่อง ถ้าเป็นสถานศึกษาในสังกัดอื่นนอกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ต้องได้รับความเห็นชอบจากต้นสังกัดด้วย

การขออนุมัติและการอนุมัติตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

การเป็นสถานศึกษานำร่องไม่มีผลกระทบต่อสถานะและสิทธิประโยชน์ของครูและบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งสถานะและสังกัดของสถานศึกษานำร่องไม่ว่าในทางใด ๆ”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างมาตราดังกล่าว แยกผลการพิจารณาเป็นประเด็น ดังนี้

(๑) ผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติการเป็นสถานศึกษานำร่อง

ในการพิจารณาในประเด็นเรื่องผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติการเป็นสถานศึกษานำร่องภายในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่าการกำหนดให้คณะกรรมการขับเคลื่อนเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุมัติการเป็นสถานศึกษานำร่องนั้นมีความเหมาะสมแล้ว สมควรให้คงหลักการดังกล่าวไว้เช่นเดิม

(๒) เงื่อนไขขออนุมัติการเป็นสถานศึกษานำร่อง

ตามร่างที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติหลักการไม่มีข้อกำหนดให้สถานศึกษาซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนต้องได้รับความเห็นชอบจากต้นสังกัด ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่าหากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานกำกับดูแลสถานศึกษาดังกล่าวไม่มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อประกอบการเข้าเป็นสถานศึกษานำร่องแล้วอาจเกิดปัญหาการไม่ได้รับความร่วมมือขึ้นหรือเกิดความขัดแย้งในการบริหารงานได้ นอกจากนี้ ยังมีประเด็นอภิปรายเพิ่มเติมว่า สำหรับกรณีของ “สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดอื่น” ที่กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากต้นสังกัดก่อนหน้านี้ โดยถ้อยคำมีความหมายกว้างซึ่งอาจมีความหมายรวมไปถึงโรงเรียนกีฬา วิทยาลัยนาฏศิลป์ โรงเรียนพระปริยัติธรรม หรือโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครด้วย ซึ่งสถานศึกษานำร่องตามร่างมาตรานี้มุ่งประสงค์จะให้หมายถึงโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ดังนั้นจึงเห็นควรให้แก้ไขเพิ่มเติมร่างโดยกำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งหมดที่จะขออนุมัติเป็นสถานศึกษานำร่องต้องได้รับความเห็นชอบจากต้นสังกัด โดยแยกกลุ่มสถานศึกษาตามสังกัดเพื่อความสะดวกชัดเจน ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน และเมื่อได้รับความเห็นชอบดังกล่าวแล้ว ต้องได้การอนุมัติจากคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนดด้วย^{๒๒}

(๓) สถานะและสิทธิประโยชน์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการตามมาตรา ๒๖ วรรคสาม ที่กำหนดไว้ว่า การเป็นสถานศึกษานำร่องไม่มีผลกระทบต่อสถานะและสิทธิประโยชน์ของครูและบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งสถานะและสังกัดของสถานศึกษานำร่องไม่ว่าในทางใด ๆ นั้น ที่ประชุมเห็นว่า การเป็นสถานศึกษานำร่องต้องไม่กระทบกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างใดอย่างหนึ่งอยู่แล้ว และเห็นควรกำหนดแนวทางแก้ไขเพื่อลดผลกระทบโดยให้เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลโดยเฉพาะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

^{๒๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันอังคาร ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ และบันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

การศึกษา ได้แก่ การกำหนดองค์กรผู้ใช้อำนาจแทน ก.ค.ศ. หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสอบคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การประเมินวิทยฐานะ หรือการใช้อำนาจของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นอกจากนี้ ยังต้องคำนึงถึงการดำเนินการหรือผลกระทบบัณฑิตโยกย้ายระหว่างโรงเรียนธรรมดา กับสถานศึกษานำร่องด้วย^{๘๓} จึงเห็นควรให้ตัดความในวรรคสามดังกล่าวออก และนำไปรวมเขียนไว้ในบทบัญญัติเฉพาะที่เกี่ยวกับระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องแทน^{๘๔}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๗ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแห่งใดประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่อง ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๒) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นสังกัด

(๓) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการ บริหารสถานศึกษาและกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชนในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด แล้วแต่กรณี

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ขออนุมัติต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนด”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๒๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ การจัดสรรงบประมาณเฉพาะในส่วนของเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้แก่สถานศึกษานำร่องตามมาตรา ๒๗ (๑) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ให้จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจัดสรรให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งโดยตรง ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการของสถานศึกษานำร่อง

การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามวรรคหนึ่งให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่ง ให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของสำนักงานงบประมาณ

การจัดสรร
งบประมาณให้แก่
สถานศึกษานำร่อง

^{๘๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันอังคาร ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๘๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๖ วันจันทร์ ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

ให้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสถานศึกษานำร่องซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดให้จัดสรรเงินเฉพาะในส่วนของเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ให้จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปผ่านไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อดำเนินการจัดสรรโดยตรงไปให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งต่อไป โดยจำนวนงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปที่จะจัดสรรให้สถานศึกษานำร่องดังกล่าว ให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยความเห็นชอบของสำนักงบประมาณ ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณของสถานศึกษานำร่องในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาและการดำเนินงานมีความคล่องตัวจากกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณและการจ่ายเงินงบประมาณตามปกติ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๓๓ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบาย จะมีมติให้จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปแก่สถานศึกษานำร่องที่ประสงค์จะขอรับเงินอุดหนุนดังกล่าวเพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำเนินการ รวมทั้งการให้สิทธิประโยชน์อื่นแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามความเหมาะสมและจำเป็นก็ได้

เงินอุดหนุนตามวรรคหนึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนรายหัวและงบประมาณโครงการที่สถานศึกษาและครูได้รับจากต้นสังกัดเดิมก่อนเป็นสถานศึกษานำร่อง ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องนั้นไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนรายหัวจากต้นสังกัดเดิมมาก่อน ให้ได้รับเงินอุดหนุนรายหัวเท่ากับเงินอุดหนุนรายหัวเฉลี่ยที่สถานศึกษาทุกแห่งในเขตพื้นที่การศึกษาที่สังกัดอยู่เดิมได้รับในปีงบประมาณเดียวกัน”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

เดิมคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปประเทศกำหนดให้ร่างมาตรา ๓๓ ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ ๒ ประการ ได้แก่ ๑) ต้องการให้มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษานำร่องเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษานำร่อง โดยไม่มีการกำหนดรายการของงบประมาณ และสถานศึกษานำร่องมีอิสระที่จะปรับเปลี่ยนการใช้จ่ายงบประมาณตามความต้องการและจำเป็นในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องนั้น และ ๒) ต้องการให้มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษานำร่องโดยตรง ในขณะที่ในปัจจุบันมีการจัดสรรงบประมาณผ่านสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่บางครั้งอาจมีความล่าช้า จึงประสงค์จะให้มีการจัดสรรไปยังสถานศึกษานำร่องโดยตรง^{๔๕} คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาและมีความเห็นแยกเป็นประเด็น ดังนี้

^{๔๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๖ วันจันทร์ ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

(๑) การจัดสรรงบประมาณประเภทเงินอุดหนุนทั่วไปไปยังสถานศึกษานำร่อง การจัดงบประมาณแบบเงินอุดหนุนให้แก่สถานศึกษานำร่องนั้น ผู้แทนสำนักงบประมาณได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและความเห็นไว้ว่า การจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานของรัฐจะจัดสรรไปให้กับหน่วยรับงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ ซึ่งสถานศึกษาไม่ใช่หน่วยรับงบประมาณตามกฎหมายดังกล่าว ดังนั้น ในการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษาจึงต้องดำเนินการโดยผ่านต้นสังกัด คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นหน่วยรับงบประมาณ หากมีการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นหน่วยรับงบประมาณ ก็จะเป็นภาระแก่สำนักงบประมาณที่มีหน่วยรับงบประมาณที่ต้องจัดสรรเงินให้เพิ่มขึ้นอีกหลายแห่ง ในขณะเดียวกันก็จะเป็นภาระแก่สถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในฐานะหน่วยรับงบประมาณอีกด้วย นอกจากนี้ ภายใต้กรอบของกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในปัจจุบันก็ให้อำนาจกับหัวหน้าส่วนราชการในการปรับเปลี่ยนการใช้งบประมาณได้หากการใช้จ่ายเงินเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมาย จึงเห็นว่ารูปแบบการจัดสรรงบประมาณตามปกติมีความคล่องตัวพอสมควรแล้ว และเฉพาะการกำหนดให้มีการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปแก่สถานศึกษานำร่องนั้น โดยปกติก็มีการจัดสรรเงินดังกล่าวอยู่แล้ว การกำหนดไว้เพียงเท่านี้จึงยังไม่ชัดเจน ส่วนประเด็นปัญหาเรื่องความล่าช้าในการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษานั้น ในทางปฏิบัติเมื่อวันเริ่มต้นปีงบประมาณ สำนักงบประมาณก็จัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบของงบประมาณทั้งหมดอยู่แล้ว ปัญหาความล่าช้าดังกล่าวเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากขั้นตอนปฏิบัติ นอกจากนี้ ในทางปฏิบัติของการของการเบิกจ่ายงบประมาณของสถานศึกษาในปัจจุบัน เมื่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับการจัดสรรเงินมาจากสำนักงบประมาณแล้ว ก็จะจัดสรรให้กับสถานศึกษาโดยตรงผ่านทางบัญชีธนาคารของสถานศึกษา ซึ่งก็จะมีกระบวนการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของแต่ละสถานศึกษาโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักตรวจสอบภายในประจำเขตพื้นที่การศึกษา อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นมา มีการเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดสรรเงินตามแผนบูรณาการ ทำให้ในทางปฏิบัติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องจัดสรรงบประมาณจังหวัดไปให้กับเขตพื้นที่การศึกษาแล้วจากเขตพื้นที่การศึกษาจึงจัดสรรให้แก่สถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องทำใบเบิกจากบัญชีที่เขตพื้นที่การศึกษาต่อไป จากข้อเท็จจริงและความเห็นดังกล่าว ที่ประชุม จึงได้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่างโดยกำหนดให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษานำร่องโดยจัดสรรไปให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้มีการจัดสรรต่อไปยังสถานศึกษานำร่องต่อไป^{๖๖} นอกจากนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเรื่องความคล่องตัวของการใช้จ่ายเงินและเพื่อให้สถานศึกษานำร่องมีความเป็นอิสระในการใช้จ่ายเงินงบประมาณเพื่อการพัฒนาวัตกรรมการศึกษาในสถานศึกษานำร่องนั้น จึงได้กำหนดให้สำนักงบประมาณปรับเปลี่ยนจัดสรรงบประมาณ เฉพาะในส่วนของงบอุดหนุนรายหัวและงบดำเนินงานให้แก่สถานศึกษานำร่องในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นงบประมาณในลักษณะของเงินอุดหนุนทั่วไปแทน โดยจัดสรรไปที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้สำนักงานคณะกรรมการ

^{๖๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๖ วันจันทร์ ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

การศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสรรเป็น “เงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา” ให้แก่สถานศึกษานำร่อง ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการของสถานศึกษานำร่องสำหรับงบลงทุนให้จัดสรรด้วยวิธีการตามปกติ^{๘๗}

(๒) การจัดสรรงบประมาณอุดหนุนรายหัวและงบประมาณดำเนินงาน

เมื่อที่ประชุมได้พิจารณาปรับแก้ไขร่างโดยกำหนดหลักการทั่วไปเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของสถานศึกษานำร่อง โดยกำหนดให้มีการจัดสรรเงินเฉพาะในส่วนของงบอุดหนุนรายหัวและงบดำเนินงานซึ่งเคยจัดสรรให้แก่สถานศึกษานำร่องในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ก่อนแล้ว เปลี่ยนให้เป็นงบประมาณในลักษณะของเงินอุดหนุนทั่วไปแทน โดยจัดสรรไปที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาให้แก่สถานศึกษานำร่อง ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการของสถานศึกษานำร่องสำหรับงบลงทุนให้จัดสรรด้วยวิธีการตามปกติ ในประเด็นดังกล่าว ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ชี้แจงข้อเท็จจริงว่า แม้จะมีแก้ไขร่างกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาให้แก่สถานศึกษานำร่องก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังคงต้องระบุนายการในการใช้จ่ายเงินดังกล่าวอยู่ นอกจากนี้ ผู้แทนสำนักงบประมาณได้ชี้แจงความเห็นว่า หากมีการใช้ถ้อยคำว่า “งบอุดหนุนรายหัวและงบดำเนินงาน” จะทำให้งบประมาณอุดหนุนรายหัวและงบประมาณดำเนินงานซ้อนอยู่ในงบประมาณที่เป็นเงินอุดหนุนทั่วไป ดังนั้น จึงเห็นควรให้แก้ไขถ้อยคำจาก “งบอุดหนุนรายหัวและงบดำเนินงาน” เป็น “เงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้แก่สถานศึกษานำร่อง เพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา” คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับการแก้ไขถ้อยคำดังกล่าวและเห็นว่า การจัดสรรงบประมาณในส่วนดังกล่าวนั้นควรกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสรรให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งโดยตรง^{๘๘}

(๓) จำนวนงบอุดหนุนทั่วไปที่จะจัดสรรให้แก่สถานศึกษานำร่อง

โดยที่หลักการของร่างเดิม (ร่างมาตรา ๓๓) กำหนดให้เงินอุดหนุนทั่วไปที่จะจัดสรรให้แก่สถานศึกษานำร่องต้องไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนรายหัวและงบประมาณโครงการที่สถานศึกษาและครูได้รับจากต้นสังกัดเดิมก่อนเป็นสถานศึกษานำร่อง ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องนั้นไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนรายหัวจากต้นสังกัดเดิมมาก่อน ให้ได้รับเงินอุดหนุนรายหัวเท่ากับเงินอุดหนุนรายหัวเฉลี่ยที่สถานศึกษาทุกแห่งในเขตพื้นที่การศึกษาที่สังกัดอยู่เดิมได้รับในปีงบประมาณเดียวกัน ในประเด็นนี้ ที่ประชุมได้ปรับแก้ไขร่างฯ กำหนดเป็นหลักการโดยให้จำนวนเงินอุดหนุนทั่วไปที่จะจัดสรรให้แก่สถานศึกษานำร่องนั้น ให้เป็นไปตามวิธีการคำนวณตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของสำนักงบประมาณ และในระยะเริ่มแรกในขณะที่ยังไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าว จำเป็นต้องกำหนดเป็นบทเฉพาะกาลเพิ่มเติมให้สถานศึกษานำร่อง

^{๘๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๖ วันจันทร์ ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๘๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดี ที่

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่สถานศึกษาแห่งนั้นได้รับก่อนเป็นสถานศึกษานำร่อง^{๔๔}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ การจัดสรรงบประมาณเฉพาะในส่วนของเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้แก่สถานศึกษานำร่องตามมาตรา ๒๗ (๑) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ให้จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจัดสรรให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งโดยตรง ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการของสถานศึกษานำร่อง

การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง ให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่ง ให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของสำนักงบประมาณ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๒๙ การรับและการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคเพื่อการศึกษาให้แก่สถานศึกษานำร่องที่เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การรับและการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง จะต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาหรือเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค และต้องไม่มีเงื่อนไขเลือกปฏิบัติต่อผู้เรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

การรับและ
ใช้จ่ายเงินหรือ
ทรัพย์สินของสถาน
ศึกษานำร่องที่มี
ผู้บริจาคให้

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้การรับและการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคเพื่อใช้เพื่อการศึกษาให้แก่สถานศึกษานำร่องที่เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนดโดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และกำหนดให้การรับและการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวจะต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาหรือเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค และต้องไม่มีเงื่อนไขเลือกปฏิบัติต่อผู้เรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้

^{๔๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๖ วันจันทร์ ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

เพื่อเป็นการส่งเสริมความสามารถในการระดมทุนและทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา
นวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษานำร่องนั้น

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๓๑ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคเพื่อการศึกษาให้แก่
สถานศึกษานำร่อง ถ้าเป็นสถานศึกษาของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สถานศึกษานำร่องมี
อำนาจนำไปใช้จ่ายเพื่อพัฒนาหลักสูตร หรือปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการเรียน
การสอน หรือตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาคได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด โดยไม่ต้อง
นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นด้วยกับหลักการของร่างฯ
ที่มีการกำหนดให้ทรัพย์สินหรือรายได้ของสถานศึกษานำร่องซึ่งเป็นสถานศึกษาของรัฐหรือที่สังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผู้บริจาคให้เพื่อการศึกษา ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้
สถานศึกษานำร่องดังกล่าวนำไปใช้จ่ายเพื่อพัฒนาหลักสูตร หรือปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพ
ในการจัดการเรียนการสอน หรือตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาคได้ เนื่องจากมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การ
ระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องอันจะมีส่วนสนับสนุนการสร้างนวัตกรรม
ทางการศึกษา อย่างไรก็ตาม กรอบวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้เดิมอาจจะ
แคบไป ที่ประชุมจึงเห็นควรให้แก้ไขโดยให้สามารถนำเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้จ่ายเพื่อพัฒนา
การศึกษา เพื่อให้กรอบวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวและมีความยืดหยุ่นและ
กว้างยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนดหรือตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค^{๑๐}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๒๙ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคเพื่อการศึกษาให้แก่
สถานศึกษานำร่อง ถ้าเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สถานศึกษานำร่องมีอำนาจนำไปใช้จ่ายเพื่อพัฒนา
สถานศึกษาตามระเบียบที่คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนด หรือตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาคได้ โดย
ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ได้มีการหยิบยกข้อกังวลอันเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่สถานศึกษา
จำนวนมากซึ่งมีการเรียกเก็บเงินบริจาคจากผู้ปกครองและมีผลต่อการเข้าเรียนหรือการทำกิจกรรม
ของนักเรียนขึ้นพิจารณา ข้อกำหนดให้เงินหรือรายได้ของสถานศึกษาดังกล่าวไม่ต้องนำส่งคลังเป็น
รายได้แผ่นดินส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในการเรียกเก็บเงินบริจาคมามากขึ้น และอาจมีการใช้เงินหรือ
ทรัพย์สินที่ได้รับบริจาคที่ไม่เหมาะสม สภาพการณ์ดังกล่าวไม่เป็นผลดีต่อสภาพปัญหาสามารถ

^{๑๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดี ที่
๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาที่เป็นอยู่ ถึงแม้หลักเกณฑ์การใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินของสถานศึกษานำร่องดังกล่าวต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนด แต่อย่างไรก็ตาม คณะกรรมาธิการวิสามัญฯ เห็นว่า ควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขบางประการที่เกี่ยวกับการรับบริจาคหรือการใช้จ่ายเงินของสถานศึกษานำร่อง ซึ่งจะต้องไม่มีผลเป็นการเลือกปฏิบัติต่อผู้เรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม^{๙๑} ด้วยเหตุดังกล่าว จึงได้มีการเสนอแก้ไขร่างมาตรา ๒๙^{๙๒} และสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นด้วยกับการแก้ไขของกรรมาธิการฯ ดังนี้

“มาตรา ๒๙ การรับและการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคเพื่อการศึกษาให้แก่สถานศึกษานำร่อง ถ้าที่เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สถานศึกษานำร่องมีอำนาจนำไปใช้จ่ายเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนด หรือตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาคได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ทั้งนี้ การรับและการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าวจะต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาหรือเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค และต้องไม่มีเงื่อนไขเลือกปฏิบัติต่อผู้เรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

เงินหรือทรัพย์สินที่สถานศึกษานำร่องได้รับตามวรรคหนึ่งไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน”

มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสถานศึกษานำร่องในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คณะกรรมการนโยบายประสานงานกับกระทรวงการคลังเพื่อให้คณะกรรมการนโยบายสามารถดำเนินการจัดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่องทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้เอง ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

การออกระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่อง

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

ในการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่องซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจกำหนดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่องนั้นเองได้โดยไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ เพื่อเปิดโอกาสให้สถานศึกษานำร่องสามารถกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการและวัตถุประสงค์ของการเป็นสถานศึกษานำร่องได้

^{๙๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๓ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒

^{๙๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการการศึกษา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

หลักการของร่างที่คณะรัฐมนตรีพิจารณารับหลักการนั้น กำหนดให้คณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา) มีอำนาจในการออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการพัสดุของสถานศึกษานำร่องและของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ตามร่างมาตรา ๑๓ (๔) และ (๕) ประกอบกับร่างมาตรา ๒๙ ซึ่งประสงค์ให้มีการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่องเป็นการเฉพาะและมีผลเป็นการยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐทั้งหมดหรือบางส่วน ดังนี้

“มาตรา ๒๙ การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการตรวจสอบของสถานศึกษานำร่อง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ระเบียบตามวรรคหนึ่ง ต้องให้สถานศึกษานำร่อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และ ต้องส่งเสริมให้สถานศึกษานำร่องสามารถจัดทำและพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และต้องมีมาตรการป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการการศึกษา

ผู้แทนกระทรวงการคลังได้ชี้แจงว่า ในการขอยกเว้นเพื่อให้สถานศึกษานำร่องไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ นั้น สามารถอาศัยมาตรา ๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่จะเสนอให้กระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นหน่วยงานที่สามารถออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือ ข้อบัญญัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างขึ้นใช้เองทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้ เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและมีความคล่องตัว แต่ยังคงสอดคล้องกับหลักเกณฑ์กลางโดยระเบียบ ข้อบังคับ ที่จะออกมาใช้ดังกล่าว จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐก่อน เพื่อรักษามาตรฐานและวินัยการเงินการคลัง^๓ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า หลักการและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการดำเนินการเพื่อทดลองทำพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Sandbox) ที่ต้องมีการกำหนดระยะเวลาการเริ่มต้นและสิ้นสุดการดำเนินการทดลองและการประเมินผลที่ชัดเจน ทั้งนี้ เพื่อสรุปเป็นแนวทางการรู้ทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวของการดำเนินการ เพื่อขยายผลต่อไปในพื้นที่หรือสถานศึกษาอื่นต่อไป ในการดำเนินการทดลองเพื่อสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาในช่วงระยะเวลาดังกล่าว จำเป็นต้องกำหนดให้การดำเนินงานของสถานศึกษานำร่องได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องบางเรื่อง อย่างไรก็ตาม ในการกำหนดการยกเว้นกฎหมายดังกล่าวจะต้องศึกษาให้ชัดเจนก่อนว่ามีกฎหมายใดบ้างที่เป็นปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ เพื่อที่จะได้เลือกมาตรการที่เหมาะสมที่จะยกเว้นไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ สำหรับการยกเว้นกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐของสถานศึกษานำร่อง ที่ประชุมเห็นด้วยกับแนวทางที่ผู้แทนกระทรวงการคลังชี้แจงว่า

^๓บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีการกำหนดขั้นตอนการยกเว้นไว้เป็นการเฉพาะอยู่แล้ว โดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้สามารถออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหน่วยงานของรัฐอื่น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวอาจจัดให้มีระเบียบข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุขึ้นใช้เองทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุตามแนวทางของพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น จึงเห็นควรกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายเพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับกระทรวงการคลัง เพื่อจัดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่องทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้เอง ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ^{๔๔}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสถานศึกษานำร่องในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คณะกรรมการนโยบายประสานงานกับกระทรวงการคลังเพื่อให้คณะกรรมการนโยบายสามารถดำเนินการจัดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่องทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้เอง ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. เพื่อให้มีการออกกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข สำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน และการประเมินวิทยฐานะ ให้เกิดความเหมาะสมกับการบริหารงานของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	การบริหารงาน บุคคลของ ข้าราชการครูและ บุคลากร ทางการศึกษาของ สถานศึกษานำร่อง
ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประสานกับสำนักงาน ก.ค.ศ.	
เมื่อได้มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นนำกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขดังกล่าวไปใช้กับสถานศึกษานำร่องในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยโดยอัตโนมัติ	

เมื่อได้มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นนำกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขดังกล่าวไปใช้กับสถานศึกษานำร่องในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยโดยอนุโลม

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้ ก.ค.ศ. โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อออกกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข เกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุ

^{๔๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

แต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน และการประเมินวิทยฐานะ ที่มีความเหมาะสมเป็นการเฉพาะสำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการนั้น ได้กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหารของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในการออกระเบียบการบริหารจัดการการบริหารงานบุคคล การเงิน และการตรวจสอบของสถานศึกษานำร่อง ดังนี้

“มาตรา ๒๙ การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการตรวจสอบของสถานศึกษานำร่อง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ระเบียบตามวรรคหนึ่ง ต้องให้สถานศึกษานำร่อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และต้องส่งเสริมให้สถานศึกษานำร่องสามารถจัดทำและพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และต้องมีมาตรการป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมเห็นว่า หลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลที่ใช้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษานำร่องมีความจำเป็นและมีความสำคัญ และเห็นว่าต้องมีบทบัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการคัดเลือกครู การบรรจุแต่งตั้ง หลักเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะ การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนเงินเดือน ตลอดจนการโยกย้ายทั้งย้ายภายในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและการย้ายออกนอกพื้นที่^{๙๕} อย่างไรก็ตาม หากกำหนดให้อำนาจในการออกกฎระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวเป็นของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดูแลภายในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่ละแห่ง อาจมีผลกระทบต่อมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการได้ จึงเห็นสมควรกำหนดให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบายเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อการออกกฎ ก.ค.ศ. เกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน และการประเมินวิทยฐานะ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์เฉพาะสำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและเหมาะสมกับลักษณะการบริหารงานของสถานศึกษานำร่อง^{๙๖} และกำหนดให้

^{๙๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๕ วันอังคาร ที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๙๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดี ที่

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประสานงานกับสำนักงาน ก.ค.ศ. เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการออกกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าว^{๙๗}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. เพื่อให้มีการออกกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข สำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน และการประเมินวิทยฐานะ ให้เกิดความเหมาะสมกับการบริหารงานของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประสานกับสำนักงาน ก.ค.ศ.

เมื่อได้มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นนำกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขดังกล่าวไปใช้กับสถานศึกษานำร่องในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยโดยอนุโลม”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการนโยบายอาจเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. ให้ตั้ง อ.ก.ค.ศ. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยเฉพาะก็ได้

การแต่งตั้ง อ.ก.ค.ศ.
ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้ ก.ค.ศ. โดยการเสนอแนะจากคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ (อ.ก.ค.ศ.) เพื่อทำการใด ๆ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแทน ก.ค.ศ. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการนั้น กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการบริหารของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา) เป็นผู้มีอำนาจออกระเบียบการบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการตรวจสอบของสถานศึกษานำร่อง ดังนี้

^{๙๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

“มาตรา ๒๙ การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการตรวจสอบของสถานศึกษานำร่อง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ระเบียบตามวรรคหนึ่ง ต้องให้สถานศึกษานำร่อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และต้องส่งเสริมให้สถานศึกษานำร่องสามารถจัดทำและพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และต้องมีมาตรการป้องกันการทุจริตทุกชั้นตอน”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

สืบเนื่องจากการพิจารณาร่างมาตรา ๓๑ ของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ซึ่งได้กำหนดให้ ก.ค.ศ. โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาสามารถออกกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข เกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน และการประเมินวิทยฐานะ ที่มีความเหมาะสมเป็นการเฉพาะสำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อาจกำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารบุคคล (อ.ก.ค.ศ.) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอาจเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. ให้ตั้ง อ.ก.ค.ศ. ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นการเฉพาะในกรณีที่เหมาะสมก็ได้ ซึ่ง อ.ก.ค.ศ. ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาดังกล่าว นอกจากจะเป็นผู้ใช้อำนาจของ ก.ค.ศ. ตามที่จะได้กำหนดไว้ในกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข เกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน และการประเมินวิทยฐานะตามร่างมาตรา ๓๑ ดังกล่าวแล้ว ยังอาจมีการใช้อำนาจในเรื่องอื่น ๆ ด้วย เช่น การดำเนินการทางวินัย หรือการอุทธรณ์ เป็นต้น^{๔๘}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการนโยบายอาจเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. ให้ตั้ง อ.ก.ค.ศ. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยเฉพาะก็ได้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

^{๔๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่หน่วยงานใดประสงค์จะดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใดซึ่งให้สถานศึกษานำร่องเป็นผู้ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการ ให้หน่วยงานนั้นขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนก่อนดำเนินการ	การให้สถานศึกษานำร่องดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานอื่น
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้หน่วยงานใดที่ประสงค์จะให้สถานศึกษานำร่องดำเนินหรือร่วมดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใด ให้หน่วยงานนั้นขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาก่อนดำเนินการ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดภาระอื่นที่ไม่จำเป็นกับสถานศึกษานำร่องอันอาจเป็นเหตุกระทบต่อการจัดการศึกษาและการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษานำร่องนั้น

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษานำร่องให้ได้มาตรฐานสากล ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารเห็นว่าการกำหนดให้สถานศึกษานำร่องต้องดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใด อาจทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ ให้คณะกรรมการบริหารมีหนังสือแจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานต้นสังกัดเดิมของสถานศึกษาทราบ พร้อมกับขอยกเว้นการดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น หรือให้ดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจที่คณะกรรมการบริหารกำหนดแทน แล้วแต่กรณี”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

เหตุผลและความจำเป็นของร่างมาตรานี้ สืบเนื่องจากสภาพปัญหาข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ในปัจจุบันพบว่า มีโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจจำนวนมากที่มีการสั่งการจากราชการส่วนกลางหรือมีลักษณะเป็นการขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น ซึ่งก่อให้เกิดภาระงานแก่สถานศึกษามากขึ้น จนทำให้เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเป็นสถานศึกษาที่จะพัฒนานวัตกรรมการศึกษาได้ ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า เนื้อหาหรือลักษณะโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจที่สั่งการหรือขอความร่วมมือให้สถานศึกษาดำเนินการดังกล่าวมีทั้งที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ในขณะเดียวกันก็มีโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจอีกจำนวนหนึ่งก็ไม่ได้มีความจำเป็นจนกลายเป็นภาระที่เกินสมควรกับสถานศึกษาที่จะจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการเป็นสถานศึกษานำร่อง และมีความเห็นว่า ควรแยกกลุ่มของโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจที่สั่งการหรือขอความร่วมมือของสถานศึกษานำร่องออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจที่ยังไม่มีการกำหนด

และกลุ่มโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจที่มีแล้วและอยู่ในระหว่างดำเนินการ^{๙๙} และกำหนดให้หน่วยงานใด (ไม่ว่าจะของรัฐหรือของเอกชน) ที่ประสงค์จะดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจซึ่งมีการกำหนดให้สถานศึกษานำร่องเป็นผู้ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเสียก่อน ส่วนในกลุ่มของโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจที่มีอยู่แล้ว เห็นควรนำไปกำหนดเป็นบทบัญญัติในส่วนของบทเฉพาะกาล โดยเปิดโอกาสให้สถานศึกษานำร่องที่จะต้องดำเนินการตามโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใดในวันที่กฎหมายนี้ใช้บังคับแจ้งต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อขอยกเว้นไม่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการในโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้นเป็นรายกรณีได้^{๑๐๐}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๓ ในกรณีที่หน่วยงานใดประสงค์จะดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใดซึ่งให้สถานศึกษานำร่องเป็นผู้ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการ ให้หน่วยงานนั้นขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๓๔ ในการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษานำร่องอาจดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ตามที่เห็นสมควร	การจัดการเรียนการสอนของ สถานศึกษานำร่อง ร่วมกับหน่วยงาน อื่น
ในกรณีที่เป็นการจัดการเรียนการสอนร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา	

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้สถานศึกษานำร่องมีอิสระที่จะจัดการเรียนการสอนร่วมกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ตามที่เห็นสมควร แต่หากเป็นการจัดการเรียนการสอนร่วมกับหน่วยงานของต่างประเทศ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๓๐ ในการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษานำร่องอาจดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ตามที่เห็นสมควร”

^{๙๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๗ วันอังคาร ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๐๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมมีข้อสังเกตในชั้นการพิจารณาว่า การดำเนินการการร่วมกับหน่วยงานอื่นในการจัดการเรียนการสอนตามร่างมาตรานี้ มีความหมายกว้างแค่ไหน จะหมายถึงกรณี queโรงเรียนของต่างประเทศมาจัดตั้งและดำเนินการสอนร่วมกับสถานศึกษานำร่องด้วยหรือไม่ ซึ่งผู้แทนคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาชี้แจงว่า ร่างมาตรานี้มุ่งเพียงการพัฒนาหลักสูตรการสอนร่วมกันหรือการนำรูปแบบวิธีการทดสอบ การประเมินผลการศึกษามาใช้ ในสถานศึกษานำร่องเท่านั้น ด้วยเหตุดังกล่าว ที่ประชุมจึงเห็นควรให้แก้ไขร่างให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยกำหนดให้ในกรณีที่เป็นารจัดการเรียนการสอนร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศจะต้องเสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนพิจารณาความเหมาะสมและให้ความเห็นชอบก่อน^{๑๐๑}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๔ ในการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษานำร่องอาจดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐ องค์ปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศ และต่างประเทศได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่เป็นารจัดการเรียนการสอนร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนก่อน”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๓๕ สถานศึกษานำร่องอาจใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในกรณีดังต่อไปนี้ได้

(๑) จัดทำ คัดเลือก จัดหา หรือใช้ตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสถานศึกษานั้น โดยอิสระ ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรตามมาตรา ๒๕

(๒) ร่วมกันจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ร่วมกันในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน

การใช้เงิน
งบประมาณอย่าง
เป็นอิสระของ
สถานศึกษานำร่อง

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้สถานศึกษานำร่องโดยลำพังหรือโดยร่วมกับสถานศึกษานำร่องอื่น มีอิสระในการจัดทำ คัดเลือก จัดหา หรือใช้ตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้ จากการใช้งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร ทั้งนี้ เพื่อการเป็นส่งเสริมความสามารถและความเป็นอิสระของสถานศึกษานำร่องในการพัฒนาและปรับใช้นวัตกรรมการศึกษา และป้องกันปัญหาอันอาจเกิดขึ้นจากขอบเขตอำนาจในการใช้จ่ายเงินงบประมาณในเรื่องดังกล่าว

^{๑๐๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๗ วันอังคาร ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีพิจารณารับหลักการนั้น กำหนดไว้เป็นอำนาจทั่วไปของคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา) ซึ่งเป็นคณะกรรมการในระดับเขตพื้นที่ในการวางหลักเกณฑ์การกำหนดหลักสูตร และตำราหรือสื่อการเรียนการสอนของสถานศึกษานำร่อง ดังนี้

“มาตรา ๑๓ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ ให้คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) วางหลักเกณฑ์การกำหนดหลักสูตร และตำราหรือสื่อการเรียนการสอนของสถานศึกษานำร่อง

ฯลฯ

ฯลฯ”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่า ควรกำหนดบทบัญญัติให้สถานศึกษานำร่องสามารถจัดทำหรือคัดเลือกตำราหรือสื่อการเรียนการสอนเพื่อใช้ในสถานศึกษานั้นได้โดยอิสระ โดยใช้งบประมาณแผ่นดิน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาจากการที่ต้องซื้อหนังสือตามรายการที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ดี ตำราหรือสื่อการเรียนการสอนดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาด้วย^{๑๐๒} และได้ปรับแก้ไขร่างกำหนดให้สถานศึกษานำร่องอาจจัดทำ คัดเลือก จัดหา หรือใช้ตำรา สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้โดยอิสระโดยใช้งบประมาณแผ่นดิน เพื่อให้สถานศึกษานำร่องสามารถใช้ตำราหรือสื่อการเรียนการสอนนอกเหนือจากบัญชีที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเอาไว้ได้ รวมทั้งบัญญัติให้ชัดเจนว่าสถานศึกษานำร่องสามารถนำเงินประมาณที่ได้รับการจัดสรรมาร่วมกันจัดซื้อตำราหรือสื่อการเรียนการสอนดังกล่าวเพื่อใช้ร่วมกันในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษานำร่อง^{๑๐๓}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๕ สถานศึกษานำร่องอาจใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในกรณีดังต่อไปนี้ได้

(๑) จัดทำ คัดเลือก จัดหา หรือใช้ตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสถานศึกษานั้นโดยอิสระ ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรตามมาตรา ๒๕

^{๑๐๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๔ วันจันทร์ ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๐๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดี ที่

(๒) ร่วมกันจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ร่วมกันในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการขับเคลื่อนอาจดำเนินการทดสอบทางการศึกษาโดยร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ก็ได้

การจัดการทดสอบ
ทางการศึกษาเพื่อ
วัดผลสัมฤทธิ์
การศึกษา

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นผู้พิจารณาจัดให้มีการทดสอบทางการศึกษาของผู้เรียนในสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยอาจร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ก็ได้ โดยต้องเป็นการทดสอบทางการศึกษาซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้การทดสอบที่จะนำมาใช้กับผู้เรียนในสถานศึกษานำร่องมีความเหมาะสม สอดคล้องกับเป้าหมายทางการศึกษาและวัตถุประสงค์ของกฎหมาย

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

- ไม่มี-

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

จากสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันพบว่า มีการจัดการทดสอบทางการศึกษาในหลายระดับ และในหลายวัตถุประสงค์ เช่น การทดสอบเพื่อวัดผลการศึกษา เพื่อเลื่อนชั้นหรือจบการศึกษา การสอบเพื่อนำผลไปสมัครเรียนต่อ หรือการสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติในภาพรวม เป็นต้น ซึ่งถึงแม้ว่าการสอบจะเป็นวิธีการที่ต่อนึ่งในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา แต่ในหลายกรณี การสอบกลับกลายเป็นภาระและอาจส่งผลย้อนกลับเป็นอุปสรรคต่อการจัดการศึกษาเสียเอง ด้วยเหตุดังกล่าว มีจำเป็นต้องกำหนดให้มีกลไกการทดสอบความรู้เป็นพิเศษที่มีความเหมาะสมกับรูปแบบและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในเขตนวัตกรรมการศึกษา ในการพิจารณาร่างในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับการทดสอบทางการศึกษา โดยกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ส่งเสริม

สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และติดตามสถานศึกษานำร่องเพื่อให้จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และเกิดการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา และจัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง^{๑๐๔} อย่างไรก็ตาม สำหรับการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับชาติซึ่งโดยทั่วไปมีการจัดทดสอบโดยหน่วยงานภายนอก ได้แก่ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า หากจะมีการจัดทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับชาติของนักเรียนในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เห็นควรให้กำหนดให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นผู้พิจารณาและจัดการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยอาจดำเนินการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ตามที่เห็นสมควรก็ได้^{๑๐๕}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการขับเคลื่อนอาจดำเนินการทดสอบทางการศึกษาโดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ก็ได้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๓๗ ให้สถานศึกษานำร่องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและมีการประเมินเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ให้สถานศึกษานำร่องรายงานผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน และให้คณะกรรมการขับเคลื่อนให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษานำร่อง

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้สถานศึกษานำร่องมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนด โดยต้องรายงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อพัฒนา ปรับปรุง หรือแก้ไขให้สถานศึกษานำร่องมีคุณภาพ

^{๑๐๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๔ วันจันทร์ ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๐๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๗ วันอังคาร ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการได้มีการกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องเป็นการเฉพาะ แต่ได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา) ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ดังนี้

“มาตรา ๑๓ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ ให้คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

ฯลฯ

ฯลฯ”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมเห็นว่า สถานศึกษานำร่องเองควรจัดให้มีทั้งระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในและระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายนอก^{๑๐๖} ซึ่งระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษานำร่องนั้น ต้องดำเนินการเป็นประจำทุกปีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนด^{๑๐๗} และกำหนดให้สถานศึกษานำร่องรายงานผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาพิจารณาให้คำปรึกษา ความช่วยเหลือ หรือคำแนะนำกับสถานศึกษานำร่องนั้น เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง^{๑๐๘}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๗ ให้สถานศึกษานำร่องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และมีการประเมินเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ให้สถานศึกษานำร่องรายงานผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน และให้คณะกรรมการขับเคลื่อนให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

^{๑๐๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๗ วันอังคาร ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๐๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดี ที่

๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๐๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดี ที่

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

มาตรา ๓๘ สถานศึกษานำร่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด ให้ถือว่าเป็นการผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติแล้ว

สถานศึกษานำร่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนขอให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันที่มีผลงานด้านการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ให้คำแนะนำในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษานำร่องและแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนทราบ

ระบบประกัน
คุณภาพการศึกษา
ภายนอกของ
สถานศึกษานำร่อง

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกเป็นพิเศษและเหมาะสมสำหรับสถานศึกษานำร่อง โดยกำหนดให้สถานศึกษานำร่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนอยู่ในระดับสูงตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประกาศกำหนด ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องมีการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ สำหรับสถานศึกษานำร่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ดังกล่าว ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาขอให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันที่มีผลงานด้านการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ให้คำแนะนำในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา แก่สถานศึกษานำร่องและแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทราบ

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบาย อาจกำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติมอบหมายให้หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันที่มีผลงานด้านรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับนานาชาติ เป็นผู้รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องก็ได้ ในการนี้ ให้ถือว่าการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพของหน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันดังกล่าว เป็นการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า สถานศึกษานำร่องควรจัดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาในแบบระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในและระบบประกัน

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

คุณภาพการศึกษาภายนอก อย่างไรก็ตาม กลไกของร่างที่เสนอมายังไม่มีความชัดเจน^{๑๐๙} ผู้แทนคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาได้ชี้แจงถึงความมุ่งหมายของการกำหนดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายนอกของสถานศึกษานำร่องว่า ร่างมาตรานี้ประสงค์ให้กรณีที่สถานศึกษานำร่องผ่านการประเมินบางอย่าง เช่น ผลคะแนนสอบโอเน็ตของนักเรียนอยู่ในระดับสูง เป็นต้น กรณีเช่นนี้ย่อมเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นอยู่แล้วว่าสถานศึกษานำร่องนั้นมีคุณภาพในการจัดการศึกษา สถานศึกษานำร่องดังกล่าวจึงไม่จำเป็นต้องสิ้นเปลืองทรัพยากรในการประเมินคุณภาพภายนอกอีก คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ปรับแก้ไขร่างโดยกำหนดให้สถานศึกษานำร่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนด ให้ถือว่าสถานศึกษานำร่องนั้นผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก^{๑๑๐} ซึ่งเป็นระบบการประเมินคุณภาพการศึกษาที่มีอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติในปัจจุบัน ส่วนกรณีที่สถานศึกษานำร่องมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนดดังกล่าว เห็นว่าควรกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นผู้พิจารณาขอให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันที่มีผลงานด้านรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ให้คำแนะนำในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษานำร่องและแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทราบ^{๑๑๑}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๘ สถานศึกษานำร่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด ให้ถือว่าเป็นการผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติแล้ว

สถานศึกษานำร่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนขอให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันที่มีผลงานด้านการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ให้คำแนะนำในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษานำร่องและแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนทราบ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

^{๑๐๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๗ วันอังคาร ที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๑๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๑๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

มาตรา ๓๙ สถานศึกษานำร่องจะพ้นจากการเป็น
สถานศึกษานำร่องในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) สถานศึกษานำร่องร้องขอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน
และคณะกรรมการขับเคลื่อนให้ความเห็นชอบ

(๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนมีมติให้พ้น เพราะสถานศึกษา
นำร่องแห่งนั้นไม่สามารถดำเนินการให้เป็นตามวัตถุประสงค์ของพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษา หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษา
นำร่อง

(๓) ครบกำหนดระยะเวลาตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็น
สถานศึกษานำร่องและไม่ประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่องต่อไป

(๔) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

ในการพิจารณาตาม (๑) และ (๒) ให้คณะกรรมการ
ขับเคลื่อนรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา ในสถานศึกษานำร่อง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ
จะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อนักเรียนด้วย

ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนดเงื่อนไขให้สถานศึกษานำ
ร่องปฏิบัติเพื่อไม่ให้นักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบ
จากการพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง

การพ้นจากการเป็น
สถานศึกษานำร่อง

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดเหตุและเงื่อนไขกรณีที่จะให้สถานศึกษาพ้นสภาพจากการเป็น
สถานศึกษานำร่อง รวมทั้งข้อปฏิบัติเมื่อสถานศึกษานั้นพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่องแล้ว เพื่อให้
กระบวนการการสิ้นสุดการเป็นสถานศึกษานำร่องมีความชัดเจน โดยการตัดสินใจอย่างรอบคอบและผ่าน
การมีส่วนร่วม รวมทั้งกำหนดกลไกการคุ้มครองผลกระทบจากการสิ้นสุดการเป็นสถานศึกษานำร่อง
อย่างเหมาะสม

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

- ไม่มี-

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ที่ประชุมเห็นว่า ในทางปฏิบัติในระหว่างการดำเนินงานของพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษา อาจมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดที่เป็นผลให้สถานศึกษานั้นไม่สมควรหรือไม่สามารถ
เป็นสถานศึกษานำร่องต่อไป เช่น สถานศึกษาไม่ประสงค์ที่จะเป็นสถานศึกษานำร่องต่อไป ไม่มีความ
พร้อม หรือไม่มีความสามารถที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการ
ศึกษาได้ เป็นต้น ดังนั้น จึงควรที่จะกำหนดเหตุและเงื่อนไขของการพ้นสภาพจากการเป็น

สถานศึกษานำร่อง พร้อมทั้งข้อปฏิบัติที่จำเป็นอันจะเป็นการคุ้มครองนักเรียนหรือข้าราชการครูของสถานศึกษานำร่องที่จะปรับเปลี่ยนกลับไปเป็นสถานศึกษาตามปกติ ซึ่งที่ประชุมเห็นสมควรกำหนดเหตุและเงื่อนไขของการพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง ดังต่อไปนี้ ๑) สถานศึกษานำร่องร้องขอเองและคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเห็นชอบ ๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีมติให้สถานศึกษานำร่องพ้นด้วยเหตุที่สถานศึกษานำร่องนั้นไม่สามารถดำเนินการให้เป็นตามวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง ๓) ครบกำหนดระยะเวลาตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่องและสถานศึกษานั้นไม่ประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่องต่อไป และ ๔) เหตุอื่นที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนด นอกจากนี้ หากเป็นกรณีที่สถานศึกษานำร่องร้องขอเองหรือกรณีที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีมติให้พ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องนั้น และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประกอบการพิจารณา และจะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อนักเรียนด้วย^{๑๑๒} สำหรับเงื่อนไขให้สถานศึกษานำร่องปฏิบัติเพื่อไม่ให้นักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบจากการพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง กำหนดให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นผู้พิจารณากำหนดเพื่อให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งเป็นอำนาจในลักษณะเดียวกันกับกรณีเมื่อมีการยุบเลิกเขตนวัตกรรมการศึกษาด้วย^{๑๑๓}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๓๙ สถานศึกษานำร่องจะพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่องในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) สถานศึกษานำร่องร้องขอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน และคณะกรรมการขับเคลื่อนให้ความเห็นชอบ

(๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนมีมติให้พ้น เพราะสถานศึกษานำร่องแห่งนั้นไม่สามารถดำเนินการให้เป็นตามวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง

(๓) ครบกำหนดระยะเวลาตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่องและไม่ประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่องต่อไป

(๔) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

ในการพิจารณาตาม (๑) และ (๒) ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษานำร่อง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อนักเรียนด้วย

^{๑๑๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดี ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ และบันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

^{๑๑๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๑ วันอังคาร ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนดเงื่อนไขให้สถานศึกษานำร่องปฏิบัติ เพื่อไม่ให้นักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบจากการพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

หมวด ๕ การประเมินผล

มาตรา ๔๐ ให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๑๕ (๔) ทุกสามปี โดยคณะผู้ประเมินอิสระซึ่งคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง และให้จัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการนโยบาย

ในกรณีที่คณะผู้ประเมินอิสระเห็นว่าผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ แต่ยังคงอยู่ในวิสัยที่จะปรับปรุงได้ ก็ให้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการนโยบายพร้อมทั้งข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง และให้คณะกรรมการนโยบายแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงตามข้อเสนอแนะภายในเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่คณะผู้ประเมินอิสระเห็นว่าผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการยังไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ได้ ให้คณะผู้ประเมินอิสระเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายให้มีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น

การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทุกสามปี โดยคณะผู้ประเมินอิสระซึ่งคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง ซึ่งหากคณะผู้ประเมินอิสระเห็นว่าผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่ยังคงอยู่ในวิสัยที่จะปรับปรุงได้ ก็ให้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการนโยบายพร้อมทั้งข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง แต่หากพื้นที่ใดไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ก็ให้เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายให้มีการยุบเลิกพื้นที่นั้นตามขั้นตอนต่อไป

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

หลักการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการปรากฏเป็นส่วนหนึ่งของหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายในร่างมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (๔) ดังนี้

“มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) เสนอแนะแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ และดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่ละแห่งทุกสามปี

ฯลฯ

ฯลฯ”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบายแล้ว เห็นว่า รายละเอียดเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทุกสามปีในร่างมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (๔) เห็นสมควรให้นำเรื่องนี้ไปกำหนดเป็นมาตราเฉพาะ^{๑๑๔} ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้ยกร่างเป็นหมวด ๕ การประเมินผลและการยุบเลิก เสนอให้ที่ประชุมพิจารณา ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแก้ไขชื่อหมวดโดยตัด “และการยุบเลิก” ออก โดยในเนื้อหาของหมวดได้มีร่างมาตรา ๓๙/๑ กำหนดกลไกการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๑๔ (๒/๑) ซึ่งกรณีที่คณะผู้ประเมินอิสระเห็นว่า ผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษายังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์แต่ยังสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ ก็ให้คณะผู้ประเมินอิสระรายงานต่อคณะกรรมการนโยบายพร้อมทั้งขอเสนอแนะให้ปรับปรุง และที่ประชุมเห็นสมควรให้เพิ่มเติมความว่า “ให้คณะกรรมการนโยบายแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงตามข้อเสนอแนะภายในเวลาที่กำหนด” เพื่อให้กระบวนการปรับปรุงแก้ไขมีความชัดเจนยิ่งขึ้น และหากไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขในเวลาที่กำหนดได้ก็จะเข้าสู่เหตุของการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อไป^{๑๑๕} ร่างฯ ที่ได้แก้ไขในวาระที่สองปรากฏดังนี้

“หมวด ๕

การประเมินผลและการยุบเลิก

มาตรา ๓๙/๑ ให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๑๔ (๒/๑) ทุกสามปี โดยคณะผู้ประเมินอิสระซึ่งคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง และให้จัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการนโยบาย

^{๑๑๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

^{๑๑๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๑ วันอังคาร ที่ ๖ ตุลาคม

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ในกรณีที่คณะผู้ประเมินอิสระเห็นว่าผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ แต่ยังอยู่ในวิสัยที่จะปรับปรุงได้ ก็ให้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการนโยบายพร้อมทั้งข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง และให้คณะกรรมการนโยบายแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงตามข้อเสนอแนะภายในเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่คณะผู้ประเมินอิสระเห็นว่าผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการยังไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ได้ ให้คณะผู้ประเมินอิสระเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายให้มีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๔๐ ให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๑๕ (๔) ทุกสามปี โดยคณะผู้ประเมินอิสระซึ่งคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง และให้จัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการนโยบาย

ในกรณีที่คณะผู้ประเมินอิสระเห็นว่าผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ แต่ยังอยู่ในวิสัยที่จะปรับปรุงได้ ก็ให้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการนโยบายพร้อมทั้งข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง และให้คณะกรรมการนโยบายแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงตามข้อเสนอแนะภายในเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่คณะผู้ประเมินอิสระเห็นว่าผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการยังไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ได้ ให้คณะผู้ประเมินอิสระเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายให้มีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- ไม่มีการแก้ไข -

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นว่าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาใดมีเหตุควรยุบเลิกเนื่องจากไม่อาจดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ได้ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตามเงื่อนไขและเงื่อนไขเวลาที่กำหนดในการนี้ ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อไม่ให้ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย

การยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อมีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้วให้สถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง และกลับคืนสู่สถานะสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นอยู่แต่เดิมตามเงื่อนไขและเงื่อนไขเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง

การยุบเลิกพื้นที่
นวัตกรรมการ
ศึกษา

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

ในการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หากปรากฏผลการประเมินว่าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาใดไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตามเงื่อนไข และเงื่อนไขที่กำหนด ในการนี้ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ให้ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกด้วย

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

- ไม่มี -

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ยกร่างมาตรา ๔๐ กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา อันเป็นส่วนหนึ่งของหมวด ๕ การประเมินผล ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้ว เห็นควรให้เพิ่มเหตุที่คณะกรรมการนโยบายจะเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และเพิ่มการกำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไขในการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย เช่น ในกรณีที่มีการยุบเลิกกลางปีการศึกษา การให้นักเรียนใช้หลักสูตรแกนกลางที่ปรับให้เหมาะสมกับสถานศึกษานำร่องจนจบระดับชั้นการศึกษา เป็นต้น โดยให้คณะกรรมการนโยบายเป็นผู้กำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไขดังกล่าวตามความเหมาะสม ซึ่งอาจกำหนดให้มีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาก็ได้ พร้อมทั้งให้คณะกรรมการนโยบายกำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ถูกยุบเลิกนั้น เพื่อมิให้ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยให้คณะกรรมการนโยบายเสนอมาตรการคุ้มครองต่อคณะรัฐมนตรีไปพร้อมกับการพิจารณายุบเลิกพื้นที่ด้วย และที่ประชุมได้กำหนดเพิ่มเติมให้ชัดเจนยิ่งขึ้นด้วยว่า เมื่อมีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้วก็ให้สถานศึกษานำร่องนั้นกลับคืนสู่สถานะสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นอยู่แต่เดิม ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขและเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดด้วย^{๑๑๖} อนึ่ง ร่างฯ ที่ได้แก้ไขในวาระที่สองปรากฏดังนี้

“มาตรา ๔๐ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นว่าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาใดมีเหตุควรยุบเลิกเนื่องจากไม่อาจดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ให้คณะกรรมการนโยบายอาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นก็ได้ตามเงื่อนไขและเงื่อนไขที่กำหนด ในการนี้ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อมิให้ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย

การยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^{๑๑๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๑ วันอังคาร ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

ในกรณีที่เมื่อมีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้วตามวรรคหนึ่ง ให้สถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น พ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง และกลับคืนสู่สถานะสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นอยู่แต่เดิมตามเงื่อนไขและเงื่อนไขเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๔๑ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นว่าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาใดมีเหตุควรยุบเลิกเนื่องจากไม่อาจดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ได้ ให้คณะกรรมการ นโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตามเงื่อนไข และเงื่อนไขที่กำหนด ในการนี้ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อไม่ให้ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย

การยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อมีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้ว ให้สถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น พ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง และกลับคืนสู่สถานะสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นอยู่แต่เดิมตามเงื่อนไขและเงื่อนไขเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในการประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ที่ประชุมไม่ได้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมในร่างมาตรานี้ แต่ได้มีการอภิปรายในส่วนที่เกี่ยวข้องว่า ร่างมาตรานี้เป็นการกำหนดให้มีการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับผลกระทบในกรณีที่มีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการ แต่ยังไม่รวมถึงกรณีที่พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาครบอายุตามร่างมาตรา ๒ ต่อมาจึงได้มีการเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕๑ เพื่อกำหนดมาตรการคุ้มครองกรณีดังกล่าวเอาไว้ ทั้งนี้ สำหรับรายละเอียดโปรดดูในส่วนของร่างมาตรา ๕๑ ต่อไป

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์จากรายงานของ คณะผู้ประเมินอิสระว่าการดำเนินงานและบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา ๕ ให้คณะกรรมการนโยบายดำเนินการตามมาตรา ๑๕ (๗) และ (๘) เพื่อให้มีการขยายผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

การขยาย
ผลสัมฤทธิ์ของ
พื้นที่นวัตกรรมการ
การศึกษา

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

ในการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หากปรากฏผลสัมฤทธิ์ของการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาก็ให้ดำเนินการเพื่อให้มีการขยายผลไปใช้กับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่นต่อไป

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

-ไม่มี-

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ฝ่ายเลขานุการฯ ได้พิจารณาร่างมาตรา ๓๗ ที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการแล้วเห็นว่า มีสาระสำคัญเป็นเรื่องของการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จึงเห็นสมควรนำมากำหนดไว้เป็นร่างมาตรา ๔๑ ในหมวด ๕ การประเมินผล ดังนี้

“มาตรา ๔๑ ให้สำนักงานจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัตินี้เมื่อครบเจ็ดปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย และให้เสนอรายงานการประเมินผลดังกล่าวพร้อมรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อพิจารณาภายในหนึ่งปีนับแต่วันครบกำหนดเจ็ดปีดังกล่าว และให้เผยแพร่รายงานการประเมินผลนั้นให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย”

เมื่อที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ตามร่างมาตราดังกล่าว ไม่มีสภาพบังคับและขาดความชัดเจนว่า ถ้าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีจะดำเนินการอย่างไรต่อไป จึงเห็นควรให้ตัดร่างมาตรา ๔๑ ออก แล้วยกร่างเป็นร่างมาตรา ๔๑/๑ ว่า ในกรณีที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์จากรายงานของคณะผู้ประเมินอิสระว่า การดำเนินงานและบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ก็ให้คณะกรรมการนโยบายดำเนินการตามมาตรา ๑๔ (๔) และ (๕) เพื่อให้มีการขยายผลสัมฤทธิ์ไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานต่อไป^{๑๓๗} ร่างฯ ที่ได้แก้ไขในวาระที่สองปรากฏดังนี้ ทั้งนี้ ในการพิจารณาวาระที่สามไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมแต่อย่างใด

มาตรา ๔๑/๑ ในกรณีที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์จากรายงานของคณะผู้ประเมินอิสระว่าการดำเนินงานและบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา ๕ ให้คณะกรรมการนโยบายดำเนินการตามมาตรา ๑๔ (๔) และ (๕) เพื่อให้มีการขยายผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานต่อไป”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์จากรายงานของคณะผู้ประเมินอิสระว่าการดำเนินงานและบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา ๕ ให้คณะกรรมการนโยบายดำเนินการตามมาตรา ๑๕ (๖) และ (๗) เพื่อให้มีการขยายผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอื่น”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- ไม่มีการแก้ไข-

^{๑๓๗} บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๑ วันอังคาร ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๓ ในวาระเริ่มแรกให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๑๐ (๑) (๒) และ (๓) ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๐ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

องค์ประกอบของ
คณะกรรมการนโยบาย
ในวาระเริ่มแรก

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดบทเฉพาะกาลให้คณะกรรมการนโยบายในวาระเริ่มแรกประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง และให้ทำการประชุมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อให้คณะกรรมการนโยบายสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยเร็ว

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๔ ในวาระเริ่มแรก ซึ่งต้องไม่เกินสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๘ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายคนหนึ่ง เป็นรองประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงการคลัง และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการการศึกษา

คณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้ว ทำการแก้ไขร่างฯ เพื่อกำหนดฝ่ายเลขานุการฯ ของคณะกรรมการนโยบายในวาระเริ่มแรก ให้สอดคล้องกับการปรับองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบายตามร่างมาตรา ๙ ที่ไม่มีการจัดตั้งสำนักงานใหม่แล้ว^{๑๑๘} ปรากฏร่างจากการพิจารณาในวาระที่สองที่แสดงการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๔๒ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๙ (๑) (๒) และ (๓) ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายตามพระราชบัญญัตินี้ ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๙ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและ เลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาเลขาธิการคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชนและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

ต่อมาคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างมาตรานี้ใน วาระที่สาม ที่ประชุมเห็นควรเพิ่มความในวรรคสามเพื่อกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายต้องทำการ ประชุมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อที่จะได้ปฏิบัติหน้าที่ตามร่าง พระราชบัญญัตินี้ได้โดยเร็ว เช่น การดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นต้น โดยเพิ่มเป็น วรรคสาม ดังนี้ “ให้มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”^{๑๑๙}

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการการศึกษา

“มาตรา ๔๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการ ศึกษา ประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๑๐ (๑) (๒) และ (๓) ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบาย พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๐ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและ เลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและผู้แทนกรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาภายใน หกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

^{๑๑๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๑ วันอังคาร ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๑๙}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕

มาตรา ๔๔ ให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้มีการจัดตั้งโดยประกาศกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

การรองรับพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษา
ที่จัดตั้งอยู่ก่อนแล้ว

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดบทเฉพาะกาลให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้วตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

“มาตรา ๓๖ ให้เขตพื้นที่การศึกษาพิเศษตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เขตพื้นที่การศึกษาพิเศษ ออกตามความในมาตรา ๓๒ วรรคสองและวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ (ชื่อสมมุติ - ยังไม่มี) เป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ยกร่างใหม่เป็นร่างมาตรา ๔๗ เสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาในวาระที่สอง โดยได้ปรับปรุงให้สอดคล้องกับร่างมาตราอื่น ๆ เช่น การแก้ไขเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และกำหนดรองรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่จัดตั้งอยู่ก่อนแล้วตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏร่างจากการพิจารณาในวาระที่สองที่แสดงการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๔๗ ให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้มีการจัดตั้งโดยประกาศกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

ให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามวรรคหนึ่งดำเนินการให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ”

ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างมาตรานี้ในวาระที่สามและไม่มีการแก้ไข

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๔๔ ให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้มีการจัดตั้งโดยประกาศกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๔๕ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๔๔ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

การรองรับ
คณะกรรมการ
ขับเคลื่อนพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษา
ของจังหวัดที่มีการ
แต่งตั้งไว้อยู่แล้ว

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดบทเฉพาะกาลให้คณะกรรมการขับเคลื่อนของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้จัดตั้งอยู่ก่อนแล้วตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนตามพระราชบัญญัตินี้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ตามร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการได้กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในวาระเริ่มแรกไว้ในร่างมาตรา ๓๔ ดังนี้

“มาตรา ๓๔ ในวาระเริ่มแรก ซึ่งต้องไม่เกินสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๘ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายคนหนึ่ง เป็นรองประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงการคลัง และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ”

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ยกร่างมาตรา ๔๗ วรรคสอง เพื่อให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข ให้แล้วเสร็จภายในร้อยแปดสิบวัน ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นควรให้แก้ไขหลักการในเรื่องนี้เป็นกำหนดให้คณะกรรมการขับเคลื่อนของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้จัดตั้งอยู่ก่อนแล้วตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนตามพระราชบัญญัตินี้^{๑๒๐} ปรากฏร่างจากการพิจารณาในวาระที่สองที่แสดงการแก้ไข ดังนี้

^{๑๒๐}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๑ วันอังคาร ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

“มาตรา ๔๗ ให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้มีการจัดตั้งโดยประกาศกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

ให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามวรรคหนึ่งดำเนินการให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๗/๑ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๔๗ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้”

ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างมาตรานี้ในวาระที่สามและไม่มีการแก้ไข

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๔๔ ให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้มีการจัดตั้งโดยประกาศกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๔๖ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นสถานศึกษานำร่องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานศึกษานำร่องตามพระราชบัญญัตินี้

การรองรับ
สถานศึกษา
นำร่องที่มี
อยู่ก่อนแล้ว

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดบทเฉพาะกาลให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นสถานศึกษานำร่องอยู่ก่อนแล้วตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถานศึกษานำร่องตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

-ไม่มี-

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ยกร่างมาตรา ๔๘ เพื่อกำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นสถานศึกษานำร่องอยู่ก่อนตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถานศึกษานำร่องตามพระราชบัญญัตินี้^{๑๒๑} ปรากฏร่างจากการพิจารณาในวาระที่สองที่แสดงการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๔๘ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นสถานศึกษานำร่องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานศึกษานำร่องตามพระราชบัญญัตินี้”

ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างมาตรานี้ในวาระที่สามและไม่มีการแก้ไข

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๔๖ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นสถานศึกษานำร่องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานศึกษานำร่องตามพระราชบัญญัตินี้”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๔๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๘ ววรรคสอง ให้สถานศึกษานำร่องในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่สถานศึกษาแห่งนั้นได้รับก่อนเป็นสถานศึกษานำร่อง

การจัดสรรเงิน
อุดหนุนให้แก่
สถานศึกษา
นำร่องในระหว่าง
ที่ยังไม่มี
หลักเกณฑ์

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดบทบาทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษานำร่องในระหว่างที่ยังไม่มีการออกหลักเกณฑ์การคำนวณงบประมาณตามพระราชบัญญัตินี้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

-ไม่มี-

^{๑๒๑}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๑ วันอังคาร ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ยกร่างมาตรา ๔๕ เพื่อกำหนดบทเฉพาะกาลสำหรับวิธีการคำนวณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาที่สถานศึกษานำร่องจะได้รับก่อนที่จะมีหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ซึ่งที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นสมควรเรียงลำดับมาตราใหม่ให้เป็นร่างมาตรา ๔๘/๑^{๑๒๒} ปรากฏร่างจากการพิจารณาในวาระที่สองที่แสดงการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๔๕ ๔๘/๑ ในระหว่างที่ยังไม่มีหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง ให้สถานศึกษานำร่องในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนรายหัวและงบประมาณที่สถานศึกษาแห่งนั้นได้รับก่อนเป็นสถานศึกษานำร่อง”

ต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างมาตรานี้ในวาระที่สาม และเห็นควรแก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๒๘ วรรคสอง และให้เป็นไปตามข้อสังเกตของผู้แทนสำนักงานงบประมาณที่ได้ให้ไว้กับฝ่ายเลขานุการฯ โดยให้การคำนวณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาที่สถานศึกษานำร่องจะได้รับในระหว่างที่คณะกรรมการนโยบายยังไม่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การคำนวณขึ้นมานั้น ให้สถานศึกษานำร่องได้รับเป็นเงินจำนวนไม่น้อยกว่า “เงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน” ที่สถานศึกษาแห่งนั้นได้รับก่อนเป็นสถานศึกษานำร่อง จากเดิมที่ระบุเป็น “เงินอุดหนุนรายหัวและงบประมาณ”^{๑๒๓} ซึ่งปรากฏร่างจากการพิจารณาในวาระที่สามที่แสดงการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๔๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง ให้สถานศึกษานำร่องในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เงินอุดหนุนรายหัวและงบประมาณที่สถานศึกษาแห่งนั้นได้รับก่อนเป็นสถานศึกษานำร่อง”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๔๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง ให้สถานศึกษานำร่องในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่สถานศึกษาแห่งนั้นได้รับก่อนเป็นสถานศึกษานำร่อง”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

^{๑๒๒}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๑ วันอังคาร ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๒๓}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องต้องดำเนินการหรือร่วมดำเนินการในโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใดที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ หรือส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษานำร่องแจ้งต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อขอยกเว้นไม่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการในโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น ทั้งนี้ หากคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาพิจารณาแล้วเห็นควรให้ยกเว้นก็ให้มีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานเจ้าของโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น	การขอยกเว้นไม่ดำเนินการในโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
---	--

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดบทเฉพาะกาลให้สถานศึกษานำร่องสามารถขอยกเว้นไม่ดำเนินการ โครงการ กิจกรรม หรือภารกิจ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

ตามร่างฯ ที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ ได้มีการกำหนดหลักการให้สถานศึกษานำร่องสามารถขอยกเว้นไม่ดำเนินการโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจ ที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้ในร่างมาตรา ๒๗ แต่ยังไม่มีการกำหนดบทเฉพาะกาลรองรับเรื่องดังกล่าวในวาระเริ่มแรกเอาไว้ ดังนี้

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ยกร่างมาตรา ๔๘ เพื่อกำหนดบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจของสถานศึกษานำร่องที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน เสนอต่อที่ประชุม ดังนี้^{๑๒๔}

“มาตรา ๔๘ ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องต้องดำเนินการหรือร่วมดำเนินการในโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใดที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ หรือส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษานำร่องแจ้งต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อขอยกเว้นไม่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการในโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น ทั้งนี้ หากคณะกรรมการขับเคลื่อนพิจารณาแล้วเห็นควรให้ยกเว้นก็ให้มีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานเจ้าของโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น”

ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นชอบหลักการดังกล่าวแต่ให้ระบุชื่อของคณะกรรมการขับเคลื่อนให้เป็นชื่อเต็ม ซึ่งได้แก่ “คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา”

^{๑๒๔}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๑ วันอังคาร ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๔๘ ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องต้องดำเนินการหรือร่วมดำเนินการในโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใดที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ หรือส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษานำร่องแจ้งต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อขอยกเว้นไม่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการในโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น ทั้งนี้ หากคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาพิจารณาแล้วเห็นควรให้ยกเว้นก็ให้มีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานเจ้าของโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๔๙ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่เห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม มาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังไม่มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

ผู้ปฏิบัติงานใน
สำนักงานบริหารพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษา
ในวาระเริ่มแรก

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อให้มีผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในวาระเริ่มแรก

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

-ไม่มี-

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการการศึกษา

ในการพิจารณาของคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาเพิ่มร่างมาตรา ๕๐ เพื่อให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการในการสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้จัดตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติ^{๑๒๕} ดังนี้

“มาตรา ๕๐ ในวาระเริ่มแรก ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่เห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม มาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้”

ต่อมาคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างมาตรานี้ในวาระที่สาม และเห็นควรกำหนดระยะเวลาให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการสั่งให้เจ้าหน้าที่ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม มาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยให้มีคำสั่งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อให้ในวาระเริ่มแรกมีผู้มาปฏิบัติงานในสำนักงานดังกล่าวโดยเร็ว นอกจากนี้ เห็นควรเพิ่มความในวรรคสองเพื่อรองรับกรณีที่รัฐมนตรียังไม่มีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ก็ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษามาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน^{๑๒๖} ปรากฏร่างแสดงการแก้ไขเป็นดังนี้

“มาตรา ๔๙ ในวาระเริ่มแรก ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่เห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม มาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังไม่มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษามาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการการศึกษา

“มาตรา ๔๙ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่เห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม มาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

^{๑๒๕}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๑ วันอังคาร ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๑

^{๑๒๖}บันทึกการประชุมคณะกรรมการการศึกษา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ในระหว่างที่ยังไม่มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักพัฒนา นวัตกรรมจัดการศึกษา ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาปฏิบัติหน้าที่ ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

มาตรา ๕๐ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

การจัดสรร
งบประมาณให้แก่
สำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัด
ในวาระเริ่มแรก

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อให้มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในวาระเริ่มแรก

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

-ไม่มี-

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เห็นควรเพิ่มร่างมาตรา ๕๐ เพื่อกำหนดให้ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา^{๑๒๗} ดังนี้

“มาตรา ๕๐ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา”

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

“มาตรา ๕๐ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา”

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

-ไม่มีการแก้ไข-

^{๑๒๗}บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

มาตรา ๕๑ ก่อนพระราชบัญญัตินี้จะสิ้นผลใช้บังคับอย่างน้อยหนึ่งปี ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนดมาตรการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และสถานศึกษานำร่องเตรียมความพร้อมในการสิ้นสุดการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองสิทธิเพื่อไม่ให้นักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบจากการที่พระราชบัญญัตินี้สิ้นผลใช้บังคับ

เมื่อพระราชบัญญัตินี้สิ้นผลใช้บังคับแล้ว ให้สถานศึกษานำร่องพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง และกลับคืนสู่สถานะสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เป็นอยู่แต่เดิม

การเตรียมความพร้อมในการสิ้นสุดบังคับใช้ของพระราชบัญญัติ

๑. หลักการและวัตถุประสงค์

กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมสำหรับกรณีที่พระราชบัญญัติครบกำหนดระยะเวลาการบังคับใช้ และกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่อาจได้รับผลกระทบจากการสิ้นสุดการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๒. การพิจารณาในชั้นคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒.๑ ร่างที่คณะรัฐมนตรีรับหลักการ

-ไม่มี-

๒.๒ การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา

-ไม่มี- (เพิ่มในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา)

๒.๓ ร่างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

-ไม่มี-

๓. การพิจารณาในชั้นสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ในการพิจารณาร่างมาตรา ๕๑ ของคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีประเด็นว่าร่างมาตรานี้กำหนดให้มีการคุ้มครองสิทธิของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ได้รับผลกระทบสำหรับกรณีที่มีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา แต่ยังไม่มีการกำหนดคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้ครบกำหนดระยะเวลาบังคับใช้ตามร่างมาตรา ๒ เอาไว้ ซึ่งต่อมาเมื่อที่ประชุมพิจารณาเห็นควรให้คงหลักการการสิ้นสุดบังคับใช้ของร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้ตามร่างมาตรา ๒ เดิม จึงมีมติให้เพิ่มมาตรา ๕๑ ในบทเฉพาะกาล เพื่อกำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาไม่ให้ได้รับผลกระทบในกรณีที่

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัตินี้ส่งผลใช้บังคับ รวมทั้งกำหนดสถานะทางกฎหมายของสถานศึกษานำร่องเมื่อพระราชบัญญัตินี้ส่งผลใช้บังคับ^{๑๒๘} ปรากฏร่างที่เพิ่มเติม ดังนี้

“มาตรา ๕๑ ก่อนพระราชบัญญัตินี้จะส่งผลใช้บังคับอย่างน้อยหนึ่งปี ให้คณะกรรมการนโยบายกำหนดมาตรการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการขับเคลื่อน และสถานศึกษานำร่องเตรียมความพร้อมในการสิ้นสุดการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองสิทธิเพื่อไม่ให้นักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบจากการที่พระราชบัญญัตินี้ส่งผลใช้บังคับ

เมื่อพระราชบัญญัตินี้ส่งผลใช้บังคับแล้ว ให้สถานศึกษานำร่องพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง และกลับคืนสู่สถานะสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นอยู่แต่เดิม”

ต่อมาคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาร่างมาตรา ๕๑ ที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว และเห็นควรให้การอ้างอิงชื่อคณะกรรมการในบทเฉพาะกาลให้อ้างอิงชื่อเต็ม เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการเขียนชื่อคณะกรรมการในบทเฉพาะกาลในร่างมาตรา ๔๓ ร่างมาตรา ๔๕ และร่างมาตรา ๔๘^{๑๒๙} และคณะกรรมการได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕๑ ตามความเห็นข้างต้น ปรากฏร่างที่แสดงการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๕๑ ก่อนพระราชบัญญัตินี้จะส่งผลใช้บังคับอย่างน้อยหนึ่งปี ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนดมาตรการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และสถานศึกษานำร่องเตรียมความพร้อมในการสิ้นสุดการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองสิทธิเพื่อไม่ให้นักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบจากการที่พระราชบัญญัตินี้ส่งผลใช้บังคับ

เมื่อพระราชบัญญัตินี้ส่งผลใช้บังคับแล้ว ให้สถานศึกษานำร่องพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง และกลับคืนสู่สถานะสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นอยู่แต่เดิม ”

^{๑๒๘}บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ครั้งที่ ๕ วันอังคาร ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒

^{๑๒๙}สรุปผลการประชุมคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒

บรรณานุกรม

กฎหมาย

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒
- พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗
- พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐
- พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
- พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มติคณะรัฐมนตรี

- เมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการเสนอร่างกฎหมาย
- เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑ เรื่อง อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ตามที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาเสนอ
- เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การชักชวนความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ

บันทึกเรื่องพิจารณาเสร็จ

- ร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๘๗๖/๒๕๖๑)

การประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา : ร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. (เรื่องเสร็จที่ ๑๘๗๖/๒๕๖๑)

- บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ ที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑
- บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๒ วันจันทร์ ที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๑
- บันทึกการประชุมคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ ที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

- การประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

- กองกฤษฎาการศึษาและวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎัการ

เจตนารมณ์พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติ
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป เป็นเวลาเจ็ดปี

การขยายเวลาใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา
โดยให้กระทำได้เพียงหนึ่งครั้งแต่ไม่เกินเจ็ดปี

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“นวัตกรรมการศึกษา” หมายความว่า แนวคิด วิธีการ กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน
หรือการบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ ซึ่งได้มีการทดลองและพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือว่าจะสามารถส่งเสริม
การเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการศึกษา และให้หมายความรวมถึงการนำสิ่งดังกล่าวมาประยุกต์ใช้
ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษด้วย

“พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” หมายความว่า พื้นที่ที่คณะกรรมการประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่ปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา

“ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา” หมายความว่า พัฒนาการของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ สมรรถนะ ทักษะ และเจตคติ

“สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทสามัญศึกษา

“สถานศึกษานำร่อง” หมายความว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือของเอกชน ที่อยู่ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานุมัติให้เป็นสถานศึกษานำร่อง

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

“คณะกรรมการขับเคลื่อน” หมายความว่า คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

“คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“ก.ค.ศ.” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑ การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา ๕ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

(๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

(๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่อนุวัยางนทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ

(๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในกรณีที่มีปัญหาเรื่องการตีความหรือการวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ การตีความจะต้องเอื้ออำนวยให้เกิดการสร้างนวัตกรรมการศึกษา และมุ่งเน้นให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของ การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นสำคัญ

มาตรา ๖ คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายมีอำนาจกำหนดให้จังหวัดใด เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการนโยบายพิจารณาความเหมาะสมของการเป็นพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาโดยคำนึงถึงความพร้อม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และโอกาสที่จะประสบ ความสำเร็จอย่างยั่งยืนประกอบด้วย โดยอย่างน้อยจะต้องคำนึงถึงผลการดำเนินการที่ผ่านมาของพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาอื่นที่มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้ว

การพิจารณาว่าจังหวัดใดมีความพร้อมเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

มาตรา ๗ จังหวัดใดประสงค์จะเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะผู้เสนอโดยความเห็นชอบ ของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๖ โดยแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และ ภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง และแสดงให้เห็นว่าจังหวัดนั้นมีความพร้อมที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จำนวนและคุณสมบัติของคณะผู้เสนอ หลักเกณฑ์และวิธีการเสนอตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายอาจกำหนดให้แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาได้

มาตรา ๘ การเสนอให้จัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ วรรคสอง ต้องกระทำ อย่างเปิดเผย และอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) รายชื่อคณะผู้เสนอ

(๒) สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ประสงค์จะเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง
(๓) องค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน
(๔) แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕
(๕) แนวทางการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

(๖) ผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ความพร้อมในการจัดตั้ง พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอย่างรอบด้าน

องค์ประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนตาม (๓) ในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอาจมีความแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ ความพร้อม และความจำเป็นของแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา ๙ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นว่าจังหวัดใดมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ คณะกรรมการนโยบายอาจให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด สำนักรวบรวมความพร้อมของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ในกรณีที่มีความพร้อม ตามมาตรา ๖ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อประกาศให้จังหวัดนั้นเป็นพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒

คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ
(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ
(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนเจ็ดคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา การพัฒนานวัตกรรมการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหาร การเงิน การพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม การประเมินผล กฎหมาย เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม หรือด้านอื่นอันจะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ จำนวนไม่เกินแปดคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังไม่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑

(๔) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือในกรณีที่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนหรือเพิ่มขึ้นก็ได้ และให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๒) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการประกาศกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งประกาศยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๓) กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๕

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๕) กำหนดแนวทางให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของหน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๖) กำหนดมาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง

(๗) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีให้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐและของเอกชน

(๘) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยนำผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของพื้นที่นวัตกรรมศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว

(๙) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการตราพระราชกฤษฎีกายกยอเวลาใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

(๑๑) ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน การเงิน สิทธิประโยชน์ และการประเมินผล ภายในสถานศึกษานำร่อง

(๑๒) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

(๑๓) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๔) หน้าที่และอำนาจอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย

หลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตาม (๔) ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕

มาตรา ๑๖ การประชุมคณะกรรมการนโยบายต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการนโยบาย ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

คณะกรรมการนโยบายต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการนโยบาย รองประธานกรรมการนโยบาย กรรมการนโยบาย และอนุกรรมการที่คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง ได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามที่ คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้จัดตั้งสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานธุรการของคณะกรรมการนโยบาย รวมทั้ง ให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานของพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา และรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการนโยบาย

(๒) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ระดับประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๓) จัดให้มีการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา

(๔) จัดทำมาตรฐานข้อมูลและมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดการศึกษาของพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาและสถานศึกษานำร่องเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๕) รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งนำเสนอแนวทางการขยายผลแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๖) กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๗) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๘) ปฏิบัติงานอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจ ของสำนักงาน หรือตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

หมวด ๓
การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา ๑๙ ในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา คณะหนึ่ง จำนวนไม่เกินยี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทน

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตและพัฒนาครู ผู้แทนองค์กรเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

องค์ประกอบของคณะกรรมการ จำนวน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการขับเคลื่อน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยให้พิจารณาจากคำขอจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ และให้คำนึงถึงความหลากหลายและการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ

เมื่อคณะรัฐมนตรีประกาศให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้ว ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดของจังหวัดนั้น ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการขับเคลื่อนตามวรรคหนึ่ง เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง

มาตรา ๒๐ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- (๒) ประสานให้หน่วยงานทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐและเอกชน ดำเนินการร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานตาม (๑)
- (๓) ประสานให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะให้การสนับสนุนทางเทคนิคในการจัดทำสื่อการสอน จัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ พัฒนาบุคลากร จัดระบบการประเมินและวัดผล และการอื่นที่จำเป็นสำหรับพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- (๔) นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ไปปรับใช้กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- (๕) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสมกับสภาพในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- (๖) จัดให้มีการออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๗) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และติดตามสถานศึกษานำร่องเพื่อให้จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและเกิดการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

(๘) เสริมสร้างและเตรียมความพร้อมให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในการเป็นสถานศึกษานำร่องหรือในการนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษา

(๙) เพิ่มขีดความสามารถให้แก่หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อทำการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาหรือนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้

(๑๐) จัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

(๑๑) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนมอบหมาย

(๑๒) รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษารวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๑๓) หน้าที่และอำนาจที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการขับเคลื่อน

(๑๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

การดำเนินการตาม (๑) (๒) (๔) (๖) และ (๑๐) ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

การออกแบบทดสอบตาม (๖) และการประเมินผลตาม (๑๐) ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่คณะกรรมการขับเคลื่อนเห็นว่าสถานศึกษานำร่องใดมีความพร้อม อาจมอบหมายหน้าที่และอำนาจตาม (๖) ให้แก่สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินการในส่วนของตนได้

มาตรา ๒๑ ให้นำความในมาตรา ๑๒ วรรคสอง และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการอื่นนอกจากกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการขับเคลื่อนโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการขับเคลื่อนโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ให้ประธานกรรมการขับเคลื่อน กรรมการขับเคลื่อน และอนุกรรมการที่คณะกรรมการขับเคลื่อนแต่งตั้ง ได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีระบบข้อมูลตามมาตรฐานที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด รวมทั้งศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๒) จัดให้มีการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๓) จัดทำรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด โดยให้แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทราบด้วย

(๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายหรือคณะกรรมการขับเคลื่อนมอบหมาย

ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือแก่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๕ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการปรับปรุงนำไปใช้ตามมาตรา ๒๐ (๔) ต้องครอบคลุมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยต้องจัดสาระการเรียนรู้รายวิชาให้หลากหลายและสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดหรือความสนใจของผู้เรียน และสภาพภูมิสังคม

ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องต้องการปรับหลักสูตรเพิ่มเติมจากหลักสูตรตามมาตรา ๒๐ (๔) ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการขับเคลื่อน

ให้ถือว่าการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรตามวรรคหนึ่งและวรรคสองเป็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

สถานศึกษานำร่องที่ประสงค์จะจัดการเรียนการสอนโดยไม่ใช้หลักสูตรตามมาตรา ๒๐ (๔) หรือโดยใช้หลักสูตรต่างประเทศต้องเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบาย

การเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบวุฒิการศึกษาของผู้เรียนระหว่างสถานศึกษานำร่องและสถานศึกษาอื่นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๒๖ ในการดำเนินการตามมาตรา ๒๕ คณะกรรมการขับเคลื่อน หรือสถานศึกษานำร่อง แล้วแต่กรณี ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชน และผู้แทนภาคประชาสังคม ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย

หมวด ๔ สถานศึกษานำร่อง

มาตรา ๒๗ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแห่งใดประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่อง ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๒) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นสังกัด

(๓) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา และกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชนในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดแล้วแต่กรณี

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ขออนุมัติต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนด

มาตรา ๒๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ การจัดสรรงบประมาณเฉพาะในส่วน of เงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้แก่สถานศึกษานำร่องตามมาตรา ๒๗ (๑) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ให้จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจัดสรรให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งโดยตรง ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการของสถานศึกษานำร่อง

การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามวรรคหนึ่งให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่ง ให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของสำนักงบประมาณ

มาตรา ๒๙ การรับและการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคเพื่อการศึกษาให้แก่สถานศึกษานำร่องที่เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

การรับและการใช้จ่ายเงินหรือทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง จะต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาสถานศึกษาหรือเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาค และต้องไม่มีเงื่อนไขเลือกปฏิบัติต่อผู้เรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสถานศึกษานำร่องในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คณะกรรมการนโยบายประสานงานกับกระทรวงการคลังเพื่อให้คณะกรรมการนโยบายสามารถดำเนินการจัดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่องทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้เอง ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. เพื่อให้มีการออกกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข สำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน และการประเมินวิทยฐานะ ให้เกิดความเหมาะสมกับการบริหารงานของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประสานกับสำนักงาน ก.ค.ศ.

เมื่อได้มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นนำกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขดังกล่าวไปใช้กับสถานศึกษานำร่องในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการนโยบายอาจเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. ให้ตั้ง อ.ก.ค.ศ. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยเฉพาะก็ได้

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่หน่วยงานใดประสงค์จะดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใด ซึ่งให้สถานศึกษานำร่องเป็นผู้ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการ ให้หน่วยงานนั้นขอความเห็นชอบจาก คณะกรรมการขับเคลื่อนก่อนดำเนินการ

มาตรา ๓๔ ในการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษานำร่องอาจดำเนินการร่วมกับหน่วยงาน ของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่เป็นการจัดการเรียนการสอนร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศจะต้องได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการขับเคลื่อนก่อน

มาตรา ๓๕ สถานศึกษานำร่องอาจใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในกรณีดังต่อไปนี้ได้

(๑) จัดทำ คัดเลือก จัดหา หรือใช้ตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสถานศึกษานั้นโดยอิสระ ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรตามมาตรา ๒๕

(๒) ร่วมกันจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ร่วมกันในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน

มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการขับเคลื่อนอาจ ดำเนินการทดสอบทางการศึกษาโดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ก็ได้

มาตรา ๓๗ ให้สถานศึกษานำร่องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และมีการประเมินเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ให้สถานศึกษานำร่องรายงานผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน และให้คณะกรรมการขับเคลื่อนให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และแนะนำ สถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

มาตรา ๓๘ สถานศึกษานำร่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด ให้ถือว่าเป็นการผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติแล้ว

สถานศึกษานำร่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนขอให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หน่วยงานองค์กร หรือสถาบันที่มีผลงานด้านการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ให้คำแนะนำในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษานำร่องและแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนทราบ

มาตรา ๓๙ สถานศึกษานำร่องจะพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่องในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) สถานศึกษานำร่องร้องขอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน และคณะกรรมการขับเคลื่อนให้ความเห็นชอบ

(๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนมีมติให้พ้น เพราะสถานศึกษานำร่องแห่งนั้นไม่สามารถดำเนินการให้เป็นตามวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง

(๓) ครบกำหนดระยะเวลาตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่องและไม่ประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่องต่อไป

(๔) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

ในการพิจารณาตาม (๑) และ (๒) ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษานำร่อง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อนักเรียนด้วย

ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนดเงื่อนไขให้สถานศึกษานำร่องปฏิบัติเพื่อไม่ให้นักเรียนและครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบจากการพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง

หมวด ๕ การประเมินผล

มาตรา ๔๐ ให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามมาตรา ๑๕ (๔) ทุกสามปี โดยคณะผู้ประเมินอิสระซึ่งคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง และให้จัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการนโยบาย

ในกรณีที่คณะผู้ประเมินอิสระเห็นว่าผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ แต่ยังคงอยู่ในวิสัยที่จะปรับปรุงได้ ก็ให้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการนโยบาย

พร้อมทั้งข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง และให้คณะกรรมการนโยบายแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงตามข้อเสนอแนะภายในเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่คณะผู้ประเมินอิสระเห็นว่าผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการยังไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ได้ ให้คณะผู้ประเมินอิสระเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายให้มีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นว่าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาใดมีเหตุควรยุบเลิกเนื่องจากไม่อาจดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ได้ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตามเงื่อนไขและเงื่อนไขเวลาที่กำหนด ในการนี้ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อไม่ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย

การยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อมีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้ว ให้สถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง และกลับคืนสู่สถานะสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นอยู่แต่เดิมตามเงื่อนไขและเงื่อนไขเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีหลักฐานเชิงประจักษ์จากรายงานของคณะผู้ประเมินอิสระว่าการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดในมาตรา ๕ ให้คณะกรรมการนโยบายดำเนินการตามมาตรา ๑๕ (๗) และ (๘) เพื่อให้มีการขยายผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๑๐ (๑) (๒) และ (๓) ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๐ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ ให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้มีการจัดตั้งโดยประกาศกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๔๔ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๖ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นสถานศึกษานำร่องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานศึกษานำร่องตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง ให้สถานศึกษานำร่องในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่สถานศึกษาแห่งนั้นได้รับก่อนเป็นสถานศึกษานำร่อง

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องต้องดำเนินการหรือร่วมดำเนินการในโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใดที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ หรือส่งผลกระทบต่อ การเรียน การสอน อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษานำร่องแจ้งต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อขอยกเว้นไม่ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการในโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น ทั้งนี้ หากคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ยกเว้นก็ให้หนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานเจ้าของโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น

มาตรา ๔๙ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานตามที่เห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม มาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังไม่มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา ในสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

มาตรา ๕๐ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ในพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา ๕๑ ก่อนพระราชบัญญัตินี้จะสิ้นผลใช้บังคับอย่างน้อยหนึ่งปี ให้คณะกรรมการนโยบาย
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนดมาตรการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษา และสถานศึกษานำร่องเตรียมความพร้อมในการสิ้นสุดการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
และกำหนดหลักเกณฑ์การคุ้มครองสิทธิเพื่อไม่ให้นักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับ
ผลกระทบจากการที่พระราชบัญญัตินี้สิ้นผลใช้บังคับ

เมื่อพระราชบัญญัตินี้สิ้นผลใช้บังคับแล้ว ให้สถานศึกษานำร่องพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง
และกลับคืนสู่สถานะสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นอยู่แต่เดิม

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สมควรต้องพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทย ให้มีคุณภาพ มีความใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายได้ มีความรู้เท่าทันโลก และมีทักษะในการประกอบอาชีพตามความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน และให้รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมกันพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพและลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างแท้จริง สมควรกำหนดให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาซึ่งเป็นพื้นที่ปฏิรูปการบริหารและการจัดการการศึกษาขึ้นเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษาอันเป็นการนำร่องในการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพและลดความเหลื่อมล้ำ รวมทั้งมีการขยายผลนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนและวิธีการปฏิบัติที่ดีไปใช้ในสถานศึกษาอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

เหตุผล

โดยที่มีความจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพสอดคล้องกับคุณลักษณะของมนุษย์ในศตวรรษที่ ๒๑ มีความใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายได้อย่างสุขสงบ มีความรู้เท่าทันโลก และมีทักษะในการประกอบอาชีพตามความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน และเพื่อให้รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และชุมชนร่วมกันพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างแท้จริง โดยสามารถแก้ไขปัญหาในการจัดการศึกษาส่วนใหญ่ในพื้นที่ได้ สมควรกำหนดให้มีเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาขึ้นเป็นการนำร่องในการพัฒนา และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาขั้นพื้นฐานภายในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษานั้นแล้ว สามารถเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่องที่มีอิสระในการจัดหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีความคล่องตัว เพื่อให้ครูมีเวลาอบรม สอนและพัฒนานักเรียนได้อย่างเต็มที่ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพสูง มีการคิดค้น พัฒนา และขยายผลนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป แล้วขยายวิธีการปฏิบัติที่ดีและมีประสิทธิภาพของสถานศึกษานำร่องไปใช้ในสถานศึกษาอื่นในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

.....

การศึกษา “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่
นวัตกรรมการศึกษา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การจัดตั้งและการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการนโยบายเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน
- (๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายคนหนึ่ง เป็นรองประธาน
- (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นกรรมการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิอันจะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการ
จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเขตพื้นที่นวัตกรรมการ
ศึกษาตามมาตรา ๗ จำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการ

(๕) ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และผู้อำนวยการสำนัก
งบประมาณ เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และ
ให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น
เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการกำหนดให้พื้นที่ใดเป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการ
การศึกษา

(๒) กำหนดนโยบาย กำกับดูแล และประเมินผลการดำเนินงานและการบริหาร
จัดการเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารเพื่อให้บรรลุ
วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗

(๓) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในเขต
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ หรือเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ
ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ

บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๔) เสนอแนะแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ และดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่ละแห่งทุกสามปี

(๕) เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานหรือยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ไม่ผ่านการประเมินตาม (๔) ต่อคณะรัฐมนตรี

(๖) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย

หลักเกณฑ์ตาม (๔) ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ โดยคำนึงถึงพัฒนาการของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ สมรรถนะ ทักษะ และทัศนคติ และการลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

ในกรณีที่มีการยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตาม (๕) ให้โอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน พนักงานและลูกจ้าง และเงินงบประมาณของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้สถานศึกษานำร่องในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ยุบเลิกนั้น ไปอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

มาตรา ๗ การจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- (๑) เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา
- (๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา
- (๓) รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคม ร่วมกันจัดการศึกษา
- (๔) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา และดำเนินการให้มีการนำนวัตกรรมนั้นไปใช้ในสถานศึกษาอื่นในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ

มาตรา ๗/๑ คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายจะกำหนดให้พื้นที่ใดเป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาก็ได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามวรรคหนึ่งครอบคลุมเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ให้หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารหรือสำนักงาน แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายจะประกาศกำหนดให้เขตพื้นที่การศึกษาที่มีความพร้อม^{*}ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบาย เป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นรายกรณีตามวรรคหนึ่งก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่การยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๘ ในแต่ละเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้มีคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบาย จำนวนหนึ่งคน เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิภาคธุรกิจในพื้นที่ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะกรรมการร่วมสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย จำนวนสามคน เป็นกรรมการ โดยในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยและผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยแห่งละหนึ่งคน

(๓) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบาย จากภาควิชาการ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม จำนวนสี่คน เป็นกรรมการ

(๔) ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษานำร่องซึ่งมาจากการเลือกกันเองของผู้บริหารสถานศึกษานำร่อง จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนครูและบุคลากรการศึกษาในสถานศึกษานำร่องซึ่งมาจากการเลือกกันเองของครูและบุคลากรการศึกษาในสถานศึกษานำร่อง จำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ

(๖) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตั้งอยู่

(๗) นายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่สถานศึกษานำร่องตั้งอยู่

ให้ผู้อำนวยการเป็นเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งพนักงานของสำนักงาน จำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การเลือกกันเองตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดตามข้อเสนอแนะของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ในระหว่างที่ไม่มีกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตาม (๖) หรือ (๗) หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้คณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ โดยให้ถือว่าคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาประกอบด้วยกรรมการเพียงเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการพัฒนาการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหารการเงิน หรือด้าน

^{*}เปิดช่องให้เขตพื้นที่การศึกษาสามารถสมัครเข้ามาเป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ได้ (มาตรการจูงใจ-ไม่ใช่ถ้อยคำ)

อื่นอันจะเป็นประโยชน์แก่การบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งบริหารในพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๔) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ
- (๕) ต้องหรือเคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือต้องหรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๖) ต้องหรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกักเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน
- (๗) ต้องหรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปี

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙
- (๔) คณะกรรมการนโยบายมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามเพราะเหตุมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่หรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการบริหารประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ และให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างก็ได้

มาตรา ๑๓ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ ให้คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) วางหลักเกณฑ์การกำหนดหลักสูตร และตำราหรือสื่อการเรียนการสอนของสถานศึกษานำร่อง

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

(๓) พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

(๔) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการพัสดุของสำนักงาน

(๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การประเมินผล การปฏิบัติงาน การเงิน และการพัสดุของสถานศึกษานำร่องและของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

(๖) ออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย

(๘) ออกแบบการทดสอบผู้เรียนซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗

(๙) ประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

(๑๐) เสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการนำวิธีการปฏิบัติที่ดีและมีประสิทธิภาพของสถานศึกษานำร่องไปใช้กับเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

(๑๑) หน้าที่หรืออำนาจที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่หรืออำนาจของคณะกรรมการบริหาร

การกำหนดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตาม (๑) อย่างน้อยต้องครอบคลุมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยต้องจัดสาระการเรียนรู้รายวิชาให้หลากหลายและสอดคล้องกับบุคลิก ลักษณะ ความถนัด หรือความสนใจของผู้เรียน^๖ ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องต้องการจัดทำหลักสูตรที่แตกต่างจากหลักเกณฑ์ตาม (๑) ต้องขออนุมัติจากคณะกรรมการบริหาร

^๖เลียนแบบ รร มหิดล

การดำเนินการตาม (๑) (๒) (๘) และ (๙) ให้คณะกรรมการบริหารปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

ระเบียบตาม (๔) (๕) และ (๖) เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้ การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตาม (๗) ให้กระทำเพียงเท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการดำเนินงาน และให้กำหนดภารกิจและกรอบเวลาดำเนินงานของคณะกรรมการหรือคณะทำงานให้ชัดเจน

การออกแบบทดสอบตาม (๘) และการประเมินผลตาม (๙) ต้องสอดคล้องกับสมรรถนะและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารเห็นว่าสถานศึกษานำร่องใดมีความพร้อม อาจมอบหมายอำนาจหน้าที่ใน (๑) (๓) และ (๘) ตามวรรคหนึ่งให้แก่สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินการในส่วนของตนได้

มาตรา ๑๔ การประชุมคณะกรรมการบริหารต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการบริหาร ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการนโยบาย กรรมการนโยบาย ประธานกรรมการบริหาร กรรมการบริหาร อนุกรรมการ และคณะทำงานได้รับคำตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๖ ในแต่ละเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแต่ละแห่ง ให้มีสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแห่งหนึ่ง ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและธุรการของคณะกรรมการบริหาร และปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย

สำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ และมีฐานะเป็นนิติบุคคล

ให้อำนาจการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการบริหารแต่งตั้งผู้ช่วยการจากบุคคลซึ่งมีอายุไม่เกินหกสิบห้าปี และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙

(๒) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของบุคคลใด

ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นสมควรให้ข้าราชการ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐผู้ใดมาปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยการเต็มเวลา ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบมาปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยการได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัด และให้นับระยะเวลาที่มาปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยการเป็น

ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ต้นสังกัด และเมื่อพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการแล้ว ให้กลับไปปฏิบัติหน้าที่ที่ต้นสังกัดในระดับไม่ต่ำกว่าเดิม

มาตรา ๑๘ การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไขในการทดลองปฏิบัติงานหรือการทำงานในหน้าที่ผู้อำนวยการ ให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการบริหารกำหนด โดยให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินห้าปี และเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาจ้างแล้ว คณะกรรมการบริหารจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้

การทำสัญญาจ้างผู้อำนวยการ ให้ประธานกรรมการบริหารเป็นผู้มีอำนาจทำสัญญา ในนามของคณะกรรมการบริหาร

ผู้อำนวยการต้องปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานเต็มเวลา

ให้ผู้อำนวยการได้รับเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทน สิทธิประโยชน์ และสวัสดิการตามที่ คณะกรรมการบริหารกำหนด

ในกรณีผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้มาปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัด การปฏิบัติหน้าที่และการพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบาย หากผู้นั้นได้รับเงินเดือนจากต้นสังกัดต่ำกว่าเงินค่าจ้างที่ คณะกรรมการบริหารกำหนดไว้สำหรับผู้อำนวยการที่มาจากการจ้าง ให้ผู้นั้นได้รับเงินค่าจ้างเพิ่มขึ้นจากเงินเดือนที่ได้รับจากต้นสังกัดแต่ไม่เกินเงินค่าจ้างที่กำหนด แต่หากผู้นั้นได้รับเงินเดือนจากต้นสังกัดสูงกว่าเงินค่าจ้างที่คณะกรรมการบริหารกำหนดไว้สำหรับผู้อำนวยการที่มาจากการจ้าง ให้ได้รับเงินเดือนจากต้นสังกัดเดิม

มาตรา ๑๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามอายุการจ้าง ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๗

(๔) ไม่ปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานเต็มเวลา

(๕) คณะกรรมการบริหารมีมติให้เลิกจ้าง

ความใน (๓) และ (๕) ไม่ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีเห็นชอบมาปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัด

มาตรา ๒๐ การปฏิบัติงานของผู้อำนวยการและการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนผู้อำนวยการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของสำนักงาน

นิติกรรมที่กระทำโดยฝ่าฝืนข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่ผูกพันสำนักงาน เว้นแต่ คณะกรรมการบริหารจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๒๑ สำนักงานต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการทางบัญชีและแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินโดยถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป

มาตรา ๒๒ ให้สำนักงานจัดทำรายงานการเงินเพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสำนักงานเสนอผู้สอบบัญชีภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี
ปีบัญชีของกองทุนหมายถึงปีงบประมาณ

มาตรา ๒๓ การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของสำนักงาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน

ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการบริหารภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้ประกาศรายงานการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วและรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๕ ให้สำนักงานจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

หมวด ๒ สถานศึกษานำร่อง

มาตรา ๒๖ สถานศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษานั้น อาจขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อเป็นสถานศึกษานำร่อง ถ้าเป็นสถานศึกษาในสังกัดอื่นนอกจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ต้องได้รับความเห็นชอบจากต้นสังกัดด้วย

การขออนุมัติและการอนุมัติตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

การเป็นสถานศึกษานำร่องไม่มีผลกระทบต่อสถานะและสิทธิประโยชน์ของครูและบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งสถานะและสังกัดของสถานศึกษานำร่องไม่ว่าในทางใด ๆ

มาตรา ๒๗^๖ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษานำร่องให้ได้มาตรฐานสากล ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารเห็นว่าการกำหนดให้สถานศึกษานำร่องต้องดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใด อาจทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ ให้คณะกรรมการบริหารมีหนังสือแจ้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานต้นสังกัดเดิมของสถานศึกษาทราบ

^๖ เรื่องการบริหารงานบุคคลและการประเมินผลไปอยู่ในมาตรา ๑๓ (๖) แล้ว

พร้อมกับขอยกเว้นการดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น หรือให้ดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจที่คณะกรรมการบริหารกำหนดแทน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๘ ให้สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งจัดหลักสูตรตามที่ได้รับอนุมัติตาม มาตรา ๑๓ (๑) และจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรนั้น โดยสอดคล้องกับบุคลิก ลักษณะ ความ ถนัด หรือความสนใจของผู้เรียน และสภาพภูมิสังคม โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย

มาตรา ๒๙ การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการตรวจสอบ ของสถานศึกษานำร่อง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด

ระเบียบตามวรรคหนึ่ง ต้องให้สถานศึกษานำร่อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ ชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และต้องส่งเสริมให้สถานศึกษานำร่องสามารถจัดทำและพัฒนา หลักสูตรและจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ และต้องมีมาตรการป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน

มาตรา ๓๐ ในการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษานำร่องอาจดำเนินการร่วมกับ หน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๓๑ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคเพื่อการศึกษาให้แก่สถานศึกษานำร่อง ถ้า เป็นสถานศึกษาของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สถานศึกษานำร่องมีอำนาจนำไปใช้จ่ายเพื่อ พัฒนาหลักสูตร หรือปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน หรือตาม วัตถุประสงค์ของผู้บริจาคได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็น รายได้แผ่นดิน

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะรัฐมนตรีโดย ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบาย อาจกำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติมอบหมายให้หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบัน ที่มีผลงานด้านรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับนานาชาติ เป็นผู้รับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่องก็ได้ ในการนี้ ให้ถือว่า การรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพของหน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันดังกล่าว เป็นการรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๓๓ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการนโยบาย จะมีมติให้จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปแก่สถานศึกษานำร่องที่ประสงค์จะขอรับ เงินอุดหนุนดังกล่าวเพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำเนินการ รวมทั้งการให้สิทธิประโยชน์อื่นแก่ครูและ บุคลากรทางการศึกษา ตามความเหมาะสมและจำเป็นก็ได้

เงินอุดหนุนตามวรรคหนึ่งต้องไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนรายหัวและงบประมาณ โครงการที่สถานศึกษาและครูได้รับจากต้นสังกัดเดิมก่อนเป็นสถานศึกษานำร่อง ในกรณีที่สถานศึกษา

นำร่องนั้นไม่เคยได้รับเงินอุดหนุนรายหัวจากต้นสังกัดเดิมมาก่อน ให้ได้รับเงินอุดหนุนรายหัวเท่ากับเงินอุดหนุนรายหัวเฉลี่ยที่สถานศึกษาทุกแห่งในเขตพื้นที่การศึกษาที่สังกัดอยู่เดิมได้รับในปัจจุบันประมาณเดียวกัน

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๔ ในวาระเริ่มแรก ซึ่งต้องไม่เกินสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๘ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายคนหนึ่ง เป็นรองประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงการคลัง และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาดำเนินการตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๔) (๕) และ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยเจ็ดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๖^๕ ให้เขตพื้นที่การศึกษาพิเศษตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องเขตพื้นที่การศึกษาพิเศษ ออกตามความในมาตรา ๓๒ วรรคสองและวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ (ชื่อสมมุติ - ยังไม่มี) เป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๗ ให้นายกรัฐมนตรีจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัตินี้ เมื่อครบเจ็ดปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย และให้เสนอรายงานการประเมินผลดังกล่าวพร้อมรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง ต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อพิจารณาภายในหนึ่งปีนับแต่วันครบกำหนดเจ็ดปีดังกล่าว และให้เผยแพร่รายงานการประเมินผลนั้นให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปด้วย

ผู้รับสนองพระราชโองการ

^๕ยังไม่ควรมีมาตรานี้ สมควรให้กฎหมายออกก่อนแล้วค่อยประกาศให้เขตพื้นที่การศึกษาพิเศษมาเป็นเขตนวัตกรรมการน่าจะเหมาะสมกว่าเพราะโครงสร้างปัจจุบันไม่รองรับโครงสร้างใหม่ อาจเกิดโกลาหลได้

ร่างฯ ที่ สคก. ตรวจสอบพิจารณาแล้ว
เรื่องเสร็จที่ ๑๘๗๖/๒๕๖๑

ร่าง
บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

เหตุผล

โดยที่สมควรต้องพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทย ให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายได้ มีความรู้เท่าทันโลก และมีทักษะในการประกอบอาชีพตามความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน และให้รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมกันพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างแท้จริง สมควรกำหนดให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาซึ่งเป็นพื้นที่ปฏิรูปการบริหารและการจัดการการศึกษาขึ้นเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษาอันเป็นการนำร่องในการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการขยายผลนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน และวิธีการปฏิบัติที่ดีไปใช้ในสถานศึกษาอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เป็นเวลาเจ็ดปี
การขยายเวลาใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ให้กระทำได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยให้กระทำได้เพียงหนึ่งครั้งแต่ไม่เกินเจ็ดปี

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“นวัตกรรมการศึกษา” หมายความว่า แนวคิด วิธีการ กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน หรือการบริหารจัดการในรูปแบบใหม่ ซึ่งได้มีการทดลองและพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือว่าสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการศึกษา และให้หมายความรวมถึงการนำสิ่งดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย

“พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” หมายความว่า พื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่ปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา

“ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา” หมายความว่า พัฒนาการของผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ สมรรถนะ ทักษะ และเจตคติ

“สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า โรงเรียนที่จัดการศึกษาในระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทสามัญศึกษา

“สถานศึกษานำร่อง” หมายความว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือของเอกชน ที่อยู่ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานุมัติให้เป็นสถานศึกษานำร่อง

“คณะกรรมการนโยบาย” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

“คณะกรรมการขับเคลื่อน” หมายความว่า คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

“คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” หมายความว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“ก.ค.ศ.” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา ๕ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

(๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

(๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ

(๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในกรณีที่มีปัญหาเรื่องการตีความหรือการวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ การตีความจะต้องเอื้ออำนวยให้เกิดการสร้างนวัตกรรมการศึกษา และมุ่งเน้นให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นสำคัญ

มาตรา ๖ คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายมีอำนาจกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการนโยบายพิจารณาความเหมาะสมของการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยคำนึงถึงความพร้อม ตลอดจนการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง และโอกาสที่จะประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนประกอบด้วย โดยอย่างน้อยจะต้องคำนึงถึงผลการดำเนินการที่ผ่านมาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอื่นที่มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้ว

การพิจารณาว่าจังหวัดใดมีความพร้อมเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

มาตรา ๗ จังหวัดใดประสงค์จะเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะผู้เสนอ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อดำเนินการ ตามมาตรา ๖ โดยแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง และแสดงให้เห็นว่าจังหวัดนั้นมีความพร้อมที่จะ ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จำนวนและคุณสมบัติของคณะผู้เสนอ หลักเกณฑ์และวิธีการเสนอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายอาจกำหนด ให้แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้

มาตรา ๘ การเสนอให้จัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ วรรคสอง อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) รายชื่อคณะผู้เสนอ
- (๒) สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ประสงค์จะเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง
- (๓) องค์กรประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน
- (๔) แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕
- (๕) แนวทางการประสานความร่วมมือระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง

องค์กรประกอบของคณะกรรมการขับเคลื่อนตาม (๓) ในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอาจมีความแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ ความพร้อม และความจำเป็นของแต่ละพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา ๙ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นว่าจังหวัดใดมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ คณะกรรมการนโยบายอาจให้คณะกรรมการ ศึกษาธิการจังหวัดสำรวจความพร้อมของภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ในกรณีที่มีความพร้อมตามมาตรา ๖ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อประกาศให้จังหวัดนั้นเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัติ

หมวด ๒

คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา” ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธาน กรรมการ
- (๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนห้าคน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เป็นกรรมการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การบริหารการเงิน หรือด้านอื่นอันจะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการ จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ จำนวน ไม่เกินเจ็ดคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครอง ท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ
- (๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของ แผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังไม่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑
- (๔) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือในกรณีที่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น ในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระ ที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนหรือเพิ่มขึ้นก็ได้ และให้คณะกรรมการ ประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา

(๒) ให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการประกาศกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา รวมทั้งประกาศยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๓) กำหนดนโยบาย และกำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๕

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา

(๕) กำหนดแนวทางให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของ หน่วยงานทางการศึกษาหรือสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๖) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีให้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐและของเอกชน

(๗) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหาร ราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยนำผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของ พื้นที่นวัตกรรมศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษานำร่อง

(๙) ออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน การเงิน สิทธิประโยชน์ และการประเมินผล ภายในสถานศึกษานำร่อง

(๑๐) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการ นโยบายมอบหมาย

(๑๑) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๒) หน้าที่และอำนาจอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนด ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย

หลักเกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาตาม (๔) ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕

มาตรา ๑๖ การประชุมคณะกรรมการนโยบายต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการนโยบาย ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด
คณะกรรมการนโยบายต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

มาตรา ๑๗ ให้ประธานกรรมการนโยบาย รองประธานกรรมการนโยบาย กรรมการนโยบาย และอนุกรรมการที่คณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง ได้รับค่าตอบแทน และสิทธิประโยชน์ตามที่คณะกรรมการรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๘ ให้จัดตั้งสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานธุรการของคณะกรรมการนโยบาย รวมทั้งให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการนโยบาย

(๒) จัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๓) จัดให้มีการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๔) รวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๕) กำกับ ติดตาม และตรวจสอบการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๖) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๗) ปฏิบัติงานอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่บัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน หรือตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

หมวด ๓

การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

มาตรา ๑๙ ในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะหนึ่ง จำนวนไม่เกินยี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตและพัฒนาครู ผู้แทนองค์กรเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

องค์ประกอบของคณะกรรมการ จำนวน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการขับเคลื่อน ให้เป็นไปตาม ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนดตามความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยให้พิจารณาจากคำขอจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๗ และให้คำนึงถึงความหลากหลาย และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ

เมื่อคณะรัฐมนตรีประกาศให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้ว ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดของจังหวัดนั้น ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการขับเคลื่อนตามวรรคหนึ่ง เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง

มาตรา ๒๐ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ให้คณะกรรมการขับเคลื่อน มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- (๒) ประสานให้หน่วยงานทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐและเอกชน ดำเนินการร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามยุทธศาสตร์ และแผนการดำเนินงานตาม (๑)
- (๓) ประสานให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะให้การสนับสนุนทางเทคนิค ในการจัดทำสื่อการสอน จัดการเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ พัฒนาบุคลากร จัดระบบการประเมินและวัดผล และการอื่นที่จำเป็นสำหรับพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- (๔) นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษา แห่งชาติไปปรับใช้กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- (๕) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของ สถานศึกษานำร่องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสม กับสภาพในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- (๖) จัดให้มีการออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา
- (๗) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และติดตามสถานศึกษานำร่องเพื่อให้ จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและเกิดการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- (๘) เสริมสร้างและเตรียมความพร้อมให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการ ศึกษาในการเป็นสถานศึกษานำร่องหรือในการนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษา
- (๙) เพิ่มขีดความสามารถให้แก่หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อทำการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาหรือนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้
- (๑๐) จัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง
- (๑๑) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการ ขับเคลื่อนมอบหมาย
- (๑๒) รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษารวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในพื้นที่นวัตกรรมการ ศึกษาต่อคณะกรรมการนโยบาย

(๑๓) หน้าที่หรืออำนาจที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่หรืออำนาจของคณะกรรมการขับเคลื่อน

(๑๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

การดำเนินการตาม (๑) (๒) (๔) (๖) และ (๑๐) ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรึกษาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

การออกแบบทดสอบตาม (๖) และการประเมินผลตาม (๑๐) ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรตามมาตรา ๒๕

ในกรณีที่คณะกรรมการขับเคลื่อนเห็นว่าสถานศึกษานำร่องใดมีความพร้อมอาจมอบหมายหน้าที่และอำนาจใน (๖) ให้แก่สถานศึกษาดังกล่าวดำเนินการในส่วนของตนได้

มาตรา ๒๑ ให้นำความในมาตรา ๑๒ วรรคสอง และมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการอื่นนอกจากกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการขับเคลื่อนโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการขับเคลื่อนโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ให้ประธานกรรมการขับเคลื่อน กรรมการขับเคลื่อน และอนุกรรมการที่คณะกรรมการขับเคลื่อนแต่งตั้ง ได้รับค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีการรวบรวมข้อมูล ศึกษา และวิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๒) จัดให้มีการวิเคราะห์และวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๓) จัดทำรายงานการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด โดยให้แจ้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทราบด้วย

(๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายหรือคณะกรรมการขับเคลื่อนมอบหมาย

มาตรา ๒๕ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการปรับปรุงนำไปใช้ตามมาตรา ๒๐ (๔) ต้องครอบคลุมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยต้องจัดสาระการเรียนรู้รายวิชาให้หลากหลายและสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด หรือความสนใจของผู้เรียน และสภาพภูมิสังคม

ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องต้องการปรับหลักสูตรเพิ่มเติมจากหลักสูตรตามมาตรา ๒๐ (๔) ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการขับเคลื่อน

ให้ถือว่าการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรตามวรรคหนึ่งและวรรคสองเป็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

สถานศึกษานำร่องที่ประสงค์จะจัดการเรียนการสอนโดยไม่ใช้หลักสูตรตามมาตรา ๒๐ (๔) หรือโดยใช้หลักสูตรต่างประเทศต้องเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบาย

การเทียบโอนผลการเรียนและการเทียบวุฒิการศึกษาของผู้เรียนระหว่างสถานศึกษานำร่องและสถานศึกษาอื่นให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

มาตรา ๒๖ ในการดำเนินการตามมาตรา ๒๕ คณะกรรมการขับเคลื่อนหรือสถานศึกษานำร่อง แล้วแต่กรณี ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนภาคเอกชน และผู้แทนภาคประชาสังคม ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย

หมวด ๔ สถานศึกษานำร่อง

มาตรา ๒๗ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแห่งใดประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่อง ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(๒) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นสังกัด

(๓) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาและกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชนในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด แล้วแต่กรณี

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ขออนุมัติต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนด

มาตรา ๒๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ การจัดสรรงบประมาณเฉพาะในส่วนของเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้แก่สถานศึกษานำร่องตามมาตรา ๒๗ (๑) เพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ให้จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจัดสรรให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งโดยตรง ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการของสถานศึกษานำร่อง

การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามวรรคหนึ่งให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่ง ให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยความเห็นชอบของสำนักงบประมาณ

มาตรา ๒๙ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคเพื่อการศึกษาให้แก่สถานศึกษานำร่อง ถ้าเป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สถานศึกษานำร่องมีอำนาจนำไปใช้จ่ายเพื่อพัฒนาสถานศึกษาตามระเบียบที่คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนด หรือตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาคได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๓๐ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสถานศึกษานำร่องในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คณะกรรมการนโยบายประสานงานกับกระทรวงการคลังเพื่อให้คณะกรรมการนโยบายสามารถดำเนินการจัดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่องทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้เอง ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. เพื่อให้มีการออกกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข สำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุแต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน และการประเมินวิทยฐานะ ให้เกิดความเหมาะสมกับการบริหารงานของสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานประสานกับสำนักงาน ก.ค.ศ.

เมื่อได้มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นนำกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขดังกล่าวไปใช้กับสถานศึกษานำร่องในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการนโยบายอาจเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. ให้ตั้ง อ.ก.ค.ศ. ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยเฉพาะก็ได้

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่หน่วยงานใดประสงค์จะดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใด ซึ่งให้สถานศึกษานำร่องเป็นผู้ดำเนินการหรือร่วมดำเนินการ ให้หน่วยงานนั้นขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนก่อนดำเนินการ

มาตรา ๓๔ ในการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษานำร่องอาจดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน หรือภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่เป็นการจัดการเรียนการสอนร่วมกับหน่วยงานต่างประเทศจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนก่อน

มาตรา ๓๕ สถานศึกษานำร่องอาจใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในกรณีดังต่อไปนี้ได้

(๑) จัดทำ คัดเลือก จัดหา หรือใช้ตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสถานศึกษานั้นโดยอิสระ ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับหลักสูตรตามมาตรา ๒๕

(๒) ร่วมกันจัดซื้อตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ร่วมกันในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน

มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะกรรมการขับเคลื่อนอาจดำเนินการทดสอบทางการศึกษาโดยร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถาบันอุดมศึกษา หรือสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ก็ได้

มาตรา ๓๗ ให้สถานศึกษานำร่องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา และมีการประเมินเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ให้สถานศึกษานำร่องรายงานผลการประเมินและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน และให้คณะกรรมการขับเคลื่อนให้คำปรึกษาช่วยเหลือ และแนะนำสถานศึกษา เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

มาตรา ๓๘ สถานศึกษานำร่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด ให้ถือว่าเป็นการผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติแล้ว

สถานศึกษานำร่องที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนขอให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หน่วยงาน องค์กร หรือสถาบันที่มีผลงานด้านการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ให้คำแนะนำในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษานำร่องและแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนทราบ

มาตรา ๓๙ สถานศึกษานำร่องจะพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่องในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) สถานศึกษานำร่องร้องขอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน และคณะกรรมการขับเคลื่อนให้ความเห็นชอบ

(๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนมีมติให้พ้น เพราะสถานศึกษานำร่องแห่งนั้นไม่สามารถดำเนินการให้เป็นตามวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง

(๓) ครอบกำหนดระยะเวลาตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง และไม่ประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่องต่อไป

(๔) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด

ในการพิจารณาตาม (๑) และ (๒) ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนรับฟังความคิดเห็นจากนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสถานศึกษานำร่อง และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และจะต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อนักเรียนด้วย

ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนดเงื่อนไขให้สถานศึกษานำร่องปฏิบัติเพื่อไม่ให้นักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบจากการพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง

หมวด ๕

การประเมินผล

มาตรา ๔๐ ให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๑๕ (๔) ทุกสามปี โดยคณะผู้ประเมินอิสระซึ่งคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง และให้จัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการนโยบาย

ในกรณีที่คณะผู้ประเมินอิสระเห็นว่าผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการยังไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ แต่ยังคงอยู่ในวิสัยที่จะปรับปรุงได้ ก็ให้เสนอรายงานต่อคณะกรรมการนโยบายพร้อมทั้งข้อเสนอแนะให้ปรับปรุง และให้คณะกรรมการนโยบายแจ้งให้คณะกรรมการขับเคลื่อนปรับปรุงตามข้อเสนอแนะภายในเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่คณะผู้ประเมินอิสระเห็นว่าผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการยังไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ได้ ให้คณะผู้ประเมินอิสระเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายให้มีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายเห็นว่าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาใดมีเหตุควรยุบเลิกเนื่องจากไม่อาจดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ ได้ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตามเงื่อนไขและเงื่อนไขที่กำหนด ในการนี้ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อไม่ให้ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย

การยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อมีการยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้ว ให้สถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น พ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง และกลับคืนสู่สถานะสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นอยู่แต่เดิมตามเงื่อนไขและเงื่อนไขที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มิหลักฐานเชิงประจักษ์จากรายงานของคณะผู้ประเมินอิสระว่าการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ในมาตรา ๕ ให้คณะกรรมการนโยบายดำเนินการตามมาตรา ๑๕ (๖) และ (๗) เพื่อให้มีการขยายผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวไปใช้ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๓ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๑๐ (๑) (๒) และ (๓) ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๐ (๔) ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ ให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้มีการจัดตั้งโดยประกาศกระทรวง ศึกษาธิการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้จัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๕ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามมาตรา ๔๔ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการ ศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๖ ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นสถานศึกษานำร่องตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นสถานศึกษานำร่อง ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง ให้สถานศึกษา นำร่องในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่สถานศึกษาแห่งนั้นได้รับก่อนเป็นสถานศึกษานำร่อง

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องต้องดำเนินการหรือร่วมดำเนินการ ในโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใดที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ หรือส่งผลกระทบต่อ การเรียนการสอน อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้อำนวยการสถานศึกษานำร่อง แจ้งต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อขอยกเว้นไม่ดำเนินการหรือร่วม ดำเนินการในโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น ทั้งนี้ หากคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาพิจารณาแล้วเห็นควรให้ยกเว้นก็ให้มีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานเจ้าของโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น

มาตรา ๔๙ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่เห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม มาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังไม่มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

มาตรา ๕๐ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้แก่สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๒๗๔๒๐ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๑ ลงมติ

๑. ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับร่างพระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาเสนอ ไปตรวจพิจารณา โดยให้ไปดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ซึ่งให้รับฟังและนำความเห็นจากภายนอกมาพิจารณาด้วย เพื่อให้เกิดความร่วมมือและได้รับความเห็นของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ กระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงาน ก.พ. สำนักงานงบประมาณ และคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๓๑๑/๑๔๖ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑) ไปประกอบการพิจารณาด้วย รวมทั้งให้พิจารณาความเชื่อมโยงเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดด้วย แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๒. ให้คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาเร่งรัดดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) และนำรายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ไปเปิดเผยต่อประชาชน รวมทั้งจัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา และกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองที่ออกตามร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว แล้วส่งผลการดำเนินการไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อประกอบการตรวจพิจารณาต่อไป

๓. ให้กระทรวงศึกษาธิการรับความเห็นของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงาน ก.พ. และสำนักงานงบประมาณไปพิจารณาดำเนินการด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณา โดยมีผู้แทนคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงาน ก.พ.ร.) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานปลัดกระทรวง) ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทนสำนักงาน ก.ค.ศ.) และผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาเสนอ

๑.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๕) มีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญในการให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการกำหนดเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กำหนดนโยบาย กำกับดูแล และประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการนำแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษา หรือเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ตลอดจนเสนอแนะแนวทางต่าง ๆ ต่อคณะรัฐมนตรี เช่น แนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา หรือแนวทางการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานหรือยุบเลิกเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นต้น (ร่างมาตรา ๖)

๑.๒ กำหนดสาระในการจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ดังนี้

(๑) กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยต้องเป็นไปเพื่อ ๑) เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ๒) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา ๓) รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน และประชาสังคม ร่วมกันจัดการศึกษา และ ๔) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา และดำเนินการให้มีการนำนวัตกรรมนั้นไปใช้ในสถานศึกษาอื่นในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ (ร่างมาตรา ๗)

(๒) กำหนดให้คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษากำหนดให้พื้นที่ใดเป็นเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๗/๑)

(๓) กำหนดให้ในแต่ละเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษานำร่อง ผู้แทนครูและบุคลากรทางการศึกษา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตั้งอยู่ นายกเทศมนตรีหรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่สถานศึกษานำร่องตั้งอยู่ (ร่างมาตรา ๘) มีหน้าที่และอำนาจประการสำคัญในการวางหลักเกณฑ์การกำหนดหลักสูตร และตำรา หรือสื่อการเรียนการสอนของสถานศึกษานำร่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ออกแบบทดสอบผู้เรียนซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ตลอดจนออกระเบียบต่าง ๆ เช่น การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การเงิน และการพัสดุของสำนักงานหรือสถานศึกษานำร่อง เป็นต้น (ร่างมาตรา ๑๓)

(๔) กำหนดให้การกำหนดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษานำร่องอย่างน้อยต้องครอบคลุมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยต้องจัดสาระสำคัญการเรียนรู้รายวิชาให้หลากหลายและสอดคล้องกับบุคลิก ลักษณะ ความถนัด หรือความสนใจของผู้เรียน (ร่างมาตรา ๑๓ วรรคสอง)

(๕) กำหนดให้แต่ละเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแห่งหนึ่ง ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและธุรการของคณะกรรมการบริหาร และปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารมอบหมาย โดยสำนักงานดังกล่าวเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจและมีฐานะเป็นนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๑๖)

๑.๓ กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานศึกษานำร่อง ดังนี้

(๑) กำหนดให้สถานศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา อาจขออนุมัติต่อคณะกรรมการบริหารเพื่อเป็นสถานศึกษานำร่องได้ (ร่างมาตรา ๑๖)

(๒) ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ในกรณีที่โครงการ กิจกรรม หรือภารกิจใด อาจทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่องไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ คณะกรรมการบริหารอาจขอยกเว้นการดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจนั้น หรือให้ดำเนินโครงการ กิจกรรม หรือภารกิจที่คณะกรรมการบริหารกำหนดแทน แล้วแต่กรณี ได้ (ร่างมาตรา ๑๗) ให้สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งจัดหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ที่ได้รับอนุมัติ และจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรโดยสอดคล้องกับบุคลิก ลักษณะ ความถนัด หรือความสนใจของผู้เรียน และสภาพภูมิสังคม โดยต้องให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นด้วย (ร่างมาตรา ๒๘) นอกจากนี้ การจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษานำร่องอาจดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ (ร่างมาตรา ๓๐)

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคเพื่อการศึกษาให้แก่สถานศึกษานำร่องในกรณีที่เป็นสถานศึกษาของรัฐหรือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อพัฒนาหลักสูตร หรือปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน หรือตามวัตถุประสงค์ของผู้บริจาคได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน (ร่างมาตรา ๓๑)

(๔) คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอของคณะกรรมการ นโยบาย จะมีมติให้จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปแก่สถานศึกษานำร่องที่ประสงค์จะขอรับเงินอุดหนุนดังกล่าวเพื่อนำไปใช้จ่ายในการดำเนินการ รวมทั้งการให้สิทธิประโยชน์อื่นแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามความเหมาะสมและจำเป็นก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๓)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ มีความเห็นสรุปได้ว่า อาจพิจารณาความเหมาะสมในการบรรจุเรื่องเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไว้ในร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และในกรณีที่เห็นควรให้มีพระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ควรพิจารณาเรื่องความสอดคล้องของภารกิจใหม่กับหน่วยงานของกระทรวงศึกษาที่มีอยู่เดิม เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและเป็นภาระงบประมาณ ควรพิจารณาหลักเกณฑ์การเข้าร่วมของสถานศึกษาในเขตพื้นที่นวัตกรมให้มีความเหมาะสมเพื่อป้องกันปัญหาความเหลื่อมล้ำ การประเมินผลการดำเนินงานควรมีระบบการประเมินผลครูผู้สอนที่เป็นระบบ นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้มีการพัฒนานวัตกรมด้านการศึกษาที่สามารถนำไปใช้ได้ในทุกพื้นที่และต่อยอดให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละพื้นที่ได้

๒.๒ กระทรวงการคลัง มีความเห็นสรุปได้ว่า เห็นควรให้ตัดการกำหนดให้คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่และอำนาจในการออกระเบียบเกี่ยวกับการพัสดุของสำนักงานฯ และของสถานศึกษานำร่อง (ร่างมาตรา ๑๓ (๔) และ (๕)) เนื่องจากขัดกับหลักการของกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และเห็นควรให้พิจารณากรณีที่กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เนื่องจากก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังแก่รัฐ

๒.๓ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีความเห็นสรุปได้ว่า เสนอให้เพิ่มปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นองค์ประกอบคณะกรรมการนโยบายเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ควรมีกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาสังคม รวมทั้งการนำนวัตกรรมจากสถานศึกษาต้นแบบไปขยายผลในวงกว้าง และควรสร้างความร่วมมือเฉพาะด้านสำหรับสถานศึกษานำร่อง โดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมยินดีบูรณาการในเรื่องการพัฒนาทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลให้แก่เด็กและเยาวชน

๒.๔ สำนักงาน ก.พ. มีความเห็นสรุปได้ว่า การดำเนินการเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาควรโปร่งใส เป็นธรรม กำหนดตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับเป้าหมาย มีระบบการประเมินผลที่ชัดเจน และปรับระบบการบริหารงานภายในที่เกี่ยวข้อง เช่น ระบบขั้นตอนการปฏิบัติงาน ระบบการเงิน พัสดุ งบประมาณ เทคโนโลยีสารสนเทศ โครงสร้างหน่วยงาน การบริหารงานบุคคล เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒.๕ สำนักงานงบประมาณ มีความเห็นสรุปได้ว่า ควรกำหนดโครงสร้าง ภารกิจ และอำนาจหน้าที่ของเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้มีความชัดเจนเพราะอาจมีความซ้ำซ้อนกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด การกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในแต่ละเขตพื้นที่เป็นภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องในระยะยาว จึงเห็นควรให้ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๑ โดยให้พิจารณาปรับปรุงบทบาทภารกิจของหน่วยงานที่มีอยู่เดิมก่อน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนของภารกิจและไม่เป็นภาระงบประมาณเพิ่มขึ้น สำหรับการกำหนดให้การบริหารการเงินของสถานศึกษานำร่องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด และการกำหนดให้คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบายมีมติเกี่ยวกับการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่สถานศึกษานำร่อง หากเป็นเงินงบประมาณแผ่นดินจะต้องมีความสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและรักษาวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัดด้วย

๒.๖ คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา (ตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๓๑๑/๑๔๖ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑) มีความเห็นสรุปได้ว่า กรณีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาซึ่งจะก่อให้เกิดภาระงบประมาณนั้น คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษาได้เสนอร่างต่อรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศ.คลินิก นพ.อุดม คชินทร) และคณะกรรมการสภาการศึกษาแล้ว ได้ขอเสนอแนะว่า ให้จัดตั้ง “พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” แทน “เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ซึ่งจะไม่มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และไม่ทำให้เกิดภาระงบประมาณ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้ในขั้นการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำหรับประเด็น

การขอความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังให้สถานศึกษานำร่องไม่ต้องนำส่งเงินบริจาคต่อคลัง เป็นรายได้แผ่นดิน (ร่างมาตรา ๓๑) นั้น กระทรวงการคลังได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ที่คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปประเทศเสนอแล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ ดังต่อไปนี้

๓.๑ ชื่อของร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

ได้แก้ไขชื่อของร่างพระราชบัญญัติเป็น “ร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.” เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่เปลี่ยนจากการจัดตั้ง “เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” เป็น “พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา”

๓.๒ วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

ได้กำหนดให้ร่างพระราชบัญญัตินี้มีระยะเวลาการบังคับใช้เจ็ดปี ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และให้สามารถขยายระยะเวลาได้อีกหนึ่งครั้งแต่ไม่เกินเจ็ดปี โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่ต้องการให้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายทดลอง (Sandbox) การสร้างนวัตกรรมการศึกษาซึ่งจะต้องมีบทบัญญัติที่กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดการบังคับใช้กฎหมาย (Sunset clause) ด้วย (ร่างมาตรา ๒)

๓.๓ บทนิยาม (ร่างมาตรา ๓)

(๑) ได้เพิ่มบทนิยามคำว่า “นวัตกรรมการศึกษา” และ “ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา” เพื่อให้เกิดความชัดเจนถึงความหมายของถ้อยคำดังกล่าว ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” เพื่อให้ชัดเจนว่าหมายความว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และเพิ่มบทนิยามคำว่า “ก.ค.ศ.” เพื่อให้ชัดเจนว่าหมายความว่าคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

(๒) ได้แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” เป็น “พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติที่เป็นการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๓) ได้แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “สถานศึกษา” เป็น “สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” โดยให้หมายความเฉพาะโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประเภทสามัญศึกษา เพื่อจำกัดประเภทของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่จะเป็นสถานศึกษานำร่องตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ มิใช่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติทั้งหมด

(๔) ได้แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการบริหาร” เป็น “คณะกรรมการขับเคลื่อน” เนื่องจากคณะกรรมการชุดนี้นอกจากจะทำหน้าที่บริหารแล้วยังมีหน้าที่เป็นผู้ร่วมดำเนินการและขับเคลื่อนเกี่ยวกับการจัดการการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย จึงได้แก้ไขชื่อของคณะกรรมการให้สอดคล้องกับหน้าที่ดังกล่าว

(๕) ตัดบทนิยามคำว่า “สำนักงาน” และ “ผู้อำนวยการ” ออก เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการที่จะไม่มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาแล้ว

๓.๔ ผู้รักษาการ (ร่างมาตรา ๔)

ได้ทำการแก้ไขผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้จากเดิมที่ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการ ให้เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เนื่องจากสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นเรื่องการจัดการศึกษาซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการโดยตรง (ร่างมาตรา ๔)

๓.๕ การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (หมวด ๑)

ได้แก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ จากร่างเดิมที่เป็นหมวด “การจัดตั้งและการบริหารเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” เป็น “การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” โดยมีบทบัญญัติเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และได้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการนโยบาย ไปบัญญัติไว้เป็นหมวด ๒ “คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” ส่วนบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ได้นำไปบัญญัติไว้เป็นหมวด ๓ “การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา” สำหรับบทบัญญัติในหมวด ๑ มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขการเรียงลำดับวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำเพื่อให้เกิดความชัดเจนเหมาะสมยิ่งขึ้น และเพิ่มบทบัญญัติที่กำหนดแนวทางในการตีความหรือการวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ จากการใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้ ว่าจะต้องเป็นไปโดยเอื้ออำนวยให้เกิดการสร้างนวัตกรรมการศึกษาและมุ่งเน้นให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (ร่างมาตรา ๕)

(๒) การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ได้แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยกำหนดให้คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบาย มีอำนาจกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งคณะกรรมการนโยบายต้องพิจารณาความเหมาะสมและความพร้อมของจังหวัดตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วม โอกาสที่จะประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน และผลการดำเนินการที่ผ่านมาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาอื่นที่มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้วประกอบด้วย เพื่อให้การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีความเหมาะสม ไม่มีการจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาขึ้นมามากจนเกินไป (ร่างมาตรา ๖)

(๓) เพิ่มเติมบทบัญญัติเพื่อกำหนดขั้นตอนการขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการดำเนินการ โดยกำหนดให้มีคณะผู้เสนอขอจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาซึ่งมีจำนวนและคุณสมบัติแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเสนอขอจัดตั้งต่อคณะกรรมการนโยบาย ซึ่งการขอจัดตั้งจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด นอกจากนี้ ในกรณีที่คณะกรรมการนโยบายพิจารณาแล้วเห็นว่า จังหวัดใดจำเป็นที่จะต้องพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ก็อาจสั่งการให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดสำรวจความพร้อมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้ (ร่างมาตรา ๗ ร่างมาตรา ๘ และร่างมาตรา ๙)

๓.๖ คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (หมวด ๒)

(๑) ได้แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการนโยบาย โดยให้นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นรองประธานกรรมการ ปรับปรุงองค์ประกอบในส่วนของการกรรมการโดยตำแหน่งให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากเดิมที่กำหนดไว้จำนวน

ไม่เกินห้าคน เป็นจำนวนไม่เกินเจ็ดคน พร้อมทั้งกำหนดความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของผู้ซึ่งจะมาเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๐)

(๒) ได้แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การประชุม รวมทั้งค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ของกรรมการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น (ร่างมาตรา ๑๑ ร่างมาตรา ๑๒ ร่างมาตรา ๑๓ ร่างมาตรา ๑๔ ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗)

(๓) ได้แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการนโยบาย โดยเพิ่มหน้าที่และอำนาจที่สำคัญ เช่น การกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ของประเทศในการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง และการออกระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารจัดการภายในสถานศึกษานำร่อง เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เป็นต้น (ร่างมาตรา ๑๕)

(๔) เพิ่มบทบัญญัติให้มีการจัดตั้งสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานธุรการของคณะกรรมการนโยบาย (ร่างมาตรา ๑๘)

อนึ่ง เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้มีระยะเวลาการใช้บังคับเป็นเวลาเจ็ดปี การจัดตั้งหน่วยงานภายในส่วนราชการระดับกรมตามขั้นตอนปกติอาจใช้ระยะเวลานาน ดังนั้น เพื่อให้มีหน่วยงานทำหน้าที่โดยเร็วจึงจำเป็นต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอยกเว้นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐ (เรื่อง การชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งหน่วยงานของรัฐ) เกี่ยวกับการจัดตั้งสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย ทั้งนี้ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณีสามารถสั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไปปฏิบัติงานในสำนักงานใหม่ได้โดยไม่ต้องเพิ่มอัตรา จึงไม่ก่อให้เกิดภาระงบประมาณ

๓.๗ การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (หมวด ๓)

(๑) ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้งจำนวนไม่เกินยี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งไม่ได้กำหนดองค์ประกอบไว้แน่นอน แต่อย่างน้อยต้องประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตและพัฒนาครู ผู้แทนองค์กรเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้คณะกรรมการขับเคลื่อนที่มีความเหมาะสมกับแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สำหรับองค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการขับเคลื่อน จะเป็นไปตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๙)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการขับเคลื่อน โดยเพิ่มหน้าที่และอำนาจที่สำคัญ เช่น การกำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การประสานให้มีการร่วมกันขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามยุทธศาสตร์และแผนดังกล่าว และการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับใช้กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นต้น (ร่างมาตรา ๒๐)

(๓) กำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน แผนการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการบริหาร เขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (ร่างมาตรา ๒๔)

(๔) เพิ่มบทบัญญัติเป็นแนวทางให้คณะกรรมการขับเคลื่อนใช้ในการพิจารณา ปรับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ในเขตพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อควบคุมให้หลักสูตร ที่มีการปรับยังคงความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของประเทศ รวมทั้งรับรองให้การจัดการ เรียนการสอนในหลักสูตรดังกล่าวเป็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนและเทียบวุฒิ การศึกษาของผู้เรียนได้ นอกจากนี้ ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องประสงค์จะจัดการเรียนการสอน โดยไม่ใช้หลักสูตรที่ได้รับการปรับหรือใช้หลักสูตรต่างประเทศก็สามารถทำได้โดยไม่ต้องเสนอ คณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายเสียก่อน แต่ในกรณีนี้ จะไม่ได้รับการรับรองว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตาม กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๒๕)

๓.๘ สถานศึกษานำร่อง (หมวด ๔)

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมการขอเป็นสถานศึกษานำร่องให้ชัดเจน โดยแยกกระบวนการ ขอความเห็นชอบตามสังกัดของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน ซึ่งสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่งที่ประสงค์จะเป็น สถานศึกษานำร่องต้องขออนุมัติต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนด (ร่างมาตรา ๒๗)

(๒) กำหนดให้มีการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษานำร่อง ในลักษณะของ เงินอุดหนุนทั่วไป เฉพาะในส่วนของเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้แก่สถานศึกษานำร่องเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา โดยให้จัดสรร เงินอุดหนุนทั่วไปดังกล่าวไปที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อดำเนินการจัดสรร ให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งโดยตรง ทั้งนี้ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษานำร่อง ในส่วนนี้มีความคล่องตัว โดยการจัดสรรงบประมาณดังกล่าวให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่ง ให้คำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของ สำนักงบประมาณ (ร่างมาตรา ๒๘)

(๓) เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและ การบริหารพัสดุภาครัฐของสถานศึกษานำร่องในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงกำหนดให้คณะกรรมการนโยบายประสานกับกระทรวงการคลัง เพื่อจัดให้มีระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่องได้เอง ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (ร่างมาตรา ๓๐)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษานำร่อง จากเดิมที่ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนด ซึ่งจะกระทบต่อมาตรฐานการบริหารงานบุคคล ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ และมีความแตกต่างกันในแต่ละ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาด้วย จึงได้แก้ไขโดยคงหลักการให้ ก.ค.ศ. เป็นผู้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ การบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

โดยการเสนอแนะของคณะกรรมการนโยบายเพื่อการออกกฎ ก.ค.ศ. เกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุ แต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน และการประเมินวิทยฐานะ เพื่อเป็นหลักเกณฑ์เฉพาะสำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและเหมาะสมกับลักษณะการบริหารงานของสถานศึกษานำร่อง (ร่างมาตรา ๓๑) นอกจากนี้ ยังได้เพิ่มเติมบทบัญญัติให้คณะกรรมการนโยบายอาจเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. ให้ตั้ง อ.ก.ค.ศ. สำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาขึ้นคณะหนึ่ง เป็นการเฉพาะในกรณีที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๒)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมให้สถานศึกษานำร่องอาจจัดทำ คัดเลือก จัดหา หรือใช้ตำรา สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศได้โดยอิสระ โดยใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร เพื่อให้สถานศึกษานำร่องสามารถใช้ตำราหรือสื่อการเรียนการสอน นอกเหนือจากบัญชีที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเอาไว้ได้ รวมทั้งบัญญัติให้ชัดเจนว่าสถานศึกษานำร่องสามารถนำเงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมาร่วมกันจัดซื้อตำรา หรือสื่อการเรียนการสอนดังกล่าวเพื่อใช้ร่วมกันในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการขับเคลื่อน (ร่างมาตรา ๓๕)

(๖) กำหนดให้สถานศึกษานำร่องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา การประเมินเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน และการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการเฉพาะที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดซึ่งจะเหมาะสมกับการตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาและลดขั้นตอนการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก ทั้งนี้ ในกรณีที่สถานศึกษานำร่องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นการผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ แล้ว (ร่างมาตรา ๓๗ และร่างมาตรา ๓๘)

(๗) เพิ่มบทบัญญัติกำหนดเหตุที่ให้สถานศึกษานำร่องพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง โดยให้คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนดเงื่อนไขให้สถานศึกษานำร่องปฏิบัติ เพื่อไม่ให้นักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบจากการพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่องด้วย (ร่างมาตรา ๓๙)

๓.๙ เพิ่มหมวดว่าด้วยการประเมินผล (หมวด ๕)

โดยกำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทุกสามปี โดยคณะผู้ประเมินอิสระซึ่งคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้ง หากพื้นที่ใดไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ก็ให้เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายให้มีการยุบเลิกพื้นที่นั้นตามขั้นตอนต่อไปได้ โดยต้องกำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อไม่ให้ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกด้วย (ร่างมาตรา ๔๐ และร่างมาตรา ๔๑) และในกรณีที่ปรากฏผลสัมฤทธิ์ของการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาก็ให้ดำเนินการเพื่อให้มีการขยายผลไปใช้กับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานอื่นต่อไป (ร่างมาตรา ๔๒)

๓.๑๐ บทเฉพาะกาล

ได้กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อให้เหมาะสมแก่การดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งและให้ทำการประชุมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อเริ่มต้นกระบวนการตามกฎหมายโดยเร็ว (ร่างมาตรา ๔๓) และกำหนดรองรับให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้ว เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป (ร่างมาตรา ๔๔) โดยให้คณะกรรมการขับเคลื่อนของพื้นที่ดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๕) รวมทั้งกำหนดให้สถานศึกษานำร่องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเป็นสถานศึกษานำร่องตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป (ร่างมาตรา ๔๖) รวมทั้งกำหนดบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษานำร่องในช่วงแรกระหว่างที่ยังไม่มีการออกหลักเกณฑ์การคำนวณงบประมาณตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๗) ตลอดจนกำหนดให้มีผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในวาระเริ่มแรก (ร่างมาตรา ๔๘)

นอกจากนี้ได้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำและวรรคตอนในบันทึกหลักการและเหตุผล และร่างพระราชบัญญัติให้มีความเหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น

๔. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจะเป็นการเปิดโอกาสให้สามารถทดลองจัดการศึกษาที่มีอิสระในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีความคล่องตัว ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้อย่างเต็มที่ และเพื่อให้มีการคิดค้นและพัฒนา นวัตกรรมด้านการศึกษาและการเรียนรู้ รวมทั้งมีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งอื่น ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา ตลอดจนมีการสร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา อันจะเกิดผลดีที่จะสามารถแก้ไขปัญหาด้านการศึกษาซึ่งวิธีการจัดการศึกษาในรูปแบบเดิมไม่สามารถแก้ไข ปัญหาได้ เป็นไปโดยเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ และนำไปสู่การยกระดับ การจัดการศึกษาของประเทศอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๖๑

บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่สมควรต้องพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทย ให้มีคุณภาพ มีความใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายได้ มีความรู้เท่าทันโลก และมีทักษะ ในการประกอบอาชีพตามความถนัดของผู้เรียนแต่ละคน และให้รัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมกันพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานได้อย่างแท้จริง สมควรกำหนดให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาซึ่งเป็นพื้นที่ปฎิรูป การบริหารและการจัดการการศึกษาขึ้นเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษาอันเป็นการนำร่อง ในการกระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการขยายผลนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน และวิธีการปฏิบัติที่ดีไปใช้ในสถานศึกษาอื่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. แบ่งออกเป็น ๕ หมวด และบทเฉพาะกาล รวมจำนวน ๕๐ มาตรา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ระยะเวลาใช้บังคับร่างพระราชบัญญัตินี้

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีขึ้นเพื่อให้เกิดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา สำหรับ ทดลองการบริหารจัดการศึกษาจึงต้องกำหนดระยะเวลาการทดลองให้ชัดเจน โดยให้ ร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นระยะเวลาเจ็ดปี และสามารถขยายระยะเวลาออกไปได้อีก หนึ่งครั้งแต่ไม่เกินเจ็ดปีโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

๒.๒ หมวด ๑ การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๑) วัตถุประสงค์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) คิดค้น และพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น ๒) ลดความเหลื่อมล้ำ ในการศึกษา ๓) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ ๔) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (ร่างมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง)

(๒) การกำหนดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายเป็นผู้มีอำนาจกำหนดให้จังหวัดใดเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยคณะกรรมการนโยบายจะต้องพิจารณาความเหมาะสมของจังหวัด ความพร้อม การมีส่วนร่วม และโอกาสที่จะประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน และต้องคำนึงถึงผลการดำเนินการที่ผ่านมาของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้วด้วย (ร่างมาตรา ๖)

(๓) การขอเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

จังหวัดใดประสงค์จะเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะผู้เสนอ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อดำเนินการขอจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งคณะผู้เสนอจะต้องแสดงให้เห็นถึงความมีส่วนร่วมและความพร้อมของจังหวัดในการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พร้อมทั้งดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด (ร่างมาตรา ๗ และร่างมาตรา ๘)

๒.๓ หมวด ๒ คณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๑) ให้มีคณะกรรมการนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และให้เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๐) โดยคณะกรรมการนโยบายมีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญในการกำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์ของประเทศในการดำเนินการส่งเสริมให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คำแนะนำในการกำหนดและยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา กำกับดูแลการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์และกฎหมายลำดับรองต่าง ๆ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๕)

(๒) ให้จัดตั้งสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นส่วนราชการ ภายในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานธุรการของคณะกรรมการนโยบาย (ร่างมาตรา ๑๘)

๒.๔ หมวด ๓ การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

ในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวนไม่เกินยี่สิบเอ็ดคน ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งอาจแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาได้ แต่อย่างน้อยต้องมีกรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่ ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตและพัฒนาครู ผู้แทนองค์กรเอกชน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๙) โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนมีหน้าที่และอำนาจที่สำคัญในการกำหนด ยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา นำหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานไปปรับใช้กับการจัดการศึกษาในสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และจัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง (ร่างมาตรา ๒๐)

(๒) ให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้น ทำหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการขับเคลื่อน (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๕ หมวด ๔ สถานศึกษานำร่อง

(๑) การเป็นสถานศึกษานำร่อง ให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือของเอกชน ที่อยู่ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาซึ่งประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่อง ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน แล้วแต่กรณี และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากหน่วยงานดังกล่าวแล้ว ให้ขออนุมัติต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนเพื่อเป็นสถานศึกษานำร่อง (ร่างมาตรา ๒๗)

(๒) การจัดสรรงบประมาณเฉพาะในส่วนของเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้แก่สถานศึกษานำร่องเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ให้จัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจัดสรรให้แก่สถานศึกษานำร่องแต่ละแห่งโดยตรง โดยคำนวณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดโดยความเห็นชอบของสำนักงบประมาณ (ร่างมาตรา ๒๘) ส่วนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของสถานศึกษานำร่อง ให้คณะกรรมการนโยบายประสานงานกับกระทรวงการคลัง เพื่อออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของสถานศึกษานำร่องขึ้นใช้เองทั้งหมด หรือแต่บางส่วน ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (ร่างมาตรา ๓๐)

(๓) การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษานำร่อง ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. เพื่อให้มีการออกกฎ ก.ค.ศ. หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข สำหรับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการคัดเลือก การบรรจุ แต่งตั้ง การโยกย้าย การเลื่อนเงินเดือน และการประเมินวิทยฐานะ ให้เหมาะสมกับการบริหารงานของสถานศึกษานำร่อง ทั้งนี้ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการนโยบายอาจเสนอแนะต่อ ก.ค.ศ. ให้ตั้ง อ.ก.ค.ศ. สำหรับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาโดยเฉพาะก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๑ และร่างมาตรา ๓๒)

(๔) การจัดทำ คัดเลือก จัดหา หรือใช้ตำรา สื่อการเรียนการสอน หรือฐานข้อมูลในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานำร่อง ให้กระทำได้โดยอิสระ โดยใช้เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร (ร่างมาตรา ๓๕)

(๕) การประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด (ร่างมาตรา ๓๗ และร่างมาตรา ๓๘)

(๖) การพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง สถานศึกษานำร่องจะพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่อง เมื่อ ๑) สถานศึกษานำร่องนั้นร้องขอและคณะกรรมการขับเคลื่อนให้ความเห็นชอบ ๒) คณะกรรมการขับเคลื่อนมีมติให้พ้น เพราะสถานศึกษานำร่องแห่งนั้นไม่สามารถดำเนินการให้เป็นตามวัตถุประสงค์หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่อง ๓) ครบกำหนดระยะเวลาตามเงื่อนไขในการเข้าร่วมเป็นสถานศึกษานำร่องและไม่ประสงค์จะเป็นสถานศึกษานำร่องต่อไป หรือ ๔) กรณีอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายประกาศกำหนด ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการขับเคลื่อนกำหนดเงื่อนไขให้สถานศึกษานำร่องปฏิบัติเพื่อไม่ให้นักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับผลกระทบจากการพ้นจากการเป็นสถานศึกษานำร่องด้วย (ร่างมาตรา ๓๙)

๒.๖ หมวด ๕ การประเมินผล

กำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาทุกสามปี โดยคณะผู้ประเมินอิสระซึ่งคณะกรรมการนโยบายแต่งตั้งเป็นผู้ทำการประเมิน แล้วรายงานผลการประเมินพร้อมข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่อพิจารณา หากปรากฏผลการประเมินว่าพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาใดไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อยุบเลิกพื้นที่นวัตกรรมการศึกษานั้นตามเงื่อนไข และเงื่อนไขที่กำหนด ในการนี้ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของนักเรียนและครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ให้เกิดผลกระทบจากการยุบเลิกด้วย (ร่างมาตรา ๔๐ และร่างมาตรา ๔๑) ในกรณีที่ผลการประเมินปรากฏว่า การดำเนินงานและการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้คณะกรรมการนโยบายดำเนินการเพื่อให้มีการขยายผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวไปใช้กับการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่นต่อไป (ร่างมาตรา ๔๒)

๒.๗ บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๔๓ ถึงร่างมาตรา ๕๐)

กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับการดำเนินการต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

(๑) ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบาย ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่ง และให้ทำการประชุมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๓)

(๒) ให้พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาที่ได้มีการจัดตั้งอยู่ก่อนแล้วตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามพระราชบัญญัติต่อไป (ร่างมาตรา ๔๔) โดยให้คณะกรรมการขับเคลื่อนของพื้นที่ดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๔๕) รวมทั้งให้สถานศึกษานำร่องตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว เป็นสถานศึกษานำร่องตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๖)

(๓) กำหนดบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษานำร่องในระหว่างที่ยังไม่มีการออกหลักเกณฑ์การคำนวณงบประมาณตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔๗)

(๔) กำหนดให้มีผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ในวาระเริ่มแรก โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วแต่กรณี สั่งให้ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม (ร่างมาตรา ๔๘)

๓. ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจะเป็นการเปิดโอกาสให้สามารถทดลองจัดการศึกษาที่มีอิสระในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีความคล่องตัว ส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอน และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาได้อย่างเต็มที่ และเพื่อให้มีการคิดค้นและพัฒนา นวัตกรรมด้านการศึกษาและการเรียนรู้ รวมทั้งมีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งอื่น ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา ตลอดจนมีการสร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา อันจะเกิดผลดี

ที่จะสามารถแก้ไขปัญหาด้านการศึกษาซึ่งวิธีการจัดการศึกษาในรูปแบบเดิมไม่สามารถแก้ไขปัญหาคือ
เป็นไปได้โดยเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาในแต่ละพื้นที่ และนำไปสู่การยกระดับการ
จัดการศึกษาของประเทศอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพต่อไป
